

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYÁK DOLGOZOINAK HETILAPJA

XI. EVFOLYAM, 36. SZAM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1973. SZEPTEMBER 4.

Kitüntetések a bányásznapon

A 23. bányásznapi alkalmából miniszteri kitüntetést kaptak: Imre Árpád, Mári József vőjáró (Kossuth-bánya), Szűcs István üzemvezető-helyettes, Palkovics János vőjáró (Zobák-bánya), Batáni Árpád vőjáró (Béta-bánya), Herczeg Ferenc 4., Lapicz János vőjáró (Pécs-Bányauzem), Hrubí Oszvald vőjáró (Vasas), Schwarz Tibor főművezető (Újhegy), Merkl János lakatos (Központi Gépüzem), Bitó János fűrészgépező (Anyagellátó Üzem), Dergovics Miklós villanyszerelő (Szénelőkészítő Üzem), Ács István felvigyázó (Észak-Bányauzem), Bányai Jenő villanyszerelő, Szám István üzemvezető (Villamos Üzem), Dombai Mihályné titkárnő (Igazgatóság), Winecker Konrad kőműves (Karbantartó Üzem).

A Bányászati Szolgálati Erdeméret 1032 dolgozó vette át. Az igazgatói dícséretben 46-an részesültek.

Valamennyi kitüntetettnek gratulálunk!

Alapos javulásra van szükség

Egy héttel a bányásznapi alkalmából miniszteri kitüntetést kaptak: Imre Árpád, Mári József vőjáró (Kossuth-bánya), Szűcs István üzemvezető-helyettes, Palkovics János vőjáró (Zobák-bánya), Batáni Árpád vőjáró (Béta-bánya), Herczeg Ferenc 4., Lapicz János vőjáró (Pécs-Bányauzem), Hrubí Oszvald vőjáró (Vasas), Schwarz Tibor főművezető (Újhegy), Merkl János lakatos (Központi Gépüzem), Bitó János fűrészgépező (Anyagellátó Üzem), Dergovics Miklós villanyszerelő (Szénelőkészítő Üzem), Ács István felvigyázó (Észak-Bányauzem), Bányai Jenő villanyszerelő, Szám István üzemvezető (Villamos Üzem), Dombai Mihályné titkárnő (Igazgatóság), Winecker Konrad kőműves (Karbantartó Üzem).

3. Észak-Bányauzem	96,5%
4. Bétabánya	91,3%
5. Zobák-bánya	83,5%
6. Kossuth-bánya	80,3%

A Tanbánya 92,2 százalékot, míg a Nagymányoki Brikettüzem 95,2 százalékot ért el. (Pécs-Bányauzem eredménye PKMB nélkül szerepel.)

Abszolút számok tekintetében a következő a rangsor üzemek között.

1. Pécs-Bányauzem	+3046
2. Vasasbánya	+2947
3. Észak-Bányauzem	-399
4. Bétabánya	-2688
5. Zobák-bánya	-8948
6. Kossuth-bánya	-14 719

Tanbánya adóssága 141 tonna, míg a Nagymányoki Brikettüzemé 690 tonna.

Üzemek rangsora szeptember 1-ig:

1. Vasasbánya	107,0%
2. Pécs-Bányauzem	104,3%

Fogadás

A bányásznapi alkalmából külföldi bányászdelegációk látogattak el vállalatunkhoz. Szombaton este megjelentek a cseretetői ünnepségen, megnézték a hagyományos tűzijátékot. Utána a vállalat vezetősége a mezési központban fogadást adott a vendégek tiszteletére. Dr. Bánki Nándor pártbizottsági első titkár, mondott pohárköszöntőt, üdvözölve a katonai, a zwickai, valamint a cservanográdi bányászok küldötteit. Megjelentek a fogadáson a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok képviselői is.

KGST-tanácskozás

A KGST IV. számú tudományos műszaki tanácsa szeptember első hetében Novokuznyeckben tartja ülését. A program keretében a szénipar biztonsági helyzetével foglalkoznak. A tudományos ülésszak elnöke: Garamvölgyi János, a Mecseki Szénbányák igazgatója, szeptember 2-án utazott el a szibériai városba, és 10-én érkezik haza.

Ünnepség Csertetőn

Dr. Nagy József ünnepi beszédét tartja a cseretetői emlékműnél

Talán még soha nem gyülekeztek ilyen sokan Pécsszabolcson és Fehérhegyen a bányásznapi fátylós felvonulásra, mint most a XXIII. bányásznapi előestéjén a Csertetőn megtartandó ünnepi megemlékezés előtt. Kézel egy órán át vonult a tömeg Szabolcsfalú főutcáján, hogy részese legyen a nagyszerűen rendezett ünnepségnek.

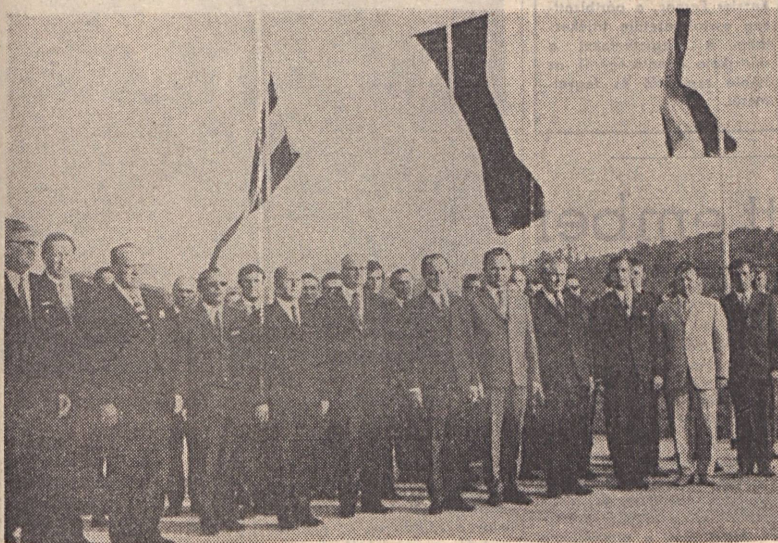
A felvonulás élén a Magyar Néphadsereg és a Munkásőrség díszalakulatai haladtak, majd a Mecseki Szénbányák új egyenruhába öltöztetett központi fűvőszekara következett. Őket követték az úttörők és a munkáskörös tagjai, valamint az ünnepségen részt vevő megyei, városi és vállalati vezetők. Velük együtt vonultak fel azok a szovjet, NDK-beli és lengyel bányászdelegációk, melyek az ünnepségre érkeztek hozzáuk. Zászlókkal és fátylakkal vonultak a Mecseki Ércbányászati Vállalat üzeméi, az Aknamélyti Kézet küldöttei, majd vállalatunk központjának, Pécs-Bányauzem és a többi üzemek dolgozói.

Az emlékmű előtt helyetfoglalt elnökségben ott volt dr. Nagy József, a Megyei Pártbizottság első titkára, dr. Jerszi István és Czégény József, a Megyei Pártbizottság titkárjai, Horváth Lajos, Baranya megye Tanácsának elnöke, Wiedner Béla, Pécs megyei város Tanácsának elnöke, Bogár József, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának vezető titkára, Petőházi Szilveszter, a KISZ Megyei Bizottságának első titkára, valamint a pécsi üzemek, szervek, leggyerese testületének számos magasrangú képviselője.

Keresztes Emil, Kossuth-díjas színművész szavaltat követően Markvart Károly, vállalatunk szobrászát nyitotta meg a XXIII. magyar bányásznapi pécsi, központi ünnepséget, majd dr. Nagy József, a Baranya megyei Pártbizottság első titkára mondott ünnepi beszédet.

Az emlékbeszéd után az ünnepségen részt vevő delegációk megkoszorúzták az emlékművet, felhangzott az Internacionálé, majd megkezdődött a hagyományos és nagy érdeklődéssel várt tűzijáték.

Felavatták a bányászemlékművet

Az avatóünnepség díszelnöksége

Fotó: Berkics

Gardag kulturális program köszöntötte a bányászokat. A XXIII. bányásznapi egyik kiemelkedő eseménye a komlói emlékmű avatása volt. A zászlódiszba öltözött város lakosságának nagyon sok képviselője jelent meg, hogy szemtanúja legyen a bányát szimbolizáló emlékmű avatásának. Ifj. Szabó István szobrászművész és Magyar Géza építész alkotta a bányászoknak állít emléket.

Az ünnepségen ott voltak a megye és a város párt-, állami, gazdasági és tömegszervezeti vezetői, köztük Czégény József és dr. Jerszi István, a Megyei Pártbizottság titkárjai, Horváth Lajos, a Megyei Tanács elnöke, Neubauer József, Komló város Pártbizottságának titkára, Gallusz József tanácselnök, Szili József, az SZMT titkára, Petőházi Szilveszter, a KISZ Megyei Bizottságának titkára. A Mecseki Szénbányákat Garamvölgyi János vállalatigazgató, dr. Bánki Nándor pártbizottság első titkára, Mark-

vent Károly, a szakszervezeti bizottság titkára képviselte. Megjelentek az ünnepségre hozzáuk érkezett lengyel bányászdelegáció tagjai is.

Horváth Lajos mondott ünnepi beszédet, majd megkoszorúzták az emlékművet. A vállalat vezetői ezután, a Városi Pártbizottság nagytérben fogadást adott a vendégek tiszteletére. Este 7 órakor a Lenin téren folytatódott a program: az színvonalas műsor tűzijátékkal zárult.

A XXIII. bányásznapi üzemi rendezvényei

PECS-BANYAUZEM

Szombaton délután 3 órakor a pécsbányai temetőben álló bányászemlékmű koszorúzásával vette kezdetét Pécs-Bányauzem bányásznapi ünnepsége, majd délután öt órakor a pécsszabolcsi Puskin Művelődési Ház nagytérben találkoztak az üzem vezetői a bányászokkal, hogy megemlékezzenek a 23. bányásznapiról.

Zoboki Béla üzemvezető köszöntötte a megjelenteket, akik sorokban jelen volt Tihanyi József, az SZMT képviselője, valamint dr. Sárvári János, az I. kerületi tanácsai hivatal vezetője és Fulmer József, a vállalat termelői II. kerületének vezetője.

Az ünnepi megemlékezés után Schwarz József, a vállalat pártbizottságának titkára köszöntötte a bányászokat és nyújtotta át a két miniszteri kitüntetést és a 10 igazgatói dícséretet. Ez alkalommal köszöntötték a meghívott bányászdelegációkat: Deák József, Kiss Sándorné, Laki Vendel, Hell Jánosné és Kovács Istvánné, valamint Jelenszki Nándor, Michelutti Ferenc, Molnár József és Piringer Ferenc nyugdíjas bányászokat.

Az ünnepség befejezésékként Zoboki Béla üzemvezető adta át az üzemvezetői dícséretet. Az ünnepség résztvevőit ezután átvonultak a művelődési ház kiállítóterembe, ahol Rácz Sándor, Komló város Tanácsa vb. művelődési osztályának vezetője által megnyitott Horányi Attila népi iparművész munkáiból összeállított kiállítást tekintették meg. Az ünnep befejezésékként az üzem dolgozói fátylakkal vonultak Csertetőre.

KOSSUTH-BANYA

Kossuth-bányán 30-án azokat a nyugdíjasokat hívták meg, akik legalább öt évvel régebben hagyták abba az aktív munkát. Petkó Frigyes üzemvezető-helyettes köszöntötte őket. Tájékoztatót adott az üzem mai életéről, eredményeiről, gondjairól. A megvendégelés mellett, figyelmességként, két csille fára ingyenes utalványt kaptak a meghívottak. Délután a bányász édesanyjait fogadták. Kossuth-bányán 80 olyan édesanya van, aki két vagy ennél több gyermeket nevelt bányásznak.

Pénteken röpgyűléssel kezdődött az üzemi ünnepség. A délutáni szakszabálással előt 26 dolgozó kapta meg a kormánykitüntetést. A kultúrteremben találkoztak ezután a bányászok, hogy meghallgassák Mérei Emil főmérnök ünnepi beszédét. Jazbinszky Vilmos, kerületvezető főmérnök a miniszteri és a vállalatvezetői kitüntetést, illetve jutalmat; Mérei Emil és Petkó Frigyes, az üzemvezetői dícséretet, majd a 10., a 15., a 20. és a 25. éves szolgálati érdeméremet adta át.

VASASBANYA

A gyánvárosi úttörőzenekar köszöntötte szombaton délelőtt Vasason a Petőfi Sándor Művelődési Ház előtt gyülekező bányászokat. A kedves fogadtatás után a jelenlévők bevonultak az udvaron felállított díszemlékvény elé, ahol kezdetét vette a 23. bányásznapi vasasbányai ünnepsége. Zentai József pártbizottsági titkár üdvözölte a megjelenteket.

Gerber György üzemvezető köszöntötte a bányászünnepség résztvevőit, az elnökségben helyet foglaló vendégeket, az üzemmel több éves kapcsolatban álló szegedi műszaki dandár képviselőit, a vasasi, a bályi és a pécsvárdai termelőszervezetek küldötteit, valamint a hirdi kenderfonó vezetőit.

Külön üdvözölte az elnökségben helyet foglaló özevgy bányászasszonyokat: Kovács Imréné, Bence Miklósné, Ludvig Istvánné és Pavlicsek Lajosné, akiknek a munkásörök szegfűcsokrokat adtak át.

Az ünnepi megemlékezés után Klepach Ottmár, a KISZ Mecseki Szénbányák bizottságának titkára üdvözölte az üzem dolgozóit és átadta a miniszteri és a vállalat igazgatói kitüntetéseket az év folyamán legjobban munkát végzett dolgozóknak. Ezt követően Gerber György 14 bányászt jutalmazott üzemvezetői dícsérettel. Az ünnepség befejezésékként Gergő György adta át az „Egy napot Pécsért” társadalmi munkámegvalomban legkiemelkedőbb eredményeket elért csapatoknak járó emléklapokat.

Az ünnepség után a bányász-emlékmű koszorúzására került sor, majd megnyílt a művelődési házban a II. bányásznapi fotókiállítás, amelyre 104 kép érkezett be, és közülük 66 került kiállításra. A pályázat első díját ifj. Pesti János, T. Bernáth Erzsébet és Vökő János nyerték. A zsüri még hat alkotást tüntetett ki oklevéllel.

Délután sporteseményekre, este pedig hangulatos bála került sor.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Eltemették dr. Hajdu Gyulát

Ezek kísérték utolsó útjára augusztus 28-án délután a pécsi köztemetőben dr. Hajdu Gyulát, pártunk és a magyar munkásmozgalm régi, kiemelkedő harcosát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem díszdoktorát, nyugalmasított egyetemi tanárt, Állami-díjast, a jogtudományok doktorát, Pécs város és Somogyiszil község díszpolgárát.

A koporsónál, a kegyeleti díszseregben állt: dr. Korom Mihály igazságügyminiszter, dr. Orbán László, a Művelődésügyi Minisztérium államtitkára, Szentistvány Gyuláné, a Hafafis Népfőnt Országos Tanácsának titkára, Szerényi Sándor, a Központi Ellenőrző Bizottság munkatársa, a párt-, az állami, társadalmi szervezetek vezetői, a parlament baranyai tagjai, vállalatok, intézmények, tudományos életünk képviselői, valamint Hajdu Gyula szülőfalujának, Somogyiszil község vezetői.

Váci Mihály: Százhuszat verő szív című versét Szegvári Menyhért mondta el, majd a kórus énekelt.

Az MSZMP KB nevében Szerényi Sándor, a Központi Ellenőrző Bizottság munkatársa, Baranya megye és Pécs város párt- és állami szervei nevében dr. Nagy József, a Megyei Pártbizottság első titkára vett búcsút Hajdu Gyulától. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem részéről dr. Horváth Pál, a jogi kar dékánhelyettese köszönt el Hajdu Gyula elvtársától.

A búcsúbeszédet után a gyászmenet a Városi Tanács által adományozott sírhelyhez kísért dr. Hajdu Gyulát. A Mecseki Szénbányák Központi Bányász-zenekei által eljátszott gyászinduló után a munkások díszmenettel tisztelegtek a sír előtt. A koszorúk elhelyezése után a zenekei eljátszotta az Internacionálét.

Rendelet a robbanóanyagok felhasználásáról

MIT MOND A PARAGRAFUS?

A gazdaságirányítás új rendszere minden szinten fokozott követelményeket támaszt a vezetőkkel szemben. Ezeknek a követelményeknek a kielégítéséhez nem elegendő a vezetőkészség, a műszaki vagy közgazdasági ismeretek meghatározott köre, a vezetői rutin, hanem a komplex jellegű vezetési ismeretek állandó gyarapítására, korszerűsítésére van szükség. Az említett ismeretanyagba a pszichológia éppen úgy beletartozik, mint a szervezéstudomány, s nem nélkülözhetők bizonyos jogi, de a megváltozott rendeletek ismeretei sem. Ezért hívjuk fel a figyelmet a Magyar Közlönyben megjelent két fontos, vállalatunkat is érintő rendeletre.

A Magyar Közlöny 1973. július 18-án megjelent 48. száma közli a Minisztertanács 19/1973. (VII. 18.) számú rendeletét a bányászatról szóló 1960. évi III. törvény végrehajtása tárgyában kiadott és a 14/1969. (III. 23.) Korm. számú rendelettel módosított 9/1961. (III. 30.) Korm. számú rendelet módosításáról, valamint a belügyminiszter 3/1973. (VII. 18.) BM számú rendeletét az ipari célokat szolgáló robbanóanyagok gyártásának, forgalomba hozatalának, vásárlásának, szállításának, tárolásának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint ellenőrzéséről.

A Magyar Közlöny 1973. július 25-én megjelent 50. száma közli a Minisztertanács 20/1973. (VII. 25.) számú rendeletét a gazdasági bírságról. A rendelet hatálya kiterjed az állami vállalatokra és az egyéb állami gazdálkodó szervekre, a szövetkezetekre, a szövetkezetek országos tanácsai által alapított vállalatokra, a felsorolt gazdálkodó szervek jogi személyiséggel rendelkező társulásaira és a társadalmi szervek vállalataira.

A Közlöny a továbbiakban is

merteti a rendelet alkalmazásának körét, a gazdasági bírság kiszabásának indítványozási jogát, a bírság összegének megállapításának feltételeit, a bírság kiszabásának szabályait, a vegyes rendelkezések körét, valamint a rendelet hatálybalépését.

Ugyanezen számban található a Bács-Kiskun megyei Bodogláron dolgoztam, egyes típusú tészesben. Ez azt jelentette, hogy a tagoknak kiadták a földterületet, azon aztán ő csinált mindent, a megműveléstől kezdve a betakarításig. A terményt aztán állami áron adhattuk el. Nem volt egy könnyű munka, de mi, parasztemberek nemigen tudtunk mást elképzelni, hiszen az egyedüli munkalehetőség volt. Úgy ahogy meg is élünk belőle. Nem szenvedtünk hiányt semmiben, de a viszonylagosan jó életért keményen meg kellett dolgozunk.

Nagyait Imre mokány, kopaszodó ember. Vasasbányán csillás, éppen tíz éve, hogy áttelepte az üzem kapuját. 1963-ban gondolt egyet: szerencsét próbál.

Nem gondoltam én sohasem, hogy valaha is bányász

Döntő Szászváron

A szocialista brigádok vetélkedőjének döntőjét Szászváron, augusztus 23-án tartották. A vetélkedőn 13 csapat 90 versenyzője indult. Kiemelkedően szép teljesítményt nyújtott és első helyezést ért el az ifjú Pekarek Géza vezette gépműhely szocialista brigád. Második helyen végzett a Jauch Jakab vezette 1-es fejtési ifjúsági szocialista brigád, a harmadik helyezést a brükettüzem lakatos brigádja lett.

Králl Zoltán

A kiegyensúlyozott ember

Míg mi, urbánus emberek, a korlátolomól, a felfokozott tempótól feszülő idegekkel morzsolgatójuk napjainkat, addig ő nyugodt. Magával hozta az alföldi emberek évszázadok alatt kialakult makacs tulajdonságát: a munkaszeretetet, a kitartást.

— Tehát anyagi okai voltak? — Nem teljesen. Meg akarom próbálni, érdekesnek ígérkezett. Mondtam magamban, hogy egy-két évig itt leszek, aztán majd visszamegyek. Az egy-két évből immáron tíz lett, és most már nem is akarok változtatni.

Amikor felvették az üzembe, még nem volt ekkora munkacserény. Volt már a TH-rablóknál, a fejtésben, elővájsban, hat éve az anyagkiszolgáló csoportnál van. Bejárta Vasasbánya valamennyi részét.

— Akkor is ilyen volt a bányá?

— Azóta sokat változott. Amiben ez legjobban lemerhető: a gépesítés és a bányabiztonság fokozódása. Nem azt mondom én, hogy most már minden a legnagyobb rendben van, de azért, ha visszatekintek a hatvanas évek elejére, bi-

leszek. Tíz évvel ezelőtt valahogy nem ment jól a téésnek, kevés volt a kereset. Felkerekedtem. A bánya azért jött számításba, mert itt dolgozott a falubéli Eördög Gyuri. Me-sélt az itteni viszonyokról, hogy mit kell csinálni, és mennyi a pénz.

— Sok időm volt, mit csináljak vele. Beiratkoztam a gimnáziumba, tanultam és olvastam.

— Miért pont a gimnáziumot végezte el?

— Technikumba nem mehett, mert ahhoz minimum segédváltási vizsga kell. Meg aztán tanulni mindenütt lehet. A mai korak megfelelően az ember nem állhat meg, állandó képeznie kell magát.

P

ersze, a technikumról sem mondott le. Beadtam kérvényt a külföldi vizsgára. Tíz év munkavizsgálattal talán megadják neki.

Bányász lett, de azért a föld utáni végzettsége továbbra is megmaradt. Gyűjtögeti a pénzt, telket akar venni. Ez most a legközelebbi célja.

Köszöntő

Bányásznap alkalmából szerkesztőségünkbe levelek, látogatok érkeztek, melyekben olvasóink köszöntik lapunkat, s rajta keresztül a Mecseki Szénbányák dolgozóit. Jólesik a figyelmesség — köszönjük. Az ünnepelés azonban elsősorban a bányászokat illet.

Szocialista brigádjaink önzetlen társadalmi munkáját méltatták a Pécszabolcsbányatelepi általános iskola üttörőcsapatának tagjai is, akik telkesesték szerkesztőségünket. Köszönetet tolmácsolnak a Mecseki Szénbányák gazdasági-politikai vezetőinek is, akik alapvetően járultak hozzá, hogy a bányakerület iskolája meg több segítséget kapjon.

Elfogadták az intézkedési tervet

Kossuth-bánya KISZ végrehajtó bizottsága ülést tartott augusztus 29-én délelőtt. Az ülésen megtárgyalták az ősszel sorakerülő választások intézkedési tervét, amelyben szó van a felkészülés politikai célkitűzéseiről, a káderpolitikai feladatokról, a jelölő taggyűlések menetrendjéről, valamint az alapszervezetek és a bizottság vezetőségének létszámáról, a vezetőségválasztó taggyűlések és a küldöttértekezlet napirendjéről. A végrehajtó bizottság a tervet elfogadta. A KISZ Bizottság ugyanazonnap ülésezett, szintén megszavazta az intézkedési tervet.

Pártiskolások tájékoztatása

Az 1973/74-es tanévben egyes pártiskolára beiskolázott dolgozóknak eligazítást tartottak augusztus 28-án a meszei központban. Keszler Ferenc, a pártbizottság osztályvezetője tájékoztatta a megjelenteket a pártiskola jelentőségéről, az iskola rendjéről és fegyel-méről.

A BDSZ elnöksége az Ercbányászati Vállalatnál

A Mecseki Ercbányászati Vállalat Szakszervezeti Tanácsának és Bizottságának vezetői, irányító és szervező munkájáról készített jelentés volt a napirendi pontja annak a Pécsen megtartott Bányai Dolgozók Szakszervezete elnökségének kihelyezett ülésén, amelyre augusztus 28-án délelőtt került sor a Mecseki Ercbányászati Vállalat központi épületének műszaki klubjában. Simon Antal, a BDSZ főtákkára elnökletével lefolytatott ülésen Rácz Gyula, a MEV szakszervezeti bizottságának titkára előterjesztésében ismertette a vállalat szakszervezeti szerveinek felépítését, hatásköri megosztását és a legfontosabb munkatapasztalatokat.

A beszámoló követő vitában felszólalt dr. Vajda József, a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóságának Nyugdíjfelváltó

Igazgatóságának igazgatóhelyettese, Németh József, a Mátraaljai Szénbányák szb-tákkára, Havrán István, az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség elnöke, Markvart Károly, a Mecseki Szénbányák szb-tákkára, Kaszás István, a Tatabányai Szénbányák szb-tákkára, Szili József, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának titkára, Kovács István, a MEV Pártbizottságának titkára, és Pálfi István, az Országos Kö-laj- és Gázipari Tröszt szb-tákkára.

A vitát követően Rácz Gyula, a MEV szb-tákkára és Tóka Jenő igazgató válaszoltak a felte-tett kérdésekre, majd Kómar András, a BDSZ titkára foglalta össze az elhangzottakat. Az ülés Simon Antalnak, a Bányai Dolgozók Szakszervezete főtákkarának zárszavával ért véget.

Aktivistákkal Szegeden

Kossuth-bánya KISZ végrehajtó bizottsága úgy határozott, hogy augusztus 19-20-án két-napos kirándulásra küldi a kiváló munkát végző aktivistákat. A kirándulás úticélpje Szeged, kiemelkedő programja pedig: a Szabadriti Játékok egyik elő-adásának a megtekintése. A csoport kétnapos programjáról a komlói IBUSZ kiindultsága gondoskodott.

Ragogyó időben érkezünk meg szálláshelyünkre. Vacsora után elfoglaltuk helyünket a Dóm téren, a hétezer főt befogadó nézőtérre. Kacsóh Pong-rác daljátékát, a János vitézt

tekintettük meg, amely mindannyiunknak nagyon tetszett. 20-án elmentünk a Fűvészkert-be, majd a szegedi zsinagógát tekintettük meg, amely a századfordulón épült. A Szöke Tiszta hajóteremben elfogyasztott ebéd után programját ki-ki az érdeklődésének megfelelően állította össze: sokan megnézték a Móra Ferenc Múzeum kiállításait, meghallgatták az orgonahangversenyt a Dómban, elmentek a barkácskiallításra.

Ugy búcsúztunk el Szeged városától, hogy érdemes volt eljönni: szép, kellemes élményeket szereztünk.

Simon Miklós

Nyugdíjasok jutalmazása

Garamvölgyi János átadja az igazgatói dícséretet

Már hagyomány vállalatunknál, hogy bányásznap előtt összehívják a nyugdíjasokat, megvendégelik őket, elbeszélgetnek velük a vállalatról, az eredményekről, a gondokról. Erre az eseményre most augusztus 30-án délelőtt került sor. Megjelent Garamvölgyi János, a Mecseki Szénbányák igazgatója, dr. Bánki Nándor, a pártbizottság első titkára, Markvart Károly, a szakszervezeti bizottság és Klepach Oltmár, a KISZ-bizottság titkára. 25 nyugdíjasnak küldtek meghívót, de nem jelent meg csak 23. Sudár Ferenc Kossuth-díjas vándor, és Lajos József betegségük miatt maradtak távol. (Kitüntetésüket otthon vették át.)

Garamvölgyi János köszöntötte a meghívottakat a 23. bányásznap alkalmából, majd átadta az igazgatói dícséretet Varró Lajosnak, Jelenszky Nán-

dornak, Huszárceke Jánosnak, Horváth Mihálynak, Piring Ferencnek, Malnár Józsefnek, Czukor Istvánnak, Drescher Lászlónak, Feledrich Adámnak, Bódis Jánosnak, Sik Viktornak, dr. Rihmer Lászlónak, Pataki Mihálynak, Lőrincz Adámnak, Gerber Alajosnak, Tárnoki Györgynek, Potyondi Istvánnak, Keszler Józsefnek, Bakó Istvánnak, Adámnak, Dugina Ágostonnak és Markvart Károlynak. A kitüntettek nevében dr. Rihmer László mondott köszönetet. Kifejtette azt, hogy ők, mint nyugdíjasok egyáltalán nem szakadtak el a vállalatától, figyelik az eredményeket, s együtt aggódnak a vállalat valamennyi dolgozójával a bajbajutottakért. Ezt követően az igazgató tájékoztatta őket a Mecseki Szénbányák jelenlegi helyzetéről, fejlesztési lehetőségeiről, munkaerőigényéről, távlati terveiről.

(békéssy)

A XXIII. bányásznap üzemi rendezvényei

(Folytatás az 1. oldalról)

ZOBÁK-BANYA

Zobák-bányán szeptember 1-én Kerényi József szb-titkár üdvözölte a felolvasóban összegyűlt bányászokat, meghívott bányászfeleket. Külön köszöntötte Garamvölgyi Jánost, a Mecseki Szénbányák igazgatóját, Nagy Ferencet, Komló város Tanácsának elnökhelyettesét.

Gungl Ferenc üzemvezető méltatta a bányásznapot, a nehéz munka hőseit. Megemlékezett azokról a bányászokról is, akik a munka frontján haltak hősi halált. Ünnepi beszédének befejezéséért gratulált a kitüntetetteknek.

A Bányász Szolgálati Erdeméret 157 dolgozó vehette át. Két bányász miniszteri kitüntetést kapott, négyen vállalatvezetői, 10-en üzemvezetői dícséretben részesültek. A kormány- és miniszteri kitüntetéseket, valamint az igazgatói dícséretet Garamvölgyi János; az üzemvezetői dícséretet pedig Gungl Ferenc adta át.

A mostani hűségjutalom-osztáskor a vállalati 72 millió forintból 13,4 milliót a zobákiak kaptak. Tízezer forint feletti összeget 166 munkásnak, 15 műszakinak adtak. A bányászok között 11 olyan is volt, aki 14-15 ezer forintot érdemelt.

BÉTA-BANYA

Az üzem bányásznap ünnepségére szombaton délelőtt került sor. Az elnökségben helyet foglalt dr. Bánki Nándor, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának első titkára, Fekete János, a Komló városi Pártbizottságának osztályvezetője, dr. Kecskés József, a Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség munkatársa és Rorbacher Ferencné nyugdíjas, akinek három fia dolgozik a bányánál.

Nagy Béla, az üzem pártsecretárának titkára üdvözölte a megjelenteket, majd átadta a szót Ropali István üzemvezetőnek. Ünnepi beszédében meleg szavakkal emlékezett meg a bányász munkásmozgalom hősei-

több fia dolgozik az üzemnél. Köszönetet mondott a bányászfeleknek, valamint annak a 32 nyugdíjasnak, akik az idén hagyták abba a munkát.

Ezt követően dr. Bánki Nándor átadta a miniszteri kitüntetést és három dolgozónak az igazgatói dícséretet. Az ünnepség további részében kiosztották a Bányász Szolgálati Erdemérem arany, ezüst és bronz fokozatát és az üzemvezetői dícséretet.

ÉSZAK-BANYAUZEM

Szászváron augusztus 31-én kezdődött meg a bányásznap ünnepség. A leszálló harmadoknak röpgyűlésen méltatták a nap jelentőségét. Itt került kiosztásra a Bányász Szolgálati Erdemérem arany, ezüst és bronz fokozatai is, ugyanazon a napon a kiszálló dolgozókat zenekar köszöntötte, majd átvetették a hűségjutalmat.

Az ünnepi megemlékezésre 2-án, vasárnap került sor. Ezen megjelent Potyondi János, a községi tanács elnöke, valamint Pintér József, a Mecseki Szénbányák személyzeti osztályának vezetője, és Keszler Ferenc, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának osztályvezetője.

Ünnepi beszédet Pápai István, aknavezető mondott, majd Pintér József átadta a miniszteri kitüntetést. Ezt követően Gyorsok István üzemvezetői dícséretben részesített 6 dolgozót.

Az ünnepség alkalmából került kiosztásra a négyhónapos munkaverseny értékelése alapján első helyezést elért brigádoknak az oklevél és az anyagi elismerés. A fejtési csapatoknál a Kling Mátyás, a fenntartóknál Zag János, az előjáró és feltáró brigádok közül Ömböli János 3. brigádja ért el első helyezést. A három szak versenyt a II-es, Saller Mihály vezette szak nyerte.

A délután folyamán sor került még zenekari hangversenyre, barátságos labdarúgó mérkőzésre, este pedig a fiatalok tancos rendezvényére.

lódésének szakaszaira. Elmondta, hogy a szén termelésének utolsó fázisa az évtizedek folyamán milyen óriási fejlődés ment keresztül. A húsz évvel ezelőtt megalakult üzemben többször volt rekonstrukciós átalakítás, s így alakult ki a ma már modern gépekkel dolgozó szénélőkészítés.

Rámutatott arra, hogy az itt dolgozók nagyon szeretik munkahelyüket. Példa erre, hogy a dolgozói létszámnak csaknem fele törzsgárdatag. Jól alakult a szocialista brigádmozgalom is: a 21 brigád 511 tagja az üzem dolgozóinak több mint 80 százalékát teszi ki. Beszédének a végén a jövő feladatait elemezte. Jazbinsz Vilmos a vállalat gazdasági-politikai vezetősége nevében üdvözölte a megjelenteket. Rövid beszédében kifejtette, hogy az üzemben is hasonló nehézségű fizikai munkát végeznek a dolgozók, mint a bányákban. Átadta egy dolgozónak a miniszteri kitüntetést, önként pedig az igazgatói dícséretet. Kiosztották a Bányász Szolgálati Erdemérem ezüst és bronz fokozatát és hét dolgozónak az üzemvezetői dícséretet. Az ünnepség végén emléklapot kaptak azok a munkások, akik húsz éve a Szénélőkészítő Üzemnél dolgoznak.

ÜJHEGY ÜZEM

A tanácssteremben délután két órákor gyűltek össze az üzem dolgozói, hogy megünnepeljék a 23. bányásznapot. Az ünnepséget Egyed János szb-titkár nyitotta meg, és üdvözölte Fulmer József vállalati főmérnököt, valamint a résztvevőket. Ezt követően Kárpáti Ferenc üzemvezető tartott ünnepi beszédet, melyben kiemelte, hogy az üzem az elkövetkezendő időkben is igyekszik a széntermelést segíteni, eredményeit fokozni. A beszéd után Fulmer József átadta a kitüntetéseket: egy kormány-kitüntetést, két igazgatói dícséretet és negyvennégy „Bányász Szolgálati Erdeméret”.

Tájékoztató a nemzetközi helyzetről

A Zobák-bányai pártnap hallgatósága

Fotó: Nemesi

A Mecseki Szénbányák üzemében pártnapot tartottak, a legutóbbi 10 napban, a nemzetközi helyzetről. Augusztus 28-án Zobák-bányán Fördös László, a párt Központi Bizottságának politikai munkatársa volt az előadó. A tájékoztató iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A zobáki rendezvényen megjelent Czégyény József, a Me-

gyei Pártbizottság titkára és dr. Bánki Nándor a Mecseki Szénbányák pártbizottságának első titkára. Fördös elvtárs a vállalat központjában pártmunkásokkal is találkozott. A pártapparátus képviselőivel és az üzemi pártbizottsági titkárokkal beszélgetett a pártmunka időszerű kérdéseiről.

ANYAGELLÁTÓ ÜZEM

A bányásznap ünnepség szeptember 1-én 15.30 órákor kezdődött, az üzem klubhelyiségében. Kovács Árpád szb-titkár köszöntötte a vállalat képviselőit, majd Nagy Károlyt, az anyagellátó vezetőjét, és a kitüntetettek családtagjait. Ezután Dull László üzemvezető mondta el ünnepi beszédét, majd Nagy Károly átnyújtotta a kitüntetéseket. Egy dolgozó miniszteri kitüntetést kapott, ketten igazgatói, tizenegyen üzemvezetői dícséretben részesültek, a „Bányász Szolgálati Erdemérem” kormánykitüntetést harminc dolgozó nyerte el.

A kitüntetések átadása után a nyugdíjba vonult dolgozók jutalmazása következett.

VILLAMOS ÜZEM

Az augusztus 31-én, az üzem ebédlőjében megtartott bányásznap ünnepséget Oláh Gyula, üzemi párttitkár nyitotta meg. Köszöntötte a vállalat képviselőit, majd Klepák Ottmárt, a vállalat KISZ-bizottság titkárát, Tátrai Józsefet, a III. kerület vezető főmérnökét, Hegedűs Józsefet, a gépészeti osztály vezetőjét, valamint Mester Józsefet, a III. kerület területi főmérnökét.

Ezután Szám István üzemvezető mondott ünnepi beszédet, majd Klepák Ottmár adta át a kitüntetéseket. Köszöntötte az üzem dolgozóit, további sikereket kívánva munkájukhoz. Végül, az ünnepség kedves záróakuszként, a nyugdíjasok jutalmazására került sor.

ÉPÍTÉSI ÜZEM

Az üzem klubhelyiségében szeptember 1-én tartották meg a bányásznap ünnepséget, az üzemvezetőség, a dolgozó kollektíva, és a meghívott vendégek részvételével. Harka János üzemvezető köszöntötte a vállalat képviselőit, majd Tátrai Józsefet, a III. kerület ve-

zető főmérnökét. Ünnepi beszédében megemlékezett az elmúlt időszakról, és kérte az üzem dolgozóit, hogy munkájukkal továbbra is segítsék a széntermelést. Ezt követően került sor a kitüntetések átadására. 18 fő kapta meg a Bányász Szolgálati Erdeméret, három igazgatói dícséretben, huszonketten pedig üzemvezetői dícséretben részesültek. Samu József és az általa vezetett szocialista brigád az igazgatói dícséretben kívül, oklevél is kapott, mivel fontos feladatokat határidő előtt (bányásznap) hajtottak végre. Végül a Pécs város Tanácsának oklevelét, az ezüst diplomát nyújtották át, melyet az üzem kollektívája nyert el az „Egy napot Pécsért”-mozgalomban való aktív részvételért.

GÉPKOCSI ÜZEM

A Gépkocsi Üzem dolgozói szeptember 1-én tartották meg az ünnepséget a XXIII. bányásznapról. Az ünnepséget Nürnbergi Géza szb-titkár nyitotta meg. Köszöntötte a vállalat képviselőit, majd dr. Ormos Károly osztályvezetőt. Ezután Kovács János üzemvezető mondott ünnepi beszédet, melyben méltatta a bányászat szerepét és elismeréssel adózott a bányászok nehéz munkájának. Ezután került sor a kitüntetések átadására. Tíz dolgozó vette át a Bányászati Szolgálati Erdeméret, ketten igazgatói, tizenketten pedig üzemvezetői dícséretben részesültek.

KARBANTARTÓ ÜZEM

Az augusztus 31-i bányásznap ünnepséget Kusz Lajos szb-titkár nyitotta meg. Köszöntötte a vendégeket, köztük Lombos Antalt, aki a vállalat képviselőitében vett részt a rendezvényen. Ezt követően Czéder János üzemvezető tartott ünnepi beszédet. Méltatta a bányászat jelentőségét, történelmi múltját, és a bányászatban dolgozók elkövetett munkáját. Köszöntött

fejezte ki a bányásznap tiszteletére felajánlott társadalmi munkák elvégzéséért és a bányász-emlékmű sikeres átadásáért.

Ezek után Lombos Antal köszöntötte a megjelenteket, és átnyújtotta a kitüntetéseket. Egy dolgozó kormánykitüntetést, kettő igazgatói, tizenegy pedig üzemvezetői dícséretben részesült. Az üzemvezetőség ezen kívül még 77 dolgozót részesített jutalomban.

IGAZGATÓSÁG

A Mecseki Szénbányák igazgatóságán augusztus 31-én tartották a bányásznap megemlékezést. Bachman Mátyás igazgatóhelyettes ünnepi beszédében kiemelte a bányászat jelentőségét, és helyét az ország gazdasági struktúrájában. Megemlékezett a régebbi bányásznapokról, és a cseretetői eseményekről.

Ezt követően került sor a kitüntetések átnyújtására. A „Bányászat Kiváló Dolgozója” kormánykitüntetést egy dolgozó kapta, majd átadták a „Bányász Szolgálati Erdemérem” fokozatait, és az igazgatói dícséreteket.

KÖZPONTI GÉPÜZEM

Augusztus 31-én, 90 fő részvételével, az üzem klubhelyiségében tartották bányásznap ünnepi megemlékezést a Központi Gépüzemben. Az ünnepélyt Csóti Ferenc szb-titkár nyitotta meg, és köszöntötte a vendégeket, köztük dr. Szabolcs Lajost, a vállalati szakszervezeti bizottság tagját. Ezt követően Kereskes Ferenc üzemvezető mondott ünnepi beszédet, majd dr. Szabolcs Lajos köszöntötte az üzem dolgozóit. Ezután a kitüntetések átadására került sor. Egy dolgozó miniszteri kitüntetést, egy igazgatói dícséretben részesült. Tizenkilencen kapták meg a „Bányász Szolgálati Erdeméret”.

Térzene a Széchenyi téren. Szombaton délután négy órákor szabadidő hangversenyt tartott a Mecseki Szénbányák központi fúvószenekara és a katowice-siemianowicei Michal-bánya ötven tagú fúvószenekara. A lengyel zenekart Jozef Konwisor, míg a képvislőn látható új egyenruhába öltöztetett pécsi zenekart Gorrieri Ferenc karmester dirigálta

SZÉNÉLŐKÉSZÍTŐ ÜZEM

Az üzem ebben az évben ünnepelte húszéves fennállását. A szombat délutáni megemlékezésen erről is szó volt. Megjelent Jazbinsz Vilmos kerületvezető főmérnök, valamint az üzem gazdasági-politikai vezetősége. Beszédet Schuster András üzemvezető mondott. Beszédének az elején megemlékezett az 1919-es tatabányai bányászútintetés mártírjairól, a cseretetői csendőrsortú három hősről. Ezt követően rátért az üzem fej-

MECSEKI TANBANYA

A Mecseki Tanbányánál augusztus 31-én tartották a bányásznap ünnepséget. A vállalat képviselőit, majd Keszler Ferenc volt jelen. Kovács János üzemvezető méltatta a komlói mélybányászat 75. éves jubileumát, Anna-akna szerepét. Ezt követően átadták a kormány- és a miniszteri kitüntetéseket, valamint az üzemvezetői dícséretet. Az ünnepséget megelőzően az üzem vezetősége fogadást adott nyugdíjasainak tiszteletére.

Békessy Gábor riportja:

Meszesen a helyzet változatlan

Z. Tibor meséli:
Reggel pontosan ötkor kelek. Tíz év alatt ezt annyira megszoktam, hogy vekker nélkül is felébredek: nem várom meg az óra csörgését, amit a feleségem napról napra macacsul felhúz. Pedig már mondtam neki, hogy nekem nem kell, de ő ragaszkodik hozzá – toian azért, mert nászajándékként kaptuk, a keresztapjától.

Sietség nélkül készülődöm – pontosan tíz perc alatt megvagyok a borotválkozással és az öltözködéssel. A megállóhoz nem lakok meszse, a Fehérhegyen szállok fel. Azelőtt távolabb laktunk, a lakást még onnan idején a szénbányától kaptam (egy szoba komfortot), időközben megnövekedett a család, s a feleségem azt ajánlotta: cseréljünk az anyjékkal. Ok már csak ketten maradtak, két szoba konyhára, minék az nekik? Húzódoztam a dologtól, nem szeretek könyörögni senkinek, mert úgy érzem, lealacsonyodok, ha valakinek a segítségére szorok. De az asszony addig duruzolt – ilyenek a nők – míg nem ráálltam. Az apósom ugyan morgott egy kicsit, főleg a költözés miatt. Az anyósom viszont döntött: az új lakásban kevesebbet kell neki takarítani.

A buszmegállóban mindig ugyanazok az emberek gyűlnek össze. Legtöbbször P. Lajossal utazom. Szeretem a Lajost, jókedvű, jó humorú fiú. A többi utas morcosan zötykölődik, talán azt az egy asszonyt kivéve, aki valamelyik vállalatnál takarítónő, de akkora vidámsággal megáldva, hogy beleremeg a busz. Nem mindenki szereti ezt az asszonyt, pedig hát ő csak megpróbálja elviselhetőbbé tenni a kellemetlen utazást.

Mert, rossz a közlekedés! Keves a járat, s hogy néznek ki azok a kocsik?! A múltkor egy olyan buszon ültünk, amelyiknek közepén, a csuklórésszen teljesen szétmállott a vászon. Tavasszal, amikor voltak a jelölőgyűlések, meg a választási gyűlések, többször feltettük a kérdést: mikor javítják Meszesen a közlekedést? A felelős vezetők is csak annyit tudtak mondani, hogy jelenleg nem a sofőr hiányzik, hanem a busz. A nyár elején olvastam, hogy új kocsikat kap a 12-es Volán, aztán egy hónappal később tizenkettő meg is érkezett. De tizenkét kocsi? Annyit jelent, mint halottnak a csók! És különben sem a meszesi közlekedést javítják vele.

*

Elfogultan szeretjük székebb hazánkat. Ha külföldön vagyunk, Magyarországot áldjuk,

ha vidéken, Budapestet, ha Budapesten, akkor a vidéket. Es foggal-körömmel ragaszkodunk lakóhelyünkhöz. Mindenhez, ami odaköt. Mesélik: egy néni ke-tekig azon háborgott, hogy a kedvenc kilométerkövét kivették a Tolbuhin úton. Azon szokott üldögélni, miközben a buszra vár. Mert padot elfelejtettek odatenni.

A meszesiek lelkes lokálpatrióták. Morcos dühvel figyelik a városrészes kismimizettségét, hogy a tanács fejlesztésre szánt milliöből vajmi kevés jut nekik. Az is igaz: nem is nagyon érdekli őket, hogy várospolitika is van a világon.

Mit szeretnek ezen az ötvenes évekbeli „szocreál” stílusú házakkal teletűzdelt, a mai városrendezési normák szerint „el-tervezett” területen? Talán a parkokat, a viszonylagos rendet, vagy a „mindenki mindenkit ismer” családi hangulatát? Vagy a súlyos lakásgond a maradásra készítő?

Valamikor, nem is olyan régen, kukoricaföldek voltak itt, a föld a papságé volt, hitbizomány. Meszes, Fehérhegy – honnan eredhetnek ezek a nevek? A legtöbbször úgy tartják, hogy a Fehérhegy tájékán talált budai föld a „ludas” a do-loban. Nem kellett érte fizetni, mint a mészért, mégis fehérre lehetett festeni vele a házak falát. Lakóinak túlyomó többsége a bányászból él. Az első telepéseket a Duna-Gőzhajózási Társaság költöztette ide. A felszabadulás után indult meg a nagyobb arányú építkezés, mindenekelőtt a családi házak létrehozását finanszírozták.

– Úgy gondoltuk – kezd az építkezés történetét Bozmics Jenő nyugdíjas bányász –, hogy kolóniát létesítünk. Hosszú években keresztül raktuk félre a pénzt, abból aztán csinos tőke kerekedett ki. Az állam is adott kölcsönt, úgyhogy a negyvenes évek végén megkezdhetük az építkezést. 600 lakást kellett volna felhúzni, de akkor csak 60 készült el. Annyira volt meg a pénz, mert Kovács Sándor, a lakásszövetkezet igazgatója, meg Simon Dénes főmérnök eldöbözölte a többi. Persze, a kölcsönt nekünk kellett volna visszafizetni, mert a családok ugyan lefűlelék, az összeg azonban már nem volt meg nálunk. De ki tudott akkoriban 75 ezer forintot lefizetni! Hiszen azért már egy egész utcát meg lehetett venni! Felmentünk egy küldöttéssel Rákosihoz, aki azt mondta: egy fillért se fizet-

senek az elvtársak, míg egy bizottság ki nem vizsgálja az ügyet. Így sikerült aztán az eredeti tervek szerint építkezni.

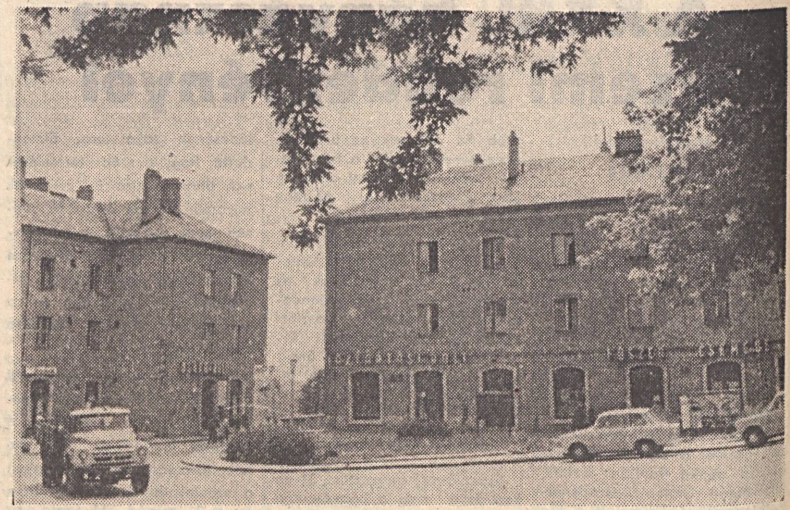
Bozmics Jenő, az „örökmozgó” nyugdíjas most is abban a házban lakik, amit akkor épített. Szépen kialakított porta, ápolt kerttel. Jenő bácsi büszke is erre, hiszen sokat dolgozott rajta. Kevesebbet fáradozott ugyan a föld megművelésével, mint a meszesi közügyek intézésével, de a kert az szépen csinosodik, míg Meszes... Hát azon bizony lenne mit javítani. Csakhát a bürokrácia útvesztőiben sok, lelkes kezdeményezés fut zátonyra, marad csak terv.

– Évekig harcoltunk az uszódaért. Szüksége lenne az itt élő gyerekeknek strandra. Jó az, hogy be kell járniuk a városba, ha úszni akarnak? Három év-

„Kockaházak” a hatvanas évek elejéről

vel ezelőtt olyan ígéretet kaptunk, hogy az MTS-nél megvan a pénz. A Szénbánya is felajánlotta, hogy támogatja a tervet. Úgy gondoltuk, hogy az alsó iskola kitűnően megfelel a cél- nak, ott kezdtük volna el az építkezést. Mindenki benne volt. Segítettek a szülők, a Hazafias Népront, de még a katonaság is, mert időközben velük is fel-

A centrum: a Szeptember 6. tér 3.

vettük a kapcsolatot. Elkészültek a tervek, amikor a Vízmű beleszólt a dologba: amúgy sincs víz a környéken, mit akarunk az uszodával? Megint a Szénbánya ajánlotta fel a segítséget. Kutakat lúrtak volna a vasúton túl, s annak vizével tápláltuk volna a medencét. Akkor jött az újabb akadály: mi lesz a szennyvízzel? Valahogy

állapotban lévő 86,8, megfelel 11,8 százalék, elavult 1,4 százalék. (Az adatokat egy 1972-ben készült tanácsi felmérésből vettük.)

*

A délelőtt a gyerekek és a nyugdíjasok. A lurkókra kinn az utcán az öregek vigyáznak, nehogy baj essen.

Berkes Károlyné el-elbóbskól a padon, miközben az unokák elszánt igyekezettel próbálnak beverni egy óriási kompössze-gező a mászóka vasállványába.

– Az unokám – mutat sorba a gyerekekre. – Mariann, Laci, Zoltán és Csaba. En és a férjem, a lányom meg a négy gyerek: heten élünk a két szobában. A lányom pedig már három éve beadta a lakáskérvényt. Mi már öregek vagyunk, kellene a nyugalom. Az anyám is el még, beteges, rászorulna a segítségre, de nem tudom idehozni, mert már nem térne el.

– Minden délelőtt a gyerekekkel?

– Csintalanok, hamar kinn vannak a műton. A minap is elűtött egy négyéves lorma kölyköt a Frankel Leó utcában az autó. Elébeszaladt. Tudja, az a legnagyobb gond, hogy kevés a játszótér. A Szeptember 6. téri fűszerbolt mögött volt a homokozó. Betemettkék. Hogy miért? Ki tudja!

A lány, Frölich Tiborné, hivatalosan még nem vált el, külön él a férjétől. A Villamos Üzemben dolgozik, mint takarítónő. A férj elfelejtkezett a gyerekekről, így aztán Frölichnének egyedül kell gondoskodnia négy éhes szájról. Az üzem is igyekszik enyhíteni terhein – szak-szervezeti segéllyel. A legnagyobb segítség azonban a lakás lenne. Még az a szerencse, hogy az óvodával nincs baj, mindhárom óvodáskorúnak megvan a helye.

*

Mondom, szerencse, mert az óvodai férőhelyek száma enyhén szőva aggasztó. A három óvodában (a Frankel Leó utcai, az Apaffy Mihály utcai és a Fekete Gyémánt téri) összesen 132 férőhely van, ezzel szemben a beiratkozott gyerekek száma 194. A kihasználtság 147 százalékos. Az általánosan meg-állapított lakótelepi normák szerint a szükséglet 75 férőhely/1000 lakás. Ennek alapján csaknem meg kellene duplázni a férőhelyek számát. Még rosszabb a helyzet a bölcsődékkel. Egy található belőle Meszesen, a Frankel Leó utcában. 44 férőhelyen 63 beiratott gyerek szorong. Az ellátottság mértéke (50 férőhely/1000 lakás) szerint 96 hely hiányzik, tehát két ugyanolyan nagyságú bölcsődét kellene építeni, mint a Frankel Leó utcai.

Egy másik asszony, akivel szintén délelőtt beszélgettem (nevét nem mondta meg, nyugdíjas bányász felesége), szinte mindennel elégedett, még a kereskedelmi ellátottsággal is.

Márpedig ez nagy szó! Igat ugyan: délelőtt még nincs is semmi baj, megfelelő az árúválaszték. A délutáni bevásárlók már annál többet panaszkodnak. Nem megfelelő minőségű a kenyér, nincs disznóhús, fonyadtak a zöldségek stb. stb., sorolhatnánk vég nélkül. A szeptember 6. téren megkérdeztem a fűszerbolt vezetőjét: mi a fentebb felsoroltakra a válasza. Azt beismerte, hogy szombatonként nem megfelelő minőségű kenyeret kapnak. De az sem állandó. A hűsolt kiszolgálója arról panaszkodott, hogy ő hibába rendel, ha nem szállítanak. Hogy a zöldségüzletben délután elfonnyad az árú, se-baj. Van piac is a világon, bő tehát a választék. Az csak „szép-ségiba”, hogy a meszesi piac Pécs legdrágább piaca, s így az asszonyok inkább a belvárosból cipekednek, nehéz kosarakkal megpakodva. Az igazság-hoz az is hozzá tartozik, hogy nem tudnak megfelelő helyiséget biztosítani az üzletnek. A Szeptember 6. téri háztartási boltok szintén nincs raktára. A tanácsi vizsgálat azt is meg-állapította, hogy összesen 1734 nettó alapterület áll a vásárlók rendelkezésére. Norma szerint az ellátás mértéke 71,6 százalékos. (Az adatok az 1972-es évet tükrözik.)

*

– Hova jártok szórakozni?

– Hová? Hát a zöldre!

A fiú fölösnyesen ház, a lány, aki belesimpszokodik, felvihog.

– Més nincs? Holdfény-presz-szó, Meszes vendéglő...

– Oda menjen magol!

– Úgy tudom, a József Attila Művelődési Házban működik egy ifjúsági klub.

– Az most zérna! Meg ha valami nagyrendezvény van, nekünk kívül tágasabb.

– Mozi?

– Kiülünk a padokra és néz-zük, mi történik a lakásokban.

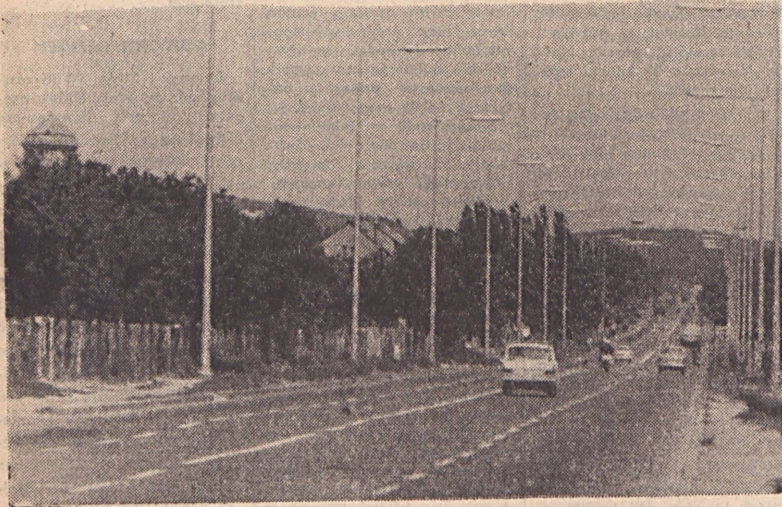
*

Ahhoz, hogy Meszesen a kereskedelmi és vendéglátóipari ellátást teljessé tegyék, változatlan lakásszám mellett, költségbeclés alapján 25 millió forintba lenne szükség.

*

Meszesen a helyzet változatlan. Jó pár éve már, hogy fejlesztésében nem történt semmi említésre méltó. Pedig megérdemelne a nagyobb figyelmet, hiszen az itt lakók legnagyobb része ipari munkás, akiknek nem mindegy az, milyen a tömegközlekedés, a kereskedelem és kulturális lehetőségek.

A Megyei és Városi Tanács vezetői jól ismerik a gondokat. Elkészítették a városrészes távlati fejlesztési tervét, amelyké teler-lei súlyos milliókat tartalmaznak. Most a pénzt más városrészek viszik el. A meszesiek bíznak abban, hogy egyszer még ők is sorra kerülnek.

Végig a Tolbuhin úton...

Thész Sándor felvétele

Vállalatunkhoz júliusban benyújtott újítási javaslatok

- Román Gyula: Gázlecsapoló fővezeték fűrt lyukban.
- Kajtár Gergely: Csillék újszerű összekapcsolása.
- Kajtár Gergely: Fa padlózat pótlása vas vagy alumínium lemezzel.
- Pető Ferenc—Schwartz Tibor: Szászvári szén feladása szalagon az ömlesztőbe.
- Bottka István: Zajmentesítő próbafülke légmotoros vitlak vizsgálathoz.
- Vincze István: Műszakok pontos vezetése.
- Kajtár Gergely: Csőállvány és csiga-felvonó módosítása.
- Németh László—Pálos Miklós: Eljárás és készülék bányabeli jövesztés és szállítás minőség szerinti irányítására.
- Vereckei István—Takács Gyula: Sűrített levegővel hajtott folyamatos száll. berendezések rezezelése.
- Baranyai Pál—Kovács Béla—Masszi Dénes—Szabó Imre—Verbóczy József: Eljárás széntelepek hamutartalmának meghatározásához külön tekintettel a gázkötés veszélyére.
- Botos Tibor: Elfekvő készlet másirányú felhasználására.
- Jurics Emil: Csúcsvezérgán kívüli központosító berendezés.
- Dimitrisz Koczarisz: Slask 67-es közlőmű gyorsengely elmozdítás.
- Kajtár Gergely: Betonkeverő gépre épített kábeldob.

Júliusban elfogadott újítási javaslatok

- Schnell Dezső: K-i akna külszíni rakodóján leesett tele nagy-csillék visszahelyezése.
- Szűcs Kálmán: Rugó kengyel csavarok felújítása.
- Ujvári József: MS 24-es Skoda tehergépkocsi rakfelület átalakítása zártrendszerű pernye szállítására.
- Halmai Csaba—Behék István—Fodor Ferenc: Kétfokozatú pormisszió-mérő készülék.
- Popovics József—Tasnádi László—Ács Imre—Szabados György: A mosott durvaszénnek súlykihozatalának növelése.
- Szekeres Tibor—Kriszt György—Kutasi Elemér: HP 30—31 tip. magasnyomású szivattyúk sűrített levegős fogaskerék-motorok felújítása.
- Kriszt György—Kutasi Elemér—Szoboszlai János: Thysent-motók felújítása.
- Fekete István: Hidraulikus bányatám patronházának felújítása.

Júliusban elutasított újítási javaslatok

- Középtermék feladás serlegmű nélkül.
 - Főműhelyi kompresszor hűtésénél inóváz megtakarítás.
 - Pécsbányai bányavíz hasznosítása technológiai vízként a szénmosóban.
 - Simmeringes távtartó kiiktatása a cseh közlőműveknél.
 - Slask—67 tip. meghajító láncok felújítása.
 - BG 174 mintájú bányamentő készülék.
1973. július hónapban elért gazdasági eredmény: 2 840 656 Ft. A kifejtett díjak összege: 82 000 Ft.

Az első fél év mérlege

Kibővített ülést tartott a Kossuth-bányai pártb zottság

A Kossuth-bányai pártbizottság ülésén olyan fontos anyagot tárgyaltak meg, mint az üzem első fél éves tervteljesítésének értékelése. Ezen kívül a második fél év feladatairól adtak tájékoztatást. Mivel az anyag az egész üzemet érintő kérdést tárgyalta, az ülést kibővítették: meghívták a szakszervezeti bizottság, valamint a KISZ végrehajtó bizottság tagjait is. Az írásos beszámolót Hernész Miklós és Mérei Emil főmérnök készítette.

A beszámoló első része megállapította: az 1973-as első fél év tervteljesítését nagymértékben befolyásolta az 1972-es második fél év eredménye. Az üzem az első négy hónapban krónikus kapacitáshiánnyal küzdött. Biztató volt ugyan a pajzsozottság, azonban amikor az adatokat összegezték, kiderült, hogy az sem gazdaságos. A legeredményesebb hónap a május volt. Akkor a napi átlagos teljesítés 3570 tonna volt, de voltak olyan napok is, amikor a termelés elérte a 3800 tonnát. Az ismeretes katasztrófa azonban az ivelő termelési szakaszt megtörte, az eredmények nagyon elmaradtak a tervektől.

A balesetek alakulása sem kedvező. A betognapok száma meghaladta a megítélt határt. A beszámoló ezt követően részletesen elemelte a körletek munkáját, majd rátért a kibővített fél év feladatainak ismertetésére.

A beszámoló feletti vitában többek fel kérdést a

pajzsozottsággal, valamint a baleseti mutatók emelkedésével kapcsolatban.

Amikor köszönősen megjegyzi: „Jövőre lesz negyven éve annak, hogy először tettem lábamat a bányára területére”, egy pillanatra elszabadok. Próbálom éreztetni magamon, hogy azért ne lőssék annyira megrendülésem. A csodálkozást pedig azonnal megérinti olvasóink is, ha elmondom, hogy Budai Mihály, szászvári csapatvezető vajár négy évtizedes bányamunkája alatt még soha nem vette igénybe az SZTK-t. Pedig a mindig megmaradó szászvári bányász-nak legalább annyi ajánlatot tettek különböző bányüzemekről, mint a helyi bányász-sporttelep labdarúgó-pályáját megajánlta legtehetségesebb focistájának. Budai Mihályt azonban nem lehetett elcsalni e kedves erőkkel borított hegyvonulatok közé búvá kis bányazemzől.

Csupán egyszer ment el innen, de akkor is csak azért, mert vitték, igen, katonának. Am leszerelését követő napon már ott állt ismét a bányakapu előtt, hogy vállára fektethesse a csákányt.

— Mi változott azóta, hogy 1944-ben először szállt le a bányába?

— Jó égi! Honnan kezdjem a sorolást? A halottakról jót, vagy semmit. De isten nyugosztalja őket, ha ma valamelyik közülük föltámadna, aligha ismerne rá a régi bányára. Szinte semmi sem maradt már abból az időből. Talán, csak a hosszú idevezető út mutatná meg neki, hogy valahol itt ke-

A bányásznap jegyében

Szép munkasikerrel köszöntötte a XXIII. bányásznapot néhány szocialista brigád Zóbakon. Az elővívő csapatoknál kiemelkedő eredmények születtek.

Kósz József MHSZ szocialista brigádja 4000-res TH-val, vegyes elővívásban 90,5 folyóméter vágatot hajtott ki. A szintén MHSZ, Tisler Károly vezette szocialista brigád 40,7 folyóméter meddővágatot hajtott ki a hónap folyamán, 3500-as TH-val. Továbbra is a legjobbak közt szerepel Vonyek József szocialista brigádja, akik nyitott TH-val 3500-as szelvényben 49 folyómétert hajtottak ki. Fuchs János brigádja 3000-res nyitott TH-val, illetve 3x1,50-es fabiztosítású gurító elővívásban 40,1 folyómétert produkált.

A bővítő csapatok közül kiemelkedett Erős Gergely brigádjának 4500-as nyitott TH-val elért 25 folyóméteres bővítése.

Bosznay Pál

KST-betét visszafizetése

Az Újhegyi Üzem dolgozói részére a bányásznap előtt, a hűségjutalommal egyidőben, fizették ki a megtakarított KST-összeget.

Kifizetésre került: 423 750 Ft betét és 5853 forint kamat.

Az 1973/74-es évre a KST vezetősége 217 főt szervezett. Havi betételhelyezésük: 46 400 Ft. Ez, az előző évhez viszonyítva, a tagok számánál 34 fős, a betétösszegeben mintegy 10 000 forintos emelkedés.

Az üzem dolgozói megkedvelik a takarékosági mozgalmat, mely hozzásegíti őket terveik valóra váltásához.

Czopf Lajos

resse a bányát. No, persze az út is alaposan megváltozott, nem is beszélve arról, hogy akkor gyalog jártunk erdőn, hegyúton keresztül rövidítve az utat. Ma pedig, ha valaki gyaloglásra adná a fejét, legalább annyira kinevetnék, mintha kockyva akarna benneni a Jóbaráthoz, a Május 1 térére. De

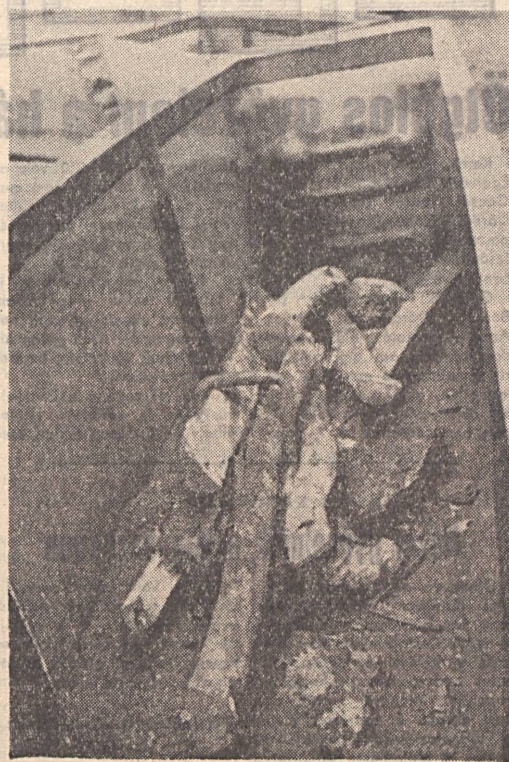
Harminc éve csapatvezető

nemcsak külsőben vannak itt változások, maga a bányás is korszerűbb lett, és ami megint nem utolsó dolog, főleg hüvösebb. No, nem mintha most jégsekretnyennek lehetne titulálni a munkahelyeket, mert hál'isten a munkahelyeket ma is épp úgy fűtik, de most van levegő, s ez némileg hűt is.

Kicsit fáj a csuklóm, mert Budai Mihály, akár csak a munkában, itt is tartja az iramot. Olyan gyorsan beszél, hogy görcsöt kap a kéz, ha minden szavát jegyezni akarja. Amikor bevallom gyengeségem, elneveti magát.

— No látja, ott lenn is így beszéltek és még senki nem mondta, hogy ismétlem el, mit mondtam. Munka közben koncentráls és felegyel. Aztán a szünetben kifújhatja magát az ember. Mert a szünet

Átlagban 5654 csillét tisztítanak

Ime, ez maradt a buktatás után a csillében

A csillétisztítás örök téma. Vajon meddig marad az? Ugy néz ki, hogy most már nemcsak a Szénalokészítő Üzemben bevezetett módszer ugyan is — ha nem is teljes mértékben — megoldotta ezt a sok éve húzódo problémát.

— Régebben azt csináltuk, hogy minden egyes csillét végigjártunk, kidobáltuk belőle a meddőt és a visszamaradt szennyeződő anyagokat — mondja Tasnádi László, az üzem főmérnökhelyettese. — Ez megterhelő munkát jelentett, nem beszélve arról, hogy elvonta a dolgozókat más munkahelyekről. A tisztítás gépesítésére több újítás született. A mostani, ha nem is a legtekélyesebb, eredményeit biztatók. Sajnos, a legnagyobb gondot nem a meddő okozza, hanem

a csillébe kerülő faanyag, vastartozékok. Az utóbbi időben ennek mennyisége csökkent ugyan, mégis felhívom a figyelmet arra, hogy a fejtesekben jobban ügyeljünk az idegen anyagokra.

Az eljárás lényege nagyon egyszerű. A csilléket kétszer buktatják, a másodiknál a szennyező anyagok a kicsillékerek kerülnek, onnan pedig a meddőhányóra. Két hibája van: az egyik, ha nedves a szén, egy része bennragad, s ezt a második buktatás után kell továbbra is kézi erővel eltávolítani. A másik, hogy a fa- és vasanyagot a második buktatás előtt el kell távolítani. Minden csillét átlagosan havonként ötször forgatnak át. (Példaként:

összetételénél már csak a munkahelyünk változatosabb, és változott többet.

Budai Mihály idén 53 éves, jövőre nyugdíjba megy, mint aki negyven évet töltött a bányában és ebből harmincat a föld alatt, csapatvezetőként, s harminc évből tizenötöt, mint a 4-es fejtési szocialista brigád vezetője.

— Milyen alapfeltételek szükségesek ahhoz, hogy valaki három évtizedden keresztül vezető tudjon maradni a bányában?

Nehéz erre röviden válaszolni, hiszen nagyon sok emberrel kellett megértetni magát az embernek, és igaz ami igaz, nem is tanultam pedagógiát és lélektan. Talán az: egy pillanatilag sem szabad megelégedni arról, hogy egymásért élünk, egymásért dolgozunk. Ezen emberi kapcsolatokat tisztázásán nagyon sok minden átsegít a vezetőt. Ezt követően a munkafegyelmet említeném, ami épp úgy vonatkozik rám, mint a legtöbb hozzánk kerülő csillébe. És mindezeket kívül ösztönösek. Igen, ösztönösek. Hisz hogyan fogadnák tőlem a ledést, ha előző napon hozugságon kaptak volna. Persze, ezt a három dolgot, amit még nagyon sok minden kiegészít, nem lehet külön-külön gyakorolni. Ezeket mind egyszerre kell valahogy összefűznie megvalósítani. En csak ennyit tudok minderről mondani...

Kapu László

májusban 4735, júniusban 4929, júliusban 7298 és augusztus 29-ig 4332 nagycsillét.) Ez átlagban havonta 5654 csillét jelent. Egy heti átfordítás (kb. 1000 csille) 15 csillényi szennyező anyagot tartalmaz.

— A takarítás mértéke, a termelés függvénye — folytatja a főmérnökhelyettes. — Első feltehetően, hogy kicsillék álljon rendelkezésre, a második, hogy legalább három nagycsillés szelvény legyen az üzemben. Négy körbuktatás van, ebből egyet, általában a harmadikat, időnként tisztításra használjuk. Terveink szerint ezt a buktatót a jövőben hosszabb időre vesszük majd igénybe. Egy szelvényt, amely 50 csilléből áll, 30 perc alatt tisztítjuk ki. A tényleges buktatás csak 20 perc, de előzőleg kiszedjük a fa- és vasanyagot, így lesz félóra időtartamú. Munkarendünket úgy állítottuk össze, hogy szabad szombaton is dolgozunk. Ilyenkor nagyobb mértékű a takarítás, a csilleparknak körülbelül 40 százalékát forgatjuk át.

A tisztítást még most sem oldották meg teljesen. Ha nedves a szén, a csille falára ragadt szennyező anyagot nem lehet buktatással eltávolítani. Ilyen esetben továbbra is a régi módszert alkalmazzák: a megkeményedett meddőt felcsáknyozzák. Tasnádi László elmondja, hogy nemcsak a bevezetnek egy olyan eljárást, amely a vibráció elve alapján takarít. A tervező osztály már elkészítette a berendezés műszaki dokumentációját, már csak a kivitelezés van hátra. Ugy számíthatnak, hogy az év végére ez is elkészül.

(békéssy)

75 éves

A komlói mélybányászati 75. éves évfordulója alkalmából kiállítás nyílt a Május 1 Művelődési Házban. Az augusztus 31-i megnyitő ünnepségen a vállalatok, az üzemek képviselőin kívül részt vett Neubauer József, Komlói város Pártbizottságának titkára, Gallusz József, a városi tanács elnöke, Ünnepi beszédet Jazbinszék Vilmos, országgyűlési képviselő, az I. kerület vezetője mondott.

A komlói szénbányászati múltjára emlékezve többek közt kiemelte: 1898-ban indították az első bányát, Annaknánt (ma Tanbánya). Ettől az időponttól számítják a komlói mélyszénbányászati történetét. Ebben az évben ünneplik 75. évfordulóját. A múltira emlékezve, több érdekes adatot, évszámot említtet: 1946: a bányák államosítása, 1951: a Komlói Szénbányászati Tröszt megalakulása, 1963: a pécsi és a komlói tröszt egyesítése, a Mecseki Szénbányák létrehozása. A jövőről szövege kiemelte:

— A kiaknázatlan szénvagyon igen nagy, amely még hosszú ideig biztosítja a bányászok életét.

A bányászati fejlődését bemutató kiállítást a Mecseki Tanbányai rendezte, amely méltóképpen szolgálja a 23. bányásznapot.

„Munkásélet — képekben”

Szeptember 1-én nyílt meg a Május 1. Művelődési Házban Székelyné Kaszsnér Aranka festőművész kiállítása. A tárlatot Szűcs István, Zóbak-bánya üzemvezető helyettese nyitotta meg. A 35 kép, túlnyomórészt bányász témájú, melyeket a helyszínen megvásárolhatnak a látogatók. A kiállítás szeptember 15-ig várja az érdeklődőket.

Eredmények

LABDARUGAS
NB. I.:
BP. HONVED—PECSI MSC
3:0 (1:0)
NB. I. B.:
Komlói Bányász Kossuth KFSE
3:0, Szolnoki MTE—Győri MAV
DAC 2:2, Olajbányász—Békéscsaba
4:1, Debrecen—Dunaújváros
1:1, Diósgyőr—Eger 2:0, Ganz-
MÁVAG—Bp. Spartacus 1:1, Szekszárd—
Oroszlány 1:0, Budafoki MTE—Pénzügyőr 3:1,
Várpalota—Kecskemét 1:1.
NB. II.:
KAPOSVÁRI RÁKOCZI—MAZASZASZVARI BANYASZ 4:0 (2:0)

Következik

LABDARUGAS
NB. I.:
Pécsi MSC—MTK, Tatabánya—VI-
DEOTON, Salgótarján—Szombathely,
Rába ETO—Dorog, VM Egyetértés—
Csepel, Újpest—Vasas, Ferencváros—
Bp. Honvéd, Zalaegerszeg—Szeged.
NB. I. B.:
Békéscsaba—Komlói Bányász, Kec-
skemét—Szekszárd, Várpalota—Olaj-
bányász, Kossuth KFSE—Budafok,
Pénzügyőr—Ganz-MÁVAG, Bp. Spar-
tacus—DVTK, Eger—Debrecen, Duna-
újváros—Győri MAV DAC, Szolnoki—
Csongrád.
NB. II.:
Máza-Szászvári Bányász—Duna-
újvárosi Építők.

NB. III.:
Paksi Kinizsi—Nagymányoki Brikett.
Megyei I. osztály:
Mágocs—István-Ágost Bányász, Vas-
as II. Bányász—Szigetvár.

KÉZILABDA
NB. I. női:
Bp. Spartacus—Pécsi Bányász.

NB. I. B. férfiak:
Komlói Bányász—Békéscsaba, Ceg-
led—Pécsi Bányász.

ASZTALTENISZ
NB. III.:
Komlói Bányász—Pécsi BTC, Tolna—
Vasas II. Bányász.

ASZTALTENISZ
NB. III.:
Vasas II. Bányász—Móhács 16:0
Győztesek: Koronics, Tóth, Németh
és Horváth 4-4.

Bányásznapvi selys:
Férfi egyes: 1. Szederkényi (PMSC),
2. Koronics (Vasas II. Bányász), 3.
Arató és Balázs (mindkettő PMSC).
Férfi páros: 1. Arató—dr. Horváth
(PMSC), 2. Berta—Koronics (Vasas II.
Bányász), 3. Balázs—Haiser, és Szeif-
er—Szederkényi (PMSC).
III. oszt. férfi egyes: 1. Berta
(PMSC).
III. osztályú férfi páros: 1. Ber-
ta—Szederkényi (PMSC).

Program

Az MHSZ a következő ese-
ményeket bonyolítja le szeptem-
ber hónapban.
1. Az MHSZ függ. app. to-
vábbképzése, Pécs-reptér 3—
8-ig, 2. Tartalékosok Honvédelmi
Versenye THV—OB, Estergom
8—9-én, 3. Kőnyűbúvár
sörköt. OHV. Mályi-tó 9-én, 4.
„Tenkes Túra” a Bolgár és Ma-
gyar Néphadsereg Napja tiszte-
letére klubok lóterén, 26—30.
között, 6. MHSZ-aktívák kitünteti
ünnepsége a FEK-napja alkalmából
Pécs 24—30. között, 7. Honvédelmi
Kupa Lövészverseny I. fordulója a lóv.
klubok rendezésében, a FEK-napja tisz-
teletére a lövész, üzemi löte-
reken 25—30. között.

MECSEKI BANYASZ
A Mecseki Stánbányák dolgozóinak
helytársa
Feladás szerkesztés:
VIZHANYÓ IMRE
Szerkesztőség:
7623 Pécs, Dérnyei utca 9. szám
Telefon:
11-337 (városi), 13-40 (üzemi)
Kiadás:
a Baranya megyei Lapkiadó V. 7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Feladás kiadó:
BRAUN KÁROLY
Készült:
a Pécsi Szikra Nyomdában
Feladás vezető:
MELLES REZSŐ
Terjesztő a Magyar Posta
Előfizethető a Mecseki Stánbányák
dolgólói részére:
Pécsen, a Mecseki Stánbányák
Létszámvetés,
Pécs, Komját utca 8.
Író és: 25-912.

GAZDASÁGI

Ötgólos győzelem a bányásznapon

Komló, 2500 néző, vezette:
Egervári, Komlói Bányász: Buús,
Göcsei, Tallosi, Lahó, Tihanyi,
Dárdai, Tüske (Keszei az 58.
percben), Orsós, Bordács, Ko-
lesánszky, Cs. Kovács. Edző:
Lantos Mihály.
Góllövők: Kolesánszky (2),
Bordács, Dárdai, Cs. Kovács.
Azok a szurkolók, akik a gaz-
dag bányásznapi program kö-
zül a labdarúgó mérkőzést vá-
lasztották, nem csalódtak, Vol-
tak akik késtek, ők az első két
gólt nem láthatták. A 7. perc-

ben ugyanis már 2:0 volt az
eredmény. A folytatás sem ma-
radt el, a kék-fehér együttes
végig lendületesen játszott és
még ilyen arányban is megér-
delmetlen nyert.
Bizony, nagyobb arányú is
lehetett volna a győzelem,
mert az ellenfél egy gyenge na-
pot fogott ki. Az 5 gólon ki-
vül számos jó helyzet maradt
kihasználatlan.
Egy-egy időszakban a könnyel-
működés is érződött. Lantos
Mihály edző éppen emiatt sze-

relte le Tüskét. Változatlanul
azt írhatjuk: felkészültsége, ta-
pasztalata alapján többre ké-
pes. Jogos az az elvárás, hogy
a játékszervezésben magasabb
követelményt állítsanak vele
szemben.
A Kossuth KFSE ellen Buús-
nak nem sok dolga akadt.
Tallosi ismét a védelem leg-
jobbjaának bizonyult, Göcsei,
Tihanyi, Lahó, Bordács, Dár-
dai, Kolesánszky és Orsós
szorgalmukkal tüntek ki, tel-
jesítményük javult.

KÉZILABDA

Hazai győzelmek a bányásznapon

Újhegyen a kézilabda ismét
régii fényében ragyogott, ha
csak egy bányásznapi delután-
ra is. A Csorna ellen elért két
pont elvétve a kiesési zóná-
ba visszacsúszott lányaink
imponáló fölénytel verték az
őzdi gárdát, és szereztek meg
a létfonosságú két bajnoki
pontot. A múlt héten Budape-
sten lejátszott és pécsi vereség-
gel végződött Híradótechnika
elleni mérkőzés után ismét nagy
feladatot állítottak elé. A hét
végén ismét a fővárosba utaz-
nak a Bp. Spartacus ellen.

Sajnos, korántsem kísérte ily
szerecsere a komlóiak mikolci
vendégvándorlását. A sereghaj-
tók között lévő Mikolci Vörös
Meteor biztosan győzött a ba-
nyarai kék-fehérek ellen.

Pécsi Bányász—Őzdi Kohász
15:4 (6:3)

NB. I. női mérkőzés. Pécs-
újhegy, 400 néző. V.: Katona,
Kondor.
Góllövők: Lakiné 6, Balázsné
4, Pálvolgyiné 2, Tóth 2, Till.

Pécsi Bányász—Dunakeszi
Vasutas 16:10 (8:6)

NB. I. B. férfi mérkőzés. Pécs-
újhegy, 500 néző. Ld.: Csataré,
6, Sudár 4, Juhász 2, Szegedi 2.

Miskolci Vörös Meteor—Komlói
Bányász 24:17 (11:10)

NB. I. B. férfi mérkőzés. Miskolc.

Tüske csak fél órán keresztül
játszott jól. Cs. Kovácsot többet
vártunk. Keszei fokozatosan
lendült játékba.
Vasárnap Békéscsabán jó
erőfelmérése lesz a Komlói Bányász-
nak. — V —

AZ NB I. B. ALLÁSA

1. Diósgyőr	4	4	—	11	3	8
2. Komló	4	3	—	11	5	6
3. Olajb.	4	3	—	10	6	6
4. Budafok	4	2	—	7	4	6
5. Várpalota	4	1	—	6	5	3
6. DVSC	4	1	—	3	2	1
7. Kecskemét	4	1	—	2	4	4
8. Ganz-M.	4	1	—	2	4	4
9. Szekszárd	4	1	—	2	2	4
10. B-csaba	4	2	—	2	7	4
11. MAV DAC	4	1	—	2	4	4
12. Bp. Spart.	4	1	—	3	4	3
13. Oroszlány	4	1	—	2	2	3
14. Szolnoki	4	—	—	1	7	3
15. Pénzügyőr	4	—	—	1	2	3
16. KKFSE	4	—	—	1	3	2
17. Dunaújvár	4	—	—	1	3	2
18. Eger	4	—	—	1	3	1

Buzsáki Kupa

A labdarúgó Buzsáki Kupa
harmadik fordulójának eredmé-
nye: Kossuth-bánya—Építési
Üzem 6:3, Újhegyi Üzem—Köz-
ponti Gépjármű 2:0. A Gépko-
csi Üzem—Pécs-Bányász mér-
kőzés az utóbbi csapat hi-
bájából elmaradt, így a két baj-
nok pontot a Gépkocsi Üzem
kapta.

A Buzsáki Kupa állása:
A csoport: 1. Kossuth-bánya
5 pont, 2. Villamos Üzem 2 pont,
3. Építési Üzem 2 pont, 4. Vil-
lamos Üzem 0 pont. B csoport:
1. Gépkocsi Üzem 5 pont, 2.
Pécs-Bányász 4 pont, 3. „Buz-
sáki Imre” KISZ-csapat 2
pont, 4. Központi Gépjármű 1
pont.

Közlemény

Az Egészségügyi Minisztérium
rendelete alapján 1973. szeptem-
ber 10. és 15. között kanyaró
elleni védőoltásban részesül-
nek az 1972. július 1. és 1972.
november 30. között született
kisgyermek.

Az oltás célja: megvédeni a
gyermeket az erősen fertőző
és sokszor súlyos szövődme-
nyekkel járó megbetegedésektől.
Komló városában az oltásokat
a körzeti gyermekorvosy ren-
delőkben az alábbi beosztás szer-
int végzik:
Kenderföld, Mecsekjányosi,
Kisbattyán: Tompa M. úti ren-
delő, 1973. IX. 10. és 13-án du.
14—16 óra között. Kőkőnyös,
Mánfa, M. falu, Dávidföld: Pe-
tőfi téri rendelő, 1973. IX. 10.
és 13-án du. 14—16 óra. Bel-
város, Gesztenyes, Újtelep: ren-
delőintézet gyermekrendelő,
1973. IX. 11-é és 14-é du. 14—
16 óra között. Somágtető: ren-
delőintézet rendelő, 1973. IX.
10-én 14 óra, 14-én 13 órakor.
Szilvási: szilvási rendelő: 1973.
IX. 11-én 14 óra, 14-én de. 9
óra. Kossuth-akna: rendelőinté-
zet, 1973. IX. 11-én de. 10 óra.

A bölcsődében elhelyezett
gyermek az oltást a bölcsö-
dében kapják meg.
A szülő az oltásra névre szá-
lító értesítést is kapnak, melyet
az oltásra feltétlenül vigyenek
magukkal.
KISERLETI (2.) MOSOR
20.00: Atlétikai Európa Kupa. Női
döntő közvetítés Edinburgból.
21.30: Rendszer. Zsuzsa évsz. Szorok-
szék. Elektra. Tv-játék. (14 óra va-
lútelnek)
SZOMBAT
9.30: Rador. Húsgal érdeklődési
műsor (ism.). 10.00: Országok. Ma-
gyarul beszélő NDK tévifilm-sorozat.
III. rész. (ism.). 12.00: H6 — három
szereplős. Ötödik. Isz. a gyermek
(ism.). 14.48: Reklám-műsor. 14.55:
Atlétika Európa Kupa. Férfi döntő I.
nap. Közvetítés Edinburgból. 17.15:
Hírek. 17.20: Reklám-műsor. 17.25: Szé-
mle. Zenel szótár. 17. Interjúk.

moziműsor

Petőfi (Pécs): szeptember 4-től 5-
ig: A szerelem anatómiája. Lengyel,
színes film. 6-tól 9-ig: Bakaruhában.
Magyar film. 10-től 11-ig: Lázadás a
buszon. Angol, színes, szinkronizált
film. Előadók: 4. 6. 8. Matiné: 9-én:
Szeressétek Odor Emiliát! Ma-
gyar, színes film. Előadás: de. 10.
Kossuth (Pécs): délelőtt: szeptem-
ber 4-én: A szerelem anatómiája.
Lengyel, színes film. 5-én: Csak rá
kell nézni. Olasz, színes film. 6-án:
Mint egy dal. Bolgár, színes film. 7-
én: Az atom halála. I. II. Szojvet,
színes, szinkronizált film. (Máské-
helyén) 8-tól 9-ig: Lázadás a bus-
zon. Angol, színes, szinkronizált film.
10-től 11-ig: Bakaruhában. Magyar
film. Előadás: de. 10. 12. Dél-
után: 4-től 5-ig: Zohar. Baruk. Szo-
jvet, színes film. 6-tól 9-ig: Az atom
halála I. II. Szojvet, színes,
szinkronizált film. 10-től 11-ig: Lázá-
das a buszon. Angol, színes, szinkro-
nizált film. Előadás: 13. 15. Este:
4-től 5-ig: Csak rá kell nézni. Olasz,
színes film. Előadás: 17. 19. 6-tól 9-ig:
Mint egy dal. Bolgár, színes film.
Előadás: 6. 19. 10-től 11-ig: A hekus
és az ökök a hólyék. Francia, színes,
szinkronizált film. Előadás: 17. 19.
ART KINO: 10-én: Fintok. Szo-
jvet, színes, szinkronizált film. Elő-
adás: 19.
Párk (Pécs): szeptember 4-től 5-ig:
Cif bányász. USA, színes film. 6-
tól 9-ig: Lázadás a buszon. Angol,
színes, szinkronizált film. 10-től 11-ig:
Bakaruhában. Magyar film. Előadás:
4. 6. 8. Matiné: 9-én: Az ellopott
vonat. Bolgár film. Előadás: 10.
Május 1 (Komló): szeptember 4-től
5-ig: Ion kapitány nyíla. Román, szí-
nes film. 6-tól 11-ig: Buck és a pré-

dikátor. USA, színes film. Előadás: 14.
16. 18. Matiné: 9-én: Boldog
Alexandra. Francia, színes film. Elő-
adás: de. 10.
Zrínyi (Komló): szeptember 4-től
5-ig: Lépi olajra. Francia—olasz, szí-
nes film. 6-tól 7-ig és 9-én: Országok
között. Szojvet, szinkronizált film. 10-
tól 11-ig: Az Angyal verébcsúja. An-
gol, színes, szinkronizált film. Elő-
adás: 16. 18.
Fekete Gyémánt (Pécs): szeptember
4-én: A munkások: az ipari-
ciparban megy. Olasz, színes, szinkro-
nizált film. 6-tól 7-ig: A leszármás
napja. Szojvet, színes, szinkronizál-
t film. 8-tól 9-ig: A vénlány. Francia,
színes film. 10-től 11-ig: Tizenhét.
Lengyel film. Előadás: hetikénap 6.
vasárnap 4. 6.
Jósteremcsé (Pécsabolas): szeptem-
ber 4-én: Akinek van egy unokája,
színes testvér Bronxban. Angol, szí-
nes film. 6-tól 7-ig: Bartleby. Angol, szí-
nes film. 8-tól 9-ig: Három a kincs
nyomában. Szojvet, színes, szinkroni-
zált film. 10-től 11-ig: Az utolsó m-
zieladás. USA film. Előadás: 4. 7.
Előadás: 9-én: Fagg a pánt és fűsz-
Gól büntetésből. Angol, színes, szinkro-
nizált film. Ea. de. 10. du. 3.
Rákóczi (Mecsekolaj): szeptember
4-én: Furca pár. USA, színes, szinkro-
nizált film. 5-én: A hekus és az ö-
kök a hólyék. Francia, színes film. 6-tól
7-ig: Öreg rabló nem vén rabló.
Szojvet, színes film. 8-tól 9-ig: Bar-
leby. Angol, színes film. 10-én: Es
ődvölöm a feckésért. Cseh, színes,
szinkronizált film. Előadás: 5. 7. Ma-
tiné: 9-én: Gól büntetésből. Szojvet, szí-
nes, szinkronizált film. Fagg a pánt
és fűsz. USA, színes film. Előadás:
de. 10. du. 3.

TV-műsor

MAGYAR TELEVIZIO

KEDD
8.05: Az új tonév elé. Nagy Miklós
művelődési miniszter beszámolója.
9.05: Környezetismeret. 12.15: Környez-
etismeret (ism.). 17.23: Hírek. 17.35:
Tizen Tűlök Társasága. 18.00: Járék
a betűkkel. 18.30: Úszó és Vízilabda
VB. döntők. 19.20: Esti mese. 19.30:
Tv-híradó. 20.00: Páskánd. Géza
Vendégség. Történelmi dráma 3 fe-
lvételben. 21.50: A század galaxiája.
Dokumentumfilm. 22.05: Tv-híradó 2.
kiadás.

17.55: A Koreai Népi Demokratikus
Köztársaság nemzeti ünnepén. 18.15:
Anyaké. — Zohay Zsuzsa műsora.
18.40: Tökézőlő tv. Portréfilm Mészár
László szobrászművészről. 19.05:
Cicóváró. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Ma-
gyardórmagunkat... III. rész. Az em-
ber alkalmazkodása. 20.10: Betérő
az alibi. Magyarul beszélő angol
film (ism.). 21.35: A Vespriáni Tény-
feltárók díjnyertes filmjeinek. 21.51:
Kedves könyv. Csácsi Sándor beszélget
Kallós Zoltánnal (ism.). 22.25: Tv-hí-
radó — 2. kiadás. 22.35: Úszó- és
vízilabda VB. közvetítés Belgrádból,
feletről.

KISERLETI (2.) MOSOR
20.00: A Duna-delta ismeretlen vi-
lága. Román filmsorozat. 20.30: Úszó
és Vízilabda VB. 21.50: Földem re-
klám. 21.40: Mesteriskola. Kadása Pál
tárca — 22.15: Nobel-díjak. H. A.
Krebs.

18.05: Iskola-tv. Felsőfokú mate-
matika. Vektorok. 8.45: Acsa-
chen Sie Deutsch? 9.10: Francia
nyelvtanfolyam haladéknak. Parkolási
nehézségek. 9.30: Csak gyerekeknek!
10.00: Papírírás. 10.35: Mi és
Vallás. Születésjáték. 14.03: Pad-
dógócsok féltékeny. 14.45: Reklám-
műsor. 14.55: Atlétikai EK. döntő 2.
nap. 17.00: Klifilm. 17.15: Műsoraink
ajánljuk. 17.40: A Bolgár Népi-
köztársaság nemzeti ünnepén. 18.00:
Delta. Tudomány híradó. 18.25:
Telesport. Úszó és vízilabda VB. —
18.40: Esti mese. 19.00: A Hét...
20.00: Hírek. 20.50: Mindent George
miatt. NSZK film. 21.40: Hírek. 21.45:
Telesport.

CSUTORTOK
8.05: Iskolatév. Matematika. (Ált.
isk. 3. oszt.) 9.35: Fizika. (Ált. isk.
6. oszt.) 13.33: Matematika (ism.).
15.23: Fizika (ism.). 17.33: Hírek.
17.40: H6 — három szereplős. Övadás
lett a gyerek. 17.50: Reklám-mű-
sor. 18.00: Rador. Húsgal érdeklődési
műsor. 18.30: Úszó- és Vízilab-
da VB. Úszó döntők közvetítése Bel-
grádból. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-
híradó. 20.00: Bányász Társaság. Vél-
dik minden. Tv-film. (14 óra fel-
lételek) 21.15: Négy kerékel ok-
són. I. rész. 22.15: Tv-híradó — 2.
kiadás. 22.25: Úszó- és Vízilabda VB.
Vízilabda-mérkőzés közvetítése Bel-
grádból.

VASÁRNAP
8.05: Iskola-tv. Felsőfokú mate-
matika. Vektorok. 8.45: Acsa-
chen Sie Deutsch? 9.10: Francia
nyelvtanfolyam haladéknak. Parkolási
nehézségek. 9.30: Csak gyerekeknek!
10.00: Papírírás. 10.35: Mi és
Vallás. Születésjáték. 14.03: Pad-
dógócsok féltékeny. 14.45: Reklám-
műsor. 14.55: Atlétikai EK. döntő 2.
nap. 17.00: Klifilm. 17.15: Műsoraink
ajánljuk. 17.40: A Bolgár Népi-
köztársaság nemzeti ünnepén. 18.00:
Delta. Tudomány híradó. 18.25:
Telesport. Úszó és vízilabda VB. —
18.40: Esti mese. 19.00: A Hét...
20.00: Hírek. 20.50: Mindent George
miatt. NSZK film. 21.40: Hírek. 21.45:
Telesport.

CSUTORTOK
8.05: Iskolatév. Matematika. (Ált.
isk. 3. oszt.) 9.35: Fizika. (Ált. isk.
6. oszt.) 13.33: Matematika (ism.).
15.23: Fizika (ism.). 17.33: Hírek.
17.40: H6 — három szereplős. Övadás
lett a gyerek. 17.50: Reklám-mű-
sor. 18.00: Rador. Húsgal érdeklődési
műsor. 18.30: Úszó- és Vízilab-
da VB. Úszó döntők közvetítése Bel-
grádból. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-
híradó. 20.00: Bányász Társaság. Vél-
dik minden. Tv-film. (14 óra fel-
lételek) 21.15: Négy kerékel ok-
són. I. rész. 22.15: Tv-híradó — 2.
kiadás. 22.25: Úszó- és Vízilabda VB.
Vízilabda-mérkőzés közvetítése Bel-
grádból.

JUGOSZLAV TELEVIZIO
KEDD
17.15: Magyar nyelvű tv-napló. —
17.45: Távcso — gyermekadás. 18.30:
Úszó VB. 19.30: Népi muzika. 19.45:
Rajfilm. 20.30: Fényszó. 21.15: Az
algoritmus utolsó repülése. Szojvet
filmsorozat. 22.25: Komolyzene.

MÁSODIK MOSOR
19.30: Sportadás. 20.30: Úszó VB.
Vízilabda közvetítés.

MÁSODIK MOSOR
19.30: Sportadás. 20.30: Úszó VB.
Vízilabda közvetítés.

CSUTORTOK
8.05: Iskolatév. Matematika. (Ált.
isk. 3. oszt.) 9.35: Fizika. (Ált. isk.
6. oszt.) 13.33: Matematika (ism.).
15.23: Fizika (ism.). 17.33: Hírek.
17.40: H6 — három szereplős. Övadás
lett a gyerek. 17.50: Reklám-mű-
sor. 18.00: Rador. Húsgal érdeklődési
műsor. 18.30: Úszó- és Vízilab-
da VB. Úszó döntők közvetítése Bel-
grádból. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-
híradó. 20.00: Bányász Társaság. Vél-
dik minden. Tv-film. (14 óra fel-
lételek) 21.15: Négy kerékel ok-
són. I. rész. 22.15: Tv-híradó — 2.
kiadás. 22.25: Úszó- és Vízilabda VB.
Vízilabda-mérkőzés közvetítése Bel-
grádból.

MÁSODIK MOSOR
19.30: Sportadás. 20.30: Úszó VB.
Vízilabda közvetítés.

CSUTORTOK
8.05: Iskolatév. Matematika. (Ált.
isk. 3. oszt.) 9.35: Fizika. (Ált. isk.
6. oszt.) 13.33: Matematika (ism.).
15.23: Fizika (ism.). 17.33: Hírek.
17.40: H6 — három szereplős. Övadás
lett a gyerek. 17.50: Reklám-mű-
sor. 18.00: Rador. Húsgal érdeklődési
műsor. 18.30: Úszó- és Vízilab-
da VB. Úszó döntők közvetítése Bel-
grádból. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-
híradó. 20.00: Bányász Társaság. Vél-
dik minden. Tv-film. (14 óra fel-
lételek) 21.15: Négy kerékel ok-
són. I. rész. 22.15: Tv-híradó — 2.
kiadás. 22.25: Úszó- és Vízilabda VB.
Vízilabda-mérkőzés közvetítése Bel-
grádból.

MÁSODIK MOSOR
19.30: Sportadás. 20.30: Úszó VB.
Vízilabda közvetítés.

CSUTORTOK
8.05: Iskolatév. Matematika. (Ált.
isk. 3. oszt.) 9.35: Fizika. (Ált. isk.
6. oszt.) 13.33: Matematika (ism.).
15.23: Fizika (ism.). 17.33: Hírek.
17.40: H6 — három szereplős. Övadás
lett a gyerek. 17.50: Reklám-mű-
sor. 18.00: Rador. Húsgal érdeklődési
műsor. 18.30: Úszó- és Vízilab-
da VB. Úszó döntők közvetítése Bel-
grádból. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-
híradó. 20.00: Bányász Társaság. Vél-
dik minden. Tv-film. (14 óra fel-
lételek) 21.15: Négy kerékel ok-
són. I. rész. 22.15: Tv-híradó — 2.
kiadás. 22.25: Úszó- és Vízilabda VB.
Vízilabda-mérkőzés közvetítése Bel-
grádból.

MÁSODIK MOSOR
19.30: Sportadás. 20.30: Úszó VB.
Vízilabda közvetítés.

A KOMLÓI ÁLLAMI KÖSZÉNBÁNYA EGYIK AKNÁJA

Az idei bányásznapra, augusztus 31-én nyílt meg a komlói Május 1. Művelődési Házban a komlói mélybányászat 75. éves évfordulója alkalmából a bányászat fejlődését bemutató kiállítás, amit a Mecseki Tanbánya rendezett. Az alkalmából közöljük a régi komlói aknáról készült archív-képet, s egyben fel szeretnénk hívni olvasóink figyelmét, hogy a kiállítás e hét szombatjáig tart nyitva.

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYAK DOLGOZOINAK HETILAPJA

XI. EVFOLYAM, 37. SZÁM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1973. Szeptember 11.

Korszerűsödő, fejlődő bányászat

Bányászatunk a negyedik öt-éves terv népgazdasági céljainak megfelelően, lendületesen fejlődik: nagy kapacitású termelőüzemekkel gazdagodik, és egyidejűleg korszerűsödik. A megvalósuló beruházások jól szolgálják a bányászati dolgozókat, az ásványi nyersanyagokat, energiahordozókat felhasználó lakosságot, és az ipari és mezőgazdasági üzemek érdekeit.

23 MILLIÁRD BERUHÁZÁSOKRA

A negyedik öt éves terv állami és vállalati forrásokból előirányzott nehézipari beruházásai közül a bányászat 23 milliárd forintot meghaladó összeggel részesedik. Ebből 1973. végéig körülbelül 14,5 milliárd forintot használt fel. A beruházási tervek teljesítése a bányászat egész területén mind műszakilag, mind pénzügyileg jó ütemű. A Gagarin Hőerőmű bővítését elől álló célbányája, a visontai Thorez-külfejtés 1975-től évenként 7,5 millió tonna lignitot termel majd. Több pécsi, komlói, tatbányai, dorogi és borsodi bányászati szénnyergója — állami támogatással, jelenlegi rekonstrukciók keretében új szénkő, bányamezők feltárásával — növekszik. A bauxitbányászatban 1971-től 1973. végéig, 1,1 millió tonna termelésű új kapacitás létesült.

Tervezésben valószínűleg megvalósul (algyői) kőolaj- és földgázbányászati létesítmények és 1974-től lehetővé tessék évi egymillió tonna kőolaj és kétféle földgáz előállítását. Az épülő csővezetékek biztosítják a jelentős energiahordozók folyamatos szállítást. A földgázfelhasználás központi fejlesztési programja időarányosan megvalósul: az év végéig több száz kilométer gázvezetékét helyezték üzembe, 46 ezer lakást kapcsolnak be a gázszolgáltatásba. Új települések, modern lakások, szociális és kulturális létesítmények épülnek a bányászoknak.

A nehéz fizikai munka megkönnyítésére, biztonságosabbá tételére a szén-, érc- és ásványbányászat művelésében üzemekben 1971-től három év alatt 2,5 milliárd forintnál többet fordított bányagépekre és biztonsági berendezésekre. Már megvalósult és még folyamatban lévő jelentős összegű beruházások szolgálják az előkészítési, dúsítási technológia korszerűsítését s ezáltal a bányatermékek minőségének javítását, választékának bővítését.

MEGBECSULT SZAKMA

A bányászat fejlesztését célzó beruházásokra viszonylag magas költség, nagy idő- és munkaigényesség jellemző. A létesített üzemek viszont szükségszerűen hosszú időzokra — általában több évtizedre — megteremtik a termelés lehetőségét. Ezért a nagy költségű és folyamatosan létesülő bányászati munkahelyek a pályakezdő fiataloknak is biztos jövőt, megbecsült szakmát, életpályát nyújtanak. Alapvetően téves tehát a bányászat olyan megítélése, hogy az csak „rövid távra”, „átmeneti” foglalkoztatásra ad lehetőséget. Igazolja ezt az is, hogy a 20—30 évvel ezelőtt megnyitott szénbá-

nyák — már elvégzett vagy tervezett rekonstrukcióval korszerűsítve — 1990-ig termelő üzemként szerepelnek terveinkben, közülük néhány az ezredforduló után is termel majd.

A dinamikus növekvő villamosenergia-igény ugyanis még sokáig szükségessé teszi szénbázis erőműveink kihasználását; ezt korszerű módszerekkel és gazdaságosan kitermelt szénrel kell a bányászati biztositásonk. Evtizedekre számolunk a kocsizható szén szükségességével is. Az alumínium, a szénhidrogén felhasználásának rohamos növekedése a bauxit-, a kőolaj- és földgázbányászat folyamatos fejlesztését igényli. Ezért a beruházási költségeken felül jelentős összeget fordítunk a hazai ásványforrások intenzív kutatására is. A Minisztertanács augusztusban a földtani kutatás fokozását határozta el; ehhez a szilárd ásványi nyersanyagok és a szénhidrogének kutatására a negyedik öt éves tervben előirányzott összeget több száz millió forinttal megegyezően.

Jelenleg 15—16 ezren dolgoznak, nagyrészt szocialista brigádokat alkotva, a bányai beruházásokon. Azt jelenti ez, hogy a bányászatban minden 100 foglalkoztatott közül 12 beruházáson dolgozik és 88 jelenlegi vagy későbbi munkatársa részére épít a jövő munkahelyét. A bányászati hosszú élettartama, a sajátos föld alatti munka és a korszerűség nagy felkészültséget és felelősségérzetet igényel tervezőktől és kivitelezőktől egyaránt. A fejlesztésben dolgozók — beruházók, tervezők és kivitelezők — az eddigi tapasztalatok szerint jól ellátják feladataikat. Az elért jó eredmények mellett is a kivitelezési idő és a költségek csökkentése érdekében sok beruházásunknál tovább kell javítani az ütemességet, a szervezést és az irányítást. Nagyobb koordinációra, folyamatos és hatékony tervezői művezetésre és ellenőrzésre van szükség. Mindezt jól szolgálhatják a szocialista munkaverseny, az anyagi ösztönzés konkrét és célszerű formái.

NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

A bányászat fejlesztését a tudományos kutatás, a termelés, a tervezés és a beruházás területén kiterjedt nemzetközi kapcsolatok is segítik. A Nehézipari Minisztérium és a KGST-országok bányászati irányító minisztériumai közötti megállapodások alapján a bányászati vállalatok és intézetek hasznosan, kölcsönös előnyöket biztosítva működnek együtt éves és több évre szóló munkaterv megvalósításán.

A tudományos műszaki együttműködés széles körű lehetőségeket ad szakértői konzultációkra, tervezéstechnika, tanulmányokra, a másutt alkalmazott gépek, technológiai eljárások kölcsönös megismerésére.

nem ad lehetőséget gazdaságosabb sorozatgyártásra, ezért a korszerű gépek zömét legcél-szerűbb import útján beszerezni. Emellett hazai bányagépgyártásunknak is vannak feladatai mind a belföldi, mind a külföldi szükséglet kielégítésében.

A Thorez-külfejtésben a nagy teljesítményű géppark az NDK-ból és a Szovjetunióból származó gépekből áll. Szénbányászatunkban a jövesztőgépek, a folyamatos szállítóberendezések döntő többsége szovjet és lengyel eredetű. Bányászati hozzájárulással hasznosítják mind a külföldi, mind a hazai bányagépeket.

Kiemelkedő eredményeket ért el a Haldex magyar—lengyel közös vállalat, amely Lengyelországban a szénbányák meddőhányóiból a szén és az ipari-felhasználható meddőkizet kinyerésére öt üzem létesített és ezzel megold jelentős környezetvédelmi problémákat is.

Sikereket értünk el tapasztalataink, fejlesztési eredményeink nemzetközi hasznosításában is. Erről tanúskodik a Cipruson borsodi tervezéssel és közreműködéssel épülő réz-ércbánya, a földtani kutatás dolgozóinak több országra kiterjedő tevékenysége (szaktanácsadás, földtani térképezés), az Irakban folyó kőolajkutatás, bányáépítő munkásaink és mérnökeink szomszédos és távolabbi országokban végzett — meglegedésre okot adó — munkája.

Ma, a XXIII. bányásznapon ünnepelnek a bányák tervezői, építői, gépszerei, a termelőüzemek dolgozói. Társaikkal együtt ünnepelnek a külföldön, távoli munkahelyeken dolgozó magyar bányászok is. E helyről kívánok a magyar bányászat minden dolgozójának jó ünnepeket, jó egészséget és további sikeres munkát.

Menyhárt László
nehézipari miniszterhelyettes

A vállalati szb. napirendjén:

A Mecseki Szénbányák 1973. első félévi bérálap, és bérszívszám gazdálkodása szerepelt a vállalati szakszervezeti bizottság múlt hét péntekjén megtartott ülésén.

A napirendi pont előadója Kékes Ferenc bérügyi osztály vezetője volt, aki a vállalattól 1973. első félévében folytatott bérszívszám gazdálkodásról, valamint a végrehajtott bérpolitikai intézkedésekről számolt be.

Az 1973. évi bérpolitikai intézkedésekkel kapcsolatos munkálatait elvégzésére, — február első hetében — az 1001/73. (I. 24.) Mt. h. sz. határozat, valamint a NIM 249/73. sz. utasítás és annak mellékletét képező irányelvek alapján került sor. Az év bérpolitikai tervezésével, a vállalati igazgatója és szakszervezeti bizottsága egyetértett. Így a terjesztés határozottá emelkedett.

„A jóváhagyott bérfejlesztési terv alapján, a bérügyi osztály az 1973. évi bérrendezési munkát egységes lebonyolítás érdekében, végrehajtási utasítást bocsátott az üzemek rendelkezésére. A végrehajtási utasítás-

Termelési jelentés Továbbra is rosszul állunk

A bányásznapot megelőző két héten sem nagyon büszkélkedhetek termelő üzemünk, az elmúlt héten pedig még az előző szinteket sem tudták tartani. Különösen vonatkozik ez Kossuth-bányára és Zobákra, de a 100 százalékos alá esett vissza Vasasbánya és Pécs-Bányauzem termelése is. Fejlődést csak az Északi Bányauzem és Béta-bánya tudott felmutatni. Ennek következtében a vállalat tervteljesítése szeptember 8-ai bezáróan 87,9 százalékos áll. Az adósságunk 7844 tonna.

Üzemünk rangsora szeptember 8-ig:	
1. Észak-Bányauzem	103,8%
2. Bétabánya	101,4%
3. Pécs-Bányauzem	99,4%
4. Vasasbánya	98,5%
5. Kossuth-bánya	79,1%
6. Zobák-bánya	56,9%

A tanbánya 132,3 százaléka javult fel az előző héten, és ugyancsak 4 százalékkal jobb a termelése a Nagymányoki Briktüremnek is, amely így 99,8 százalékos áll. (Pécs-Bányauzem eredménye PKMB nélkül szerepel.)

Bányászercsétlenség Zobákon

Holnap kimeneteli bányaművelés történt vasárnap hajnalban Zobák-bányán. Három óra 5 perckor a II. szinti Keleti 1-es keresztyágot 10/2-es teveli fejtesben a leomló kőzet maga alá temette Zsita Gyula vajtört, Omlódi András segédvajtört és Szilágyi László csillést.

Az enyhén dőlésben fekvő, fémtámmal biztosított fejtes fötéjéből kicsúszott egy óriási kő, amely minden előzetes jel nélkül kiöntötte a biztosító elemeket. A fejtes 12 méteres szakaszon egy pillanat alatt össze-

A szerencsétlenséget követően a közelben tartózkodó és a

riasztott bányamentők azonnal megkezdtek az omlás alá szorult társaik kimentését, sajnos csak nagyon lassan tudták előrehaladni. Húsz mentő egymást váltva, több mint 11 órán keresztül szakadatlanul dolgozott, amíg a szállítóberendezés mentén sikerült társaikat megközelíteni, és megállapítani a szomorú tény, hogy meghaltak. Még néhány óra kellett amíg a kaparó és a biztosító elemek fogságából sikerült a szerencsétlenül járt bányászok holttestét kiszabadítani — vasárnap este hozták őket felszínre. Gyermekükről családjukról a Mecseki Szénbányák gondoskodik.

a bér gazdálkodás

ban szabályozásra került: a kötelező bérfejlesztésben részvevő dolgozók köre és fejlesztés mértéke; a központi keretből differenciálásra felhasználható, és saját forrásból végrehajtott bérfejlesztés; az egyéb bérfejlesztésekre fordítható fejlesztés mértéke jogcíme szerint; a vállalati differenciálási szempontok; a szakmányaos dolgozók személyi alapbérének meghatározása, a személyi alapberek kiszámítása és közele; a bérrendezések végrehajtásával kapcsolatos beszámoló és ellenőrzési kötelezettség. A munkálatok március 10-re fejeződtek be és az új besorolások kézbesítése március 15-ig megtörtént.

A jelentés a továbbiakban taglalta az első félévi bér gazdálkodással kapcsolatos intézkedéseket. Majd megállapította: „Összegezve, az 1001/73. (I. 24.) Mt. h. és 10 200/1972. GB. sz. határozatok, megfelelő alapot nyújtottak egy átfogó

bérpolitikai koncepció felépítéséhez és éves szintű tervezéséhez.”

Továbbiakban a jelentés részletesen ismertette az augusztus elsejével bevezetett bérfejlesztési intézkedéseket, majd a következő szavakkal fejezte be jelentését: „Eves vállalati bérpolitikánk, az állami költségvetés terhére biztosított központi keret, valamint saját forrású akkumulációra épült, Ennek következményeképpen, tervezett éves gazdasági eredményeink teljesítése szükséges ahhoz, hogy bérpolitikai célkitűzéseinket maradéktalanul végrehajthassuk.”

A jelentés az iles amely Markov Károlynak, a vállalati szakszervezeti bizottságának tiltakozó elnökletével folyt, s amely jelen volt Labudek Klára az SZMT képviselője és Fok Jemő, a Megeyi Pártbizottság munkatársa, a vitában elhangzó kiegészítésekkel elfogadta.

Hatvan éves a Bányamunkás

Laptársat köszöntünk: hatvan évvel ezelőtt, 1913. szeptember 4-én jelent meg először a Bányamunkás, a magyar munkásosztály egyik legharcosabb rétegének lapja. A korabeli viszonyoknak megfelelően magyar és német nyelven tájékoztatta, buzdította és szervezte a tárnok munkásait. Ot éven át még a szakszervezeti központ szerepét is be kellett töltenie, mert a tisztvisláni reakció egészen 1918 októberéig, tehát a Monarchia bukásáig megakadályozta a bányászszakszervezet megalapítását. Ilyen körülmények között a Bányamunkás körül tömörült a későbbi bányászszakszervezet vezetői magva.

A lapnak jelentős szerepe volt abban, hogy a bányászok olyan nagy számban és önfeláldozóan fogtak fegyvert a Magyar Tanácskormány védelméért. A horthysta ellenforradalmi reakció sötét évtizedeiben az 1926-os salgótarjáni, az 1928-os pilisvörösvári éhségfelvonulás, az 1937-es pécsi éhségstrejk idején, amikor a bányabárok csendőrszuronyokat szegtek szembe a bányászokkal, sőt — mint az 1937-es pécsi cseretetői sortűz bizonyítja — belelövtek a felvonókba, a legálisan megjelenő Bányamunkás a bányászérdekeket képviselte.

A felszabadulást követően, amikor az újjáépítésnek az volt az egyik legelső döntő kérdése, szénhez jut-e a megbénult ipar, a Bányamunkás szénbányászok lelkesítette a szénmedencék dolgozóit, s jelentős része van abban, hogy a bányászok a sok gond ellenére olyan derékasan megállták a helyüket.

A Bányamunkás a magyar bányászélet krónikája, tehát annak is tükrö, hogy a felszabadulástól napjainkig milyen gyökeresen átalakult, megváltozott a szocializmus építő bányász élete. Ma is több mint 37 ezer szén-, érc- és szénhidrogén-bányász olvasza népszerű laptársunkat, amelynek hatévtizedes jubileuma alkalmából további sikereket kívánunk.

KULTURÁLIS figyelő

ÚJ ÉVAD ELŐTT A PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ

Mit ígér az új színházi évad, és kik jöttek a Pécsi Nemzeti Színházhoz? Ez a két kérdés foglalkoztatja napjainkban Pécs-Baranya színház kedvelő közönségét. Nos, mindkettőre feleletet adtak a színház vezetői azon a tájékoztatón, amit a Kamaraszínházban rendeztek meg még a múlt hónapban. A szervezők és propagandisták részére megtartott bemutatókon ismerhették meg a jelenlévők Szalai Attila főtítkárát, Lukács Lóránt karmestert, aki az Állami Dyrnyé Színházról, Dávid Kiss Ferenc színművészt, aki a Győri Kisfaludy Színházról, Horváth Bálint magánénekest, aki a Debreceni Csokonai Színházról, Horváth István és Miklósy Judit színművészeket, akik a főiskoláról, Németh István magánénekest, aki a Debreceni Csokonai Színházról, Pákozdi János színművészt, aki a Miskolci Nemzeti Színházról, Szirtes Ádámot, aki a Magyar Nemzeti Színházról, Vörösmarty István, aki a főiskoláról jött Pécsre. A balettel együtt új tagjai: Zsarnóczy Gizella, Magasházi Katalin, Szabó Tibor és Fehér Tibor. Mind a négyen most végezték el tanulmányukat az Állami Balett Intézetben. Új színpadmestere is van a társulatnak: a Kaposvárról érkezett Horváth István.

Ugyancsak ismertették az évad műsortervét is, amely az eddig kialakult műfaji arányoknak felel meg. Bemutatóra kerül Illyés Gyula: A bábjátékos, Garai Gábor: A lebegő Atlasz, Csák Gyula: Terézia, Sándor Iván: Próba, Majakovszkij—Kovács János—Mátyás Frigyes: Poloska, Marsten—René Clair: A holland kurtizán című prózája, továbbá Várdi: Don Carlos és Mozart: Figaro házassága című operája, egy Liszt—Bartók balettest, Dunajevszkij: Szabad szél és Kálmán Imre: Bojádér című operettje, Maróti Lajos—Aldobói Nagy Gyula: A virágok gyermekei című musicalje, a Gyermekszínházban pedig Fazekas—Márcsik Zsigmond: Ludas Matyi és Mark Twain: Koldus és királyi című művét.

A két első bemutató: szeptember 28-án lesz, amikor Garai Gábor: A lebegő Atlasz, illetve szeptember 30-án, amikor Dunajevszkij: Szabad szél című művét láthatja először a közönség.

HANGVERSENYEK

Számos kitűnő előadót, sok szép műsort ígérnek a Filharmonia új bérletre. A zenekari bérletben a Pécsi Filharmonikus Zenekar hat hangversenye mellett a Kalozsvári Szimfonikusok, valamint a Budapesti MÁV Szimfonikusok estjeit hallhatjuk. A nyitó koncerten Brejtner Tamás Mozart-műsort vezényel, Kovács Dénes hegedűművész működik közre. A következő amerikai karmester, Victor Alessandria dirigálja, Janáček Jenő Csajkovszkij b-moll zongoraversenyét játssza. A Liszt Ferenc-kórus Bach Karácsonyi oratóriumát énekléi Antal György vezényletével. A prágai Václav Smetacek hangversenyén a Mecsek Fúvósütős tagjai játsszák Mozart Simfonia concertante-ját. A MÁV Szimfonikusokat Borbély Gyula vezényli, japán hegedűművész, Yoko Kubo működik közre. Németh Gyula hangversenyén a neves zongoraművész, Rudolf Kerert hallhatjuk. Az évadzáró zenekari hangversenyen ismét Brejtner Tamás vezényel, Bartók III. zongoraversenyének szolóját Ránki Dezső adja elő.

Megyei békekonferencia Pécsett

Az elmúlt hét szerdáján tartották meg Pécsett a Baranya megyei békekonferenciát, és választották meg a megye küldötteit a VIII. békekongresszusra. A konferencia küldötti munkások, termelőszövetkezeti, állami gazdasági dolgozók, értelmiségiek, egyházi személyiségek, a megye minden rétegének képviselői voltak. A konferencián részt vett Darvasi István, az Országos Béke Tanács alelnöke, Nagy Tibor, a KB osztályvezető-helyettese, dr. Jerzsi István, a Megyei Pártbizottság titkára, Lukács János, a Pécs Városi Pártbizottság titkára, Rameisl Ferencné, az SZMT titkára, Gergely László, a KISZ megyei titkára, Sztérgár János, HNF Baranya megyei Bizottságának titkára, Balázs Józsefné, a Vöröskereszt megyei titkára,

dr. Cserháti József megyéspüspök, országgyűlési képviselő, valamint a társadalmi élet több vezetője.

Dr. Adam Antal, a Hazafias Népfront Baranya megyei Bizottságának elnöke köszöntötte a konferencia küldötteit, a vendégeket, majd Benkő László tanszervező tanár, a Hazafias Népfront megyei alelnöke mondott beszédet. Áttekintést adott a nemzetközi békemozgalom negyed évszázados, történelmi jelentőségű eredményeiről, arról az útról, amely sok küzdelemmel elvezetett a máig, a hidegháborús feszültségtől a békes egymás mellett élés gyakorlatáig, a béke erőinek történelmi formáló szerepéig.

A megyei békekonferencia résztvevői közül számosan hozzászóltak az elhangzottakhoz, közöttük P. Kovács Tibor, a Mecseki Szénbányák Vilamos Üzeméből, aki arról az áldozatkészségről tájékoztatta a résztvevőket, amit a szénbányászok végeztek a vietnámi nép megsegítéséért. Az ideai vietnámi műszak eredménye 560 ezer forint volt, amit egy iskola felépítéséért végeztek.

A békekonferencia hozzászólóit Darvasi István, az Országos Béke Tanács tagja, a Magyar Hírlop főszerkesztője zárta. Ezután az Országos Béke Tanács elnöksége nevében kitüntető jelvényt adott át kiemelkedő tevékenységéért Kövesdi Gusztáv, Szabó Sándor, ifj. Géza József és Lábodi Géza aktivistáknak.

A Baranya megyei békekonferencia résztvevői megválasztották a VIII. békekongresszus küldötteit. A küldöttek: Molnár Józsefné, Adam Mihály, Baranyai Andor, Záborszky Károly, dr. Temes Gyuláné, Pista Ibo-ly, Leber György, Benkő László, öv. Gere Jánosné, Rix Ferenc, Balázs László, Szabó Sándor, dr. Cserháti József, Horváth Józsefné, Dezse Béla, Lukács László. Rajtuk kívül az Országos Béke Tanács öt Baranya megyei tagja képviseli megyénket a VIII. békekongresszuson Budapesten.

Tiszta, virágos város Komló

Hétfőn délelőtt Komló Városi Tanács VB-termében tartotta a komlói Vöröskereszt azt az ünnepséget, amelyen dr. Somfalvi Béla városi főorvos átadta Nagy Ferencnek, a Városi Tanács elnökhelyettesének azt a díszoklevelet és pecsétet, melyet az 1972-es évi tisztasági versenyben nyert Komló.

A jövő feladatairól szólván Nagy Ferenc hangsúlyozta, hogy a tisztaság, parkosítás, a Komló környéki erdők, kirándulóhelyekké való átalakítása fontos feladat.

MI HOZTUK AZ IDŐT

Korunk történelmének főszereplőjéről a munkásszótárról, annak életéről, megváltozott életkörülményeiről készített anyagból nyílik kiállítás ma délután öt órakor Pécsett az Orvostudományi Egyetem aulájában. A kiállítást szeptember 30-ig tekinthetik meg a látogatók.

Antal Anikó:

Bányászoknak üzenünk

Odalenn nincs panoráma, nem lehet érdei zómt szivni. Odalenn szűk vágatok vannak és szemmonoxidvesztés. Odalenn, sok száz méterrel a napszint alatt, szenesbarlang lesz műszak végére a föld üregében, elvinni erővel és erőszakkal, felede a metán tenyegetését.

A szénért, amelyet életra mozdulnak vesztéglő mozdonyok, s acélt adnak a kohók, naponta le kell szállni a mélybe. Utat törni érte a föld dzsungelében, elvinni erővel és erőszakkal, felede a metán tenyegetését.

Odalenn, a föld mélyében terem az ipar kenyere, ami a bányász nélkül, aki felszínre hozza, haszontalan fogalom lenne csak, geológiai képződmény, értelmetlen kincs, mint az odázis kútjára szomjazó sivatagi utasnak az útjába kerülő aranyrög.

Százharmincezer ember dolgozik a hazai szén-, érc-, ásvány- és olajbányászatban. A Mecsek, Vértes, Bakony, Mátra, Pilis hegyei szent rejtnek. A dunántúli lankák-dombok és az Alföld homokja alatt olajmezők húzódnak. Iszakszentgyörgy, Gánt, Halimba, Szóc, határában bányászok a bauxitot. Rudabányán vasércet, Úrkúton, Eplényben mangánt; Reccsk, Gyöngyösrózszi térségében rezet, ólomot, cinket; Kővágószőlősn uránt. És bányászoktól kapjuk a mészövet, a bazaltot, a kaolint a herendi porcelánhoz. S van még felderítetlenül kiaknázatlanul heverő ásványunk, amely a bányász nélkül haszontalan fogalom lenne csak, geológiai képződmény, értelmetlen kincs...

Szeptember első vasárnapján őket, a bányászokat ünnepeljük — az idén huszonharmadszor, egy véres napra, a tatobányai csendőrsortüzre emlékezve. Ma a legnehezebb munkát végzők erejét, hűségét, bátorságát ünnepeljük.

Erejét, hűségét, bátorságát...

Június 20-án a komlói Kossuth-bányában 200 méter vastagságban lángolt a bánya. A mentőknek 4-5 kilométeres utat kellett megtenniük mentőkészülékben a sűrű füsttől behatároltlan útvonalon, csillák között, rekkendő hőségben, a százméteres szintkülönbség nehézségeit is leküzdve, forró szélviharban. A bányászlél másodpercenként háromméteres sebességgel orkánzott mint a viharodóntó szelek, mert a vágatokba percenként 260 köbméter levegő áramlott, hiszen a nagyfajtaést el kellett látni friss levegővel, s ez a levegő most poklot szított, s vihar-gyorsasággal terjedt a füst. A „Kossuth” nagy, föld alatti üzem, innen hozták fel a legjobb szenet. A mecseki tényesét...

Bányász Kulturális Hetek Pécs, Komló 1973. szeptember

Kiállítások:

Pécsett a József Attila Művelődési Házban: a Mecseki Szénbányák képzőművészeti körének kiállítása. Látogatható 14-ig. Komlón a Május 1 Művelődési Házban: Székelyné Kasznár Aranka festőművész „Munkásélet képekben” című kiállítása és a Tanbánya által összeállított „75 éves a komlói mélybányászat” című emlékkiállítás. Mindkettőt 15-ig tekinthetik meg a látogatók.

Pályázat

A SZAKSZERVEZETI, IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI PROPAGANDA MODSZEREINEK FELDOLGOZÁSÁRA

A SZOT kulturális, agitációs és propaganda osztálya pályázatot hirdet a szakszervezeti mozgalomban alkalmazott irodalmi és művészeti propaganda tevékenység módszereinek feldolgozására. A pályaművek fogalmazzák meg azokat a módszereket, szóbeli és írásos propaganda formákat, amelyek egy-egy munkahelyen, munkaközösségekben eredményesen segítettek elő az irodalom és a művészetek iránti érdeklődés felkeltését.

Az értékelésnél egy-egy irodalmi vagy művészeti ág feladataira vonatkozó művészetpropaganda munka leírását is elfogadjuk. Pályázni csak konkrét illetve a gyakorlati propagandatevékenységben alkalmazott módszerek elemző leírásával, azok eredményeinek és tanulságainak

összefoglalásával lehet. Előnyben részesülnek azok a pályaművek, amelyek más munkahelyen is hasznosítható tapasztalatokat tartalmaznak.

A írásos pályaművek terjedelme maximálisan húsz gépelt oldal lehet. A három pályádij 5000, 3000, illetve 2000 forint, ezen túlmenően az értékes pályaműveket 1000 forinttal jutalmazták. A munkahelyi művészpropagandában hasznosítható tanulmányok nyilvánosságot kapnak, a megjelent pályaművek szerzői honoráriumban részesülnek.

A pályaműveket névvel és pontos címmel a SZOT kulturális, agitációs és propaganda osztályára december elsejéig kell beküldeni (1415 Budapest, Dózsa György út 84/b.). A díjakat 1974. januárjában osztják ki.

Köszönet

Komló Város Tanácsa ezúton mond köszönetet a bányüzemek dolgozóinak, a város lakóinak, azért az áldozatos munkáért, mellyel lehetővé tették, hogy az új bányászlelmű határidőre elkészüljön. Külön köszönet illeti a Karbantartó Üzemet, a Betonipari Gyáregységet, az Anyagszállító Üzemet, Vilamos Üzemet és Kossuth-bánya integráltságát, aktív közreműködésükért a sikeres bányásznap rendezésében.

Olykor hátszáz méter mélyről s a bányák mélységének növekedésével arányosan növekszik a metán mennyisége. Hazánkban a 62 szénbányából 40 süjtöléses. A mecsekiek egy-egy frontfejtesésként gyakran naponta 6-7 ezer köbméter metánt kell elszívni, mielőtt a bányalevegőbe kerülne. Az elmúlt évben 6,5 millió köbméter bányagázt szivattyúztak ki.

A szénért naponta utat kell törni a föld dzsungelében, elvinni erővel és erőszakkal, felede a metán tenyegetését... Fenn, a készenléti helyiségekben bányamentők. A kik naponta le szállnak, tudják, ezt, s kell ez a tudat, ez a készenlést, ez a biztonságot, ezéni, tudni kell a bányamentők jelenlétét, mert előfordul, hogy olykor beomlik egy fejtés, lángot vet az alattomos izdás, rájuk tör a gáz.

Az idén harminc bányászt sirtattak el. Szomorú szám, mégis: fele a tíz év előttinek. Milliórdokat költöttek s költenek a föld munkásainak biztonságára. A nehéz föld alatt munkát mindinkább gépekre bízák. Ma a gépi fejtésű szén aránya majdnem 40 százalék, s a szállítás teljes egészében embererő nélkül történik.

A kőolaj- és földgázbányászatban a biztonság fokozására automata gázérzékelőket alkalmaznak, ultrahangos és radioaktív falvastagságmérőket az ómlévszély elhárítására. A szénhidrogén-órszágutakat, a csőhálózatot lángtalpas órákos gépek készítik elő, s motoros csőszigetelő berendezések takarják be. Milliórdokat költenek a munkakörülmények javítására, mert a bányászatnak — a szénbányászatnak is — jövője van.

A bányász barakklakások nyomát már az emlékezet is alig őrzi. Tatobányára nem ismár rá, aki tíz évvel ezelőt látta. Komló három méter lelket számláló kőszög volt negyedszázaddal ezelőt, azóta nagyra nőtt, város lett, ma 30 ezren lakják. A tényes, emeltes lakótelepek, a saját autóján tengerhez utazó bányászcsalád — csak jelzik a társadalom megbecsülését.

Világzerte áridis ütemben nő az energia- és ásványigény, a bányászokra nagyobb szükség van, mint bármikor valaha. A változó energiaszerkezetben azonban mind erőteljesebben teret hódítanak a korszerű szénhidrogének — 1970-ben már fele részben ezeket használták a hazai üzemek, lakótelepek —, s fokozatosan csökken a szén aránya. Ez az átalakulás embereket, sorokat érint, az jelenti, hogy a kis számú ráizetes bányák bezárásával sokaknak meg kell válniuk régi munkahelyüktől.

De a bányák nélkül maradt bányászokról mindenütt féltő figyelemmel gondoskodnak. Nem kevesebb az exbányászok kenyeré, s megszerzésének kevesebb legyűrt télelem, kevesebb testi erőkifejtés az ára.

Ezen a napon a bányászoknak üzenünk, le a napszint alá, vagy a fűtőtoronyk alajos iszapjába, vörös porú bauxitgödörökbe és baralthegek közé.

Köszönet és tisztelet munkájukért!

(Antal Anikó: Bányászoknak üzenünk című sazonmapi levélét a Magyar Hírlop szeptember 2-én megjelent számából vettük át.)

Felhívás

A Komlói Művelődési Központ Igazgatósága 1973. szeptember tizenötödikével, illetve tizenötödikétől szervezi, és kívánja működtetni a Szocialista Brigádok Klubját.

A klub célja, hogy a Komló város területén dolgozó szocialista kollektívák vezetőinek tagságának közös vagy igény esetén brigádonként szabad művelődési — önművelési, szórakozási és kellemes szabad idő eltöltési lehetőséget biztosítson.

A klub programjában a szabad művelődés megvalósításához a tagság vagy egyes kollektívák igénye szerint ismeretterjesztő előadásokat vagy előadássorozatot és a kiválasztott témákhoz filmeket biztosítunk.

A tagság vagy egyes kollektívák igénye esetén az igénylő költségviselése mellett művészeti, színházi, zenéi, irodalmi programokat szervezünk.

A kellemes szabad idő eltöltésére a Klubban a tagság rendelkezésére szolgál a televízió, rádió, lemezjátszó, magnószafon, lapok, folyóiratok, társasjátékok, biliárd, rex, sakk és kártya.

A tagság rendelkezésére áll a Klubban működő önkiszolgáló rendszerű zenei nélküli nyelgyedostályú vendéglátói egység. (minden nap 15 órától 22 óráig.)

A klubot hetenként öt napon kívánjuk működtetni a Május 1. Művelődési Központ volt Műszaki Klubjában.

A klubot a tagság által megválasztandó különböző iparágak és üzemeket képviselő elvtársakból álló bizottság önkormányzati irányítására kívánjuk bízni.

Ha a résztvevő Szocialista Brigádok valamelyike önálló programot kíván tartani, azt a tagságunk, illetve a többi kollektívának figyelembe és tiszteletbe kell tartani.

Tagsági díj havonta két forint személyenként, amelyet a belépéskor a naptári évre előre kell befizetni, majd az új tagoknak minden év január huszadikáig. A befizető tagoknak tagsági igazolványt adunk, és újra érvényesítjük az év leteltékor.

Javasoljuk, hogy a kollektívák érdekében a belépni kívánó brigádok pénztárukba valamennyi tagjának tagdíját fizessék ki.

Felhívjuk városunk szocialista brigádmozgalomának valamennyi résztvevőjét, hogy a Szocialista Brigádok Klubjában vegyenek részt.

A Szocialista Brigádok Klubjának szervezésével, működésének feltételével kapcsolatosan minden érdeklődő számára felvilágosítással szolgálunk a Komlói Művelődési Központ munkatársai: Törtélt Béla igazgató, telefon: 82-196, szénbánya vállalati: 72-42, Nagy Mihály íg. h. művészeti vezető: telefon: 82-670, Csikós János szervező: telefon: 82-782, szénbánya vállalati: 72-43.

Minden érdeklődő kollektívák és részt venni kívánó tagjelöltjeiket, javaslatát és észrevételét tisztelettel várjuk.

Komlói Művelődési Házak
Igazgatóság
Komló, Kossuth tér 1.

A szenvedély megmarad

DER MIHÁLY, PÉCS VÁROS DISZPOLGÁRA
VASAS-BANYA DOLGOZÓJA AUGUSZTUS
30-AN NYUGDÍJBA VONULT.

gég átböngész. A napi postából az az elsős.

- Az utóbbi időben más volt az elfoglaltságom, hamarjában össze sem tudom számolni, mennyi mindennel foglalkoztam. Mindenre meg nem jut idő, a nap csak 24 órából áll.

- De most már les? - Gondolod? Azelőtt az üzemben adtak munkát, most a feleségem lát el velem. Hogy ne unatozzam. Felváltották a padlót, be kellett eresztetni. A szobákat is ki kellett festeni, előzőleg kipakoltam, aztán nekiallítottam a mázolásnak. Nézd meg, aránylag jól sikerült. Nemrég fejeztem be a szénhordást, csak tudod, 30 mázsa már nem ment be egyszerre, hamar megfájdul a derekam.

Felül a nyugdíjban, mutatja, hol szagot a dereka. A bányát itt is megette a magáét. De nemcsak az. Der Mihálynak eredeti foglalkozása pék. Hosszú időn keresztül dolgozott a szakmában egy budapesti mészpekésgéban. A szociáldemokrata ifjúsági mozgalomban végzett tevékenysége miatt tiltották ki Budapestről. Így került Pécsre. A kenyérsütés sem tartozott a könnyű munkák közé.

- Világéletben filmrendező szerettem volna lenni. Kilyők korom óta vonz a mozi, ha csak tehettem, a filmszínházak körül dőlököttem. Szerettem volna filmmezni, érdekelt, hogyan lesz az állóképű mozgó, mi ennek a mechanizmusa. Még arra is képe voltam, hogy a filmtervezőket egyik filmszínházból a másikba átcipeljem, mert ez is hozzátartozott a filmszakmához. De hát nem így sikerült...

- A szenvedély azonban úgy tudom megmaradt!

- Meg hát. Talán úgy 1931 körül lehetett, amikor olvastam a Népszavában, hogy egy francia cég nyolc milliméteres felvételgépet ajánl megvásárlásra. Nosza írtam a cég képviselőjének, küldjön árjegyzéket. Azok meg eljőttek személyesen, mert azt gondolták, nagy vásárlásra van kilátás. Apámat úgy hívták mint engem, azt hiték, ő a megrendelő, szegény vállig bizonygatta, hogy ő ilyesmivel sohasem venne, mert hogy is lenne egy cipésznek erre pénze? Amikor elmentek, természetesen verést kaptam. Most már persze módom van a szenvedélyem kielégítésére. Van is mindenfajta gépem, felvévőm, lejátszóim, vágómasinám. Anyi

a kacat, hogy alig férünk tőle. Jut belőle mindenhova, még az éléskamrába is. Tagja vagyok egy filmező szakkörnek, hát annak a felszerelése elbújhat az enyém mellett.

A filmezés valami zsilipet szakít fel benne. Mondja a külföldi szakkifejezéseket, legtöbb részét nem is értem, de azért buzgó bólogatok, mint-ha tökéletesen tiszta lenne előttem minden. De hisz nem is ez az érdeke, hanem az a hév, ahogy magyaráz, kikacsolva a környeztet. Mindennek úgy lát nekí, hogy nem ismeri a furdóságot, a lelkesedést egy pillanatra sem lehetett kiélni belőle. Ha valamibe belefogott, akkor annak menni kellett. Talán az állandó életörme is ebből táplálkozik. Pedig mint közéleti embernek jócskán volt csalódásban része, nem lehet azt mondani rá, hogy neki minden sikerült.

- Csalódásom volt-e? Az mindenkinek van. Rengeteg olyan emberrel volt már dolgom, hogy utólag kiderült: kár volt ráparazolni az időt. De a bizalmat mindenkinek megelőlegeztem.

Bőlintok, mert ezek alapigazságok. S ha nem ismerném ezt az embert, élne bennem a gyanú, hogy ez nem mindig történt így, mert mondani, ugye, bármit lehet. De tudom azt, hogy Der Mihálynak valóban ez az életszemlélete, s valószínűleg ez is marad. Nyugdíjban ment, de elfoglaltságok ezek után is talál bőven. Azt mondja, hogy most már talán még annyi ideje sem lesz, mint amikor dolgozott. A közéletiség a vérben van, nemigen hagyja nyugodni.

Békéssy Gábor

"Rádió" az üzemekben

„Figyelem, figyelem! Holnap kiszállásos véradás lesz. Kérjük a jelentkezőket, hogy márkaszámukat irassák fel a lámpakamrában!” Műszakváltás Zobák-bányán. A délelőtti szak a fürdőbe siet, a délutánosok leszálláshoz készülődnek. A hangszóró megszólalásakor csendesedik a szivaj, és tíz perc múlva már kis csoport áll a lámpakamra előtt — diktálják a márkaszámokat.

- Ha plakáton hirdetik a véradást, elolvasták volna? Egyikük vállat von.

- Hát... nem biztos. Ilyenkor nem nagyon van idő arra, hogy plakátokat olvassunk. A hangosbemondót meg mindenki hallja.

A „háztitűd” öt éve működik a versenyirodában. Az erősítőknél és mikrofonokon kívül magnóból, lemezjátszóból áll. Kezelője: Bosznay Pál versenyfelelős.

- A hangosbemondó általában, fél kettőtől fél háromig üzemel. Ilyenkor ismertetjük a közérdekű közleményeket, kimagasló eredményeket, felhívásokat és rendezvényeket hirdetünk. Mindezt zenével fűszerezve, ami nagyon jó hatással van az emberek hangulatára.

A hangszórókat nyolc helyen szerelték fel: minden fürdőben, a három felovásóban, és a külszíni gépműhelyben.

- A hangosbemondón keresztül értesíthetjük a leggyorsabban az embereket üzemi eseményekről. Ezen kívül, továbbra is teszünk ki plakátokat, táblázatokat, és csinálunk falújságot, de a leghatásosabb eszköz mégis ez.

A pécs-bányai üzemi hangosbemondó egy éve működik, nem éppen a legzavartalanabb körülmények közt. A szállítási irodában kapott helyet, ahol az adás zavarja az irodai munkát, az ügyek intézése az adást. Ennek megszüntetésére született a nagy terv a versenyirodában, Kardos Ferenc, Nagy Sándor és Sudár Ferenc „trio” fejében — a minirádió.

- Tervünk kivitelezhető, de anyagi támogatás kell hozzá — mondja Nagy Sándor. — Elsősorban egy külön helyiség. Ezen kívül jó lenne még egy másik mikrofon, egy kazettás magnó, kapcsolótábla erősítő, és nem ártana néhány hangszóró felújítani.

A jelenlegi adások a negyarnokban, külső csomokban, fürdőben és öltözőkben hallhatják.

- Termelési eredményeket, üzemi eseményeket, rendezvényeket, felhívásokat ismertetünk — folytatja Kardos Ferenc. — Ha sikerülne létrehozni a stúdiót, ennél sokkal többet produkálnánk. A műsort felvétel alapján állítanánk össze. Fő célunk, a termelést segítő agitáció. A termelési eredmények, versenyállások ismertetésén kívül, szeretnénk rövid riportokat készíteni a dolgozókkal, munkahelyi körülményekről, ellátásról, problémáikról, s vitás kérdések esetén választ kérni az illetékesektől. Műsorterünkben szerepel még az aktuális kül- és belpolitikai események ismertetése, kommentálása.

- A sok komoly programot zene és humor színesíti majd, bizonyára többen hallgatják szívesen népszerű parodisták egy-egy rövidebb számát. Az adásokkal reggel fél hatóttól, fél hétig, és délután fél kettőtől fél háromig sugározunk, így mindenki hallóan. Tehát, elképzeléseink vannak, és reméljük, hogy az üzemi vezetőség támogatását is kapunk — egészíti ki Sudár Ferenc, a „trio” harmadik tagja.

Az emberek gyors, pontos tájékoztatása a munkahelyen belül, fontos feladat. Az üzemi események így jutniak el a legrövidebb idő alatt a bányászokhoz, az iránítás könnyebbé, a vezetők és dolgozók kapcsolata közvetlenebbé válik. Két olyan üzemben járunk, ahol ezt a tájékoztatási formát eredményesen alkalmazzák, sőt továbbfejlesztésén törik a fejüket. Vajon nem lenne-e érdemes ezt a módszert a többi termelő üzemben is bevezetni?

Németh Sylvia

Üzemi információ

SZAKASZGYŐZELEM

A bányásznap munkaverseny-szakasz befejeztével megtörtént Vasas-bányai üzemi és előváltási brigádjaik és egyéni versenyének havi kiértékelése.

A brigádok előírnyozott területeket az alábbiak szerint teljesítették: Szabó Illés brigádja 107,8, Ormos István 108,8, Sum József 110,0 százalékos. A külfejtési Bátai Sándor 123,9 százalékos. Az egyéni versenyben Szabó Illésnél első Fábian József 147,3, második Turi István 147,3, harmadik Góndai P. Pál 129,5 százalékos. Ormos Istvánnál: első Baumann József 139,7, második Tamási László 138,1, harmadik Keleti György 130,0 százalékos. A Sum József brigádjánál első Marxer András 125,7, második Appl Jakab 124,8, harmadik Csizmadia József 124,4 százalékos. Az előváltóknál Vigh Sándor 56,2 métert teljesített. A vállalati jubileumi munkaverseny második félévi időszakában Vasas-bánya szocialista brigádja folytatja és csatlakoznak november 7-e tiszteletére rendezett zsepemberi és októberi üzemi munkaversenyhez, amely az eddigi jó eredményeket továbbra is biztosítani fogja.

Tóth László

VEDNOKSEG

KISZ-vednökséget vállalt a Szecsádi Lajos vezette koparójavító szocialista brigád a Vasas II. ávadásban végzendő kisebb karbantartási munkákra.

Hatvan társadalmi munkórólban felújították az ávoda játékaikat, festési munkákat végeznek.

T. L.

BANYÁSZNAPI MUNKAVERSÉNY

Megtartották a bányásznap munkaverseny értékelését Belső-bányán. A fejtési brigádoknál Batári Árpád csapata bizonyult a legjobbnak, eredményük 109,2 százalékos. A Popp Lajos vezette szocialista brigád 109,1 százalékos, Baranyi András csapata 106,9 százalékos ért el.

Az előváltási csapatoknál Bőröcz József szocialista brigádja 116 százalékos produkált, a második és harmadik helyen Deckmann Henrik és Rab János csapata áll, 103,7, illetve 105,5 százalékos (a baleseti mutatót is figyelembe véve).

A fenntartó szocialista brigádok közül a legjobb eredményt az Obert Dersz vezette brigád érte el, teljesítményük 116 százalékos. Második Flerkó János csapata lett 115,1 százalékos. Vincze Viktor

Verne Gyula hőse még nyolcvan nap alatt járta körbe a világot. Az akkori viszonyoknak megfelelően számtalan kalandon keresztül ment, szinte valamennyi járművet felhasználva rohanta végig a távot, nem kis szerencsével. Ma már ez megmosolyogó tény, hiszen a technika fejlődése lehetővé tette, hogy nem nyolcvan nap alatt, de csékely két nap alatt nyugodtan meg lehet tenni ezt a távot a minden kényelemmel felszerelt repülőgépekben. Sőt, az asztronauták már órákban beazonosították a világűrben tartózkodó Skylab űrlaboratórium legényességét, ha sikerül az 56 napos kísérlet, kerélen nyolcszázötvenkétórás kerüli meg a földet. S talán nem kell sokáig várni arra sem, hogy a polgári repülőgépek tegegyenek rakétával körutatást, de ennek taglatásán talán hagyjuk a mai sci-fi irodalom művelőire...

Megyük világot látni. Nyáron az emberiség nagyobbik része részt, a szabadságoktól felkerekednek, s időt, fáradságot nem kímélve járják az idegen, ismeretlen tájakat, szereznek élményeket. Ki vo-

te a nyugdíjkorhatárát, amikor feltekeregett világot látni. A teljesítő kedvéért meg kell említeni azt is, hogy ha őrajta múltot volna, talán sohasem indultak el, az asszony volt, aki már hónapok óta rágta a fülét;

Világot látni

ugyan menjenek már valami idegen tájakra, hiszen megengedhetik maguknak, nem kell már semmire költeni, a lakás megvan, a berendezés is, a gyerekekkel nincs már gond, kocsit meg úgysem akarnak venni. Félre a garasokozással — lakadt ki az asszony — eleget güröztünk egész életünkben. És elindultak, hetekig készölve az útra, hogy semmiben sem szenvedjenek hiányt, degeszre tömött bőröndökkel. Néhány nap múlva, amikor hozzájötték, találkoztam vele. Nem győzött eleget lelkesedni. Az bizony egy más világ — mondta — még talán a levegőben is több

az oxigén, mint nálunk. És mesélte, mesélte vég nélkül, hol járt, mit látott, s hogy mit lehetett kapni és menniért. Mert az úthoz ez is hozzátartozik, a bevásárlás. Sokan nem is mennek máshová a megérkezés

külföldi, tehát megkülönböztelt rangja van.

Most kezdjük felfedezni a világot. Tíz egynéhány évvel ezelőtt még csak kevesen vállalták az útlevelel járó túrákat, féltek a különféle megkötések-től, a fáradságot jelentő utazástól. Ma már gyerekjáték az utazási okmányok beszerzése, s a szocialista táboron belül lényegében megszűntek a vutárítás megkötöttségei. A különféle utazási irodák egyre gazdagabb programot kínálnak, akinek van pénze, utazhat Japánba, Indiába vagy Egyiptomba. Örvendek ez. És az is, hogy egyre többen veszik igénybe a könnyítések adta lehetőségeket, egész évben arra gyűjtöttek, hogy a nyári szabadságukon valami idegen, ismeretlen helyen tartózkodjanak. A vállalati fiataljai közül nem egy már úgy utazik a Szovjetunióba, mintha hazáka menne: jól ismeri Moszkva, Leningrád, Lvov nevezetességeit, személyes ismerősközömmel, akikkel évek óta szoros, baráti kapcsolatokat tartanak. Az alapszervezetek ma már a közös kirándulásokat általában nem a Balaton-

hoz szervezik, hanem a Jugszlován tengerpartra, vagy a Magas-Tátrába. Persze ez többé kerül, de még soha nem hallottam olyasmit, hogy valaki kádobott pénznek tekintette volna az ilyen túrákra fordított összeget.

Szemünk előtt tágul a horizont, s talán ezzel más emberképe válnak. Mert ki merné azt kétségbe vonni, hogy ez a világlátás visszahat az élet valamelyik területére, hogy amit külföldön tapasztalunk, s úgy érezzük nálunk is hasznosítható, azon vagyunk, hogy itt is bevezessék? Teret veszt a beazonosítások, az összehasonlítások feltárják, talán egy kissé fel is nyitják eredményeiket, értekeiket. Egyre kevesebb az olyan „szirénhang”, amely váltig azt bizonyítja, ott más az élet, jobb a viszonyok, nagyobb a lehetőségek. A turizmus eredményei ebben mérhetőek le a leginkább. Aztal, hogy világot láttunk, nem leszünk „nagyobbak”. De egy bizonyos értékesebbé válnak. Ez ez megéri a fáradságot.

B. G.

Kapu László riportja:

Kié Kőkönnyös?

Agyat forralóan tűz a zenitjén álló nap a kőkönnyös munkásszálló szelvényekben emelkedő lépcsősorára. Felül, a bejárat előtt tizenéves, száke, hosszuhajú fiatalember sütteti az arcát. Rajta piros ing, s a leglátványosabb cigányasszony szívét is megdobogtató nagyrörsz trépezású selyem nadrág, az ölében lévő táskarádióból messzire hangzik a déli harangzó. A „Cszimamosó” árkája alatt, a legyek által kőrüldögélt söröskorsók mellett néhányan megilletődve hallgatják a rádióból jövő harangbűgést. Elgondolkozva azon, hogy lám-lám, hiába nincs temploma e városrésznek, Nándorférvár emléke így is utoléri őket...

— Az utolsó kongás is elúszik a melegtől remegő levegőben, s megszólal a bemondó hangja: „Déli Krónikánkat a külföldi híreink összefoglalójával kezdjük...”

— Na, ebből elég! — mondja K. J. és lekatintja a rádió gombját. S már elmerülne deli meditációjában, mikor megszólal.

— Ennyire nem érdekli, hogy mi történik a nagyvilágban?

Hunyorgva néz rám, mint aki célzásnál béméri a távolságot, meddig is hordjon a fegyver.

— Tízkor is ugyanezt mondták — biggyeszi le ajkát. — Elfelejtik megcsérélni a lemezt.

— Két óra alatt azért csak-csak érkezhettek új hírek — kockázatom meg.

— Úgysem az igazat mondják, sem a rádióban, sem az újságokban...

— Miből gondolja?

— Azért, mert itt vagyok. Egy hónapja ennek, de ebből nekem elég, megyek is tovább. Sok pénzt ígértek, (és kevés munkát) egészitem ki, mivel a mondat másik felét ő elhagytam). — És most itt ez a kossuthi új.

— Ha már egyszer nem lesz bányász, mi akar lenni?

Felvidul, előbb a kópádiora kerül a rádió, s buzogón nekilát ingujjának felgyűrűséhez.

— Artista. Igen, világot szeretnék látni. Az az igazi élet.

— És úgy gondolja, hogy oda a bányán keresztül vezet az út?

— Mit gondol, ezeken a lépcsőkön hányan jöttek ide föl olyanok, akik nem akartak itt maradni, s még hányan távoztak olyanok is, akik azt a szándékkal érkeztek? Nem régen itt volt a Berolina Cirkusz, beszéltem velük... el lehet azt még kezdeni. A jövő héten lejár a felmondásom, aztán, auf wiedersehen!

— Nos, már belőle sem lesz kőkönnyös lakos.

tem Komlóra, naponta nézek be Konyhájukba, vagyok gondjaim, örömeim szemtanúja. Az itt lakók többsége régi, jól kereső, megbecsült bányász, vagy nyugdíjas. Szép, rendezett lakással, orvosi ügyvéd, mérnök és tanár gyerekekkel, akiknek dukál a gépkocsi is. A keleti részen alacsonyabb az életszínvonal, még jobban mozognak a családok. A Gorkij utca környékén lakóknál pedig még mindig tudni kell, hogy mikor van fizetés... Ilyenkor nagy a dárdo, villanyszámlás, postás, újságos és a többi „házázó” ilyenkor nagy borralatát kap, de elég néhány, nap késés, már úres zsebeket talál az ember. A bőség napjairól pedig többet tudnak mondani a „Kék Egerben” (Makóc büfé).

Az első épületeket 1949-ben emelték ezen a területen. A sötétszürke köhomlokzattal készült hatlakásos háztömbökben nagyszámú lakó van ma is a honfoglalók laknak. De az eltávoztak helyét is még a válogatot családok kapják meg. A lakások azóta saját tulajdonban mentek át.

— Mecsekszabolcsi bányászcsaládból származom. A pécsbányatelepi bányaiipari technikum elvégzése után kerültem az akkor visszacsatolt Rozsnyó melletti csucsomi antimonbányához, majd onnan a felszabadulás után a rekesi érbányához. Komlóra 1955-ben költöztem. Dolgoztam itt Kossuthon, Zobákon, de benn a központban is. Világot jártam, így nyugodtan elmondhatom: otthonra lettem itt.

Négy cikluson keresztül vállaltam gondjaimat, bajaimat is, de hát fölöttem is elmúltak az évek. Így történt, hogy az egykori csendes utca is eltűnt. A Sikonda felé megnevekedett gépkocsifolyam itt zúg el az ablakunk alatt, no de ez már az élet rendje. Mindezek ellenére e terület még mindig a nyugdíjasok szigete. Hisz csak ebben a házban: a hat lakó közül négy nyugdíjas. Jómagammal? Tizenhét kellett költenem. Elég volt. En már csak itt maradok komlóinak, Kőkönnyösben.

ki. A szórakozóhelyek választéka pedig nagyon kicsi: a Júnó presszó nyolc asztalával nagyon szűk, és még attól is félni kell, hogy rádól az emberre a sörösláda, a „Laposba” és a Gyémántba pedig más társaság jár. No, de máshol is vannak ilyen problémák, rajtuk is múlik, hogy tudunk-e ezen változtatni...

3:1

— Kérem, mi úgy jöttünk Komlóra, mint a század elején Nevada-ba az aranyásók. Hárman voltunk. Egy közülünk hamarosan visszament Pécsre, mi pedig itt maradtunk. Pedig akkor még olyanok látkák e nyugati részt, akik kecskét tartottak a fűrészbányában és a padlóval gyűjtötték be a cserépkályhába. Azóta persze ugyancsak megváltoztak a lakók, főleg itt a „City-ben”. Otvenhatban aztán megismerhettem az embereket, úgy isteniárában belülről is. Mostanában pedig egyre inkább meg kell ismernünk azokat a hiányosságokat is, amiket a városépítők annak idején „megspóroltak”. Az akkor jószándékkal ültetett fák ma nemcsak a fejünkre nőttek és eltakarják szemünk elől az eget, de tönkreteszik a szennyvízelvezető csöveket is. Nem maradnak én itt akkor sem, ha épp a „Lordok-házában” adnának lakást.

S-ék családi háza készülnek, valahová Pécs zöldövezetébe. Hogy mikor? Amint lehetőségünk lesz rá.

3:2

A parkban: öregek és fiatalok. Az öregek a kártyasztal körüli padokon, a fiatalok a nyilvános WC korlátján és a Júnó előtt. Az öregek verik a biattól és beszélgetnek, a fiatalok a kutyákat futtatják, vizslákat, boxereket, pulikat, szettereket, foxikat, kinek-kinek szülei pénztárcája, no és korántsem utoljára: rártársa szerint. A sok drága falkutyu közé kerül azért jócskán kórcs, keverék is. Ezen „dögökre” a kutyák, míg a kártyázó öregekre a fiatalok morognak.

A Petőfi tér Kőkönnyösben azt a szerepet tölti be, mint a komlóiak által városukat előszeretettel a hét dombon épült antik Rómához hasonlító Forum Romanuma. Szó esik itt mindenről, és még nem volt rá példa, hogy egy-egy kérdésben döntés nélkül vonulnak volna haza és hajtották volna nyugovóra fejüket esténként a városrészi öregei.

— Nézze csak ezeket az ötvenen felüli Petőfi téri srácoakat, ezek kiabáltak és gürcöltek, hogy legyen valami ebből a térből. Vigyáznak is rá, mint a szemük fényére. De nézze csak azokat a hosszuhajúkat, úgy mennek át a frissen vetelt fűvön, mint a világtalanok. Ha pedig szelini próbál nekik az ember, akkor hamar megkérdezik: nem kívánunk-e még a temetőbe menni?

— Persze gyalog — toldja meg egy botra támaszkodó. — Mert egy-egy temetőt alkalmával csak az tudja itt nálunk fölvekedni magát a buszra, aki még dolgozni is tud. Mi pedig mehetünk nyugóra.

— Akár csak Sikondára. Mire a központból ideér a busz, legtöbbször tömve van, olyannyira, hogy meg sem áll. Ha emberségesebb a sofőr, akkor visszafordul értünk, ha nem, akkor pedig mehetünk panaszra a sóhivatalba — veszi át a szót egy padon ülő.

— Épp úgy mint az aranylábú gyerekeink. Valahogy ezek is mindig leszorulnak az NB I-es buszról. Pedig ismeretes, hogy ők csak foglalkozni tudnak fennmaradni. Mondtam is itt a srácoknak: szélnek kellett volna eresztetni valamennyit, akik nem voltak hajlandók

4:2

A lelátókon tehát már bizakodnak, mint ahogy bizakodnak azok is, akik huszonöt évvel ezelőtt az első kapavágást tették a Kőkönnyös dűlőben, hogy megassák a bányászváros első modern lakótelepének alapjait. És derültebb az első „telepesek” is, akik virágzó kerteket varázsoltak az elvadult kőkönnyösök és cserjék helyére, majd kitiltva a város belső határából termőföldet varázsolták a régen kigyófészkekkel teli és bogáncssal benőtt Határtető oldalát.

C-ék azon lakosok közé tartoznak vallják magukat, akik végérvényesen otthonra lettek e 8000 lelket számláló városrészen. A férj itt született Komlóban, míg a feleség a Tisza mellől származott ide.

— Ugy három-négy év telt el, mikor meglepve tapasztaltam, hogy hosszabb távollét után ide vágytam haza. Kicsit meglepődtem a gyors átálláson, ma már azonban a Tisza-partjáról is hűz a kőkönnyösi otthon. Ideköltözésükkor nagyon kevés embert ismertem, így csak a közvetlen környezetem közt, ám egyre inkább bővült a kör és vele együtt az emberek gondoljai, bánatai és örömeinek a sokasága is. És ezek nagyon erős kötőanyagok bizonyultak. Mint ahogy kötőanyag a munkahelyem is, de talán még annál inkább a férjemé. Mert hiába teszem én be az ajtót, férjemmel együtt mindennap ott van a házban, minden nap élete a lakásban. Lassan már az én vérembe is felszívódott. És csak most kezdem érezni: mit jelenthet a bányászoknak a bányák.

— Megvan a lakás, felnőttek a gyerekek. Most egy autóra gyűjtünk. Vele mindjárt jobban meg tudok majd barátkozni a számonna csak nagyon nehezen megszokható dombokkal.

5:2

A komlói vájáriskola közel húsz éve adja a bányáknak a szakképzett bányászokat. Az iskola kapuján átlépve ismerkednek meg az ország négy sarkából idezarándokolt fiúk a bányász-mesterség rejtelmeivel, és e falak között lakva kötnék hosszabb, rövidebb távú barátságot a várossal. Mert a munkásszálló mellett ezen intézet a város másik kapuja, még akkor is, ha mostanában nem nagyon tülekednek aajtja előtt vájáratanulók.

P. F. és F. L. most érettségire készül. P. testvérével az Alföld közepéről, F. pedig Somogyország fővárosából érkezett Komlóra.

P.: — A hetedik osztály végeztem, mikor bányát jelentkeztem ide. Akkor nem vették föl. Mikor hazajött, sirt és nem lehetett megvigasztalni. Mondtam is neki: minek bögsz? Várd meg azt az egy évet amíg végezik. Addig erősödj. Úgy is lett. Most aztán itt tanulni mindketten, azzal a különbséggel, hogy ő most is hajt: jeles lett. Én? No, azért én sem maradtam le nagyon magyotte... Szabad időmben? Látni járunk az MHSZ-hez. Én bizony itt szeretnék letelepedni Kőkönnyösben.

F.: — Kicsit még köt bennünk a csordaszellem. Ha valaki ledobja magát délután az ágyra, akkor mindenki alszik estig, vacsora után aztán tovább. Tényleg, nagyon sok időt töltünk el haszontalanul. A legjobban a focit szeretem, járok is edzésre. Persze, egy igazán magas ifjúsági szórakozóhely azért nagyon elkelne itt fenn, Kőkönnyösben. Hogy tudnék-e itt élni? Naná, hogy tudnék! Nézze csak meg, hol lát ennyi fat, virágot?

6:2

A véletlen indította mérkőzés Kőkönnyösét tehát a demokrácia kétharmados többséggel véget ért. A felnőtt korba lépő város legöregebb települését lakókat azti az együvétartozás.

A Pécsi úti fái alatt, egy padon ülve mondta S. Z., aki nyugdíjas korára költözött be fűhöz faluról.

— Mikor először jártam a fiaméknál, a gyűtést kerülgettet. Mondtam is nekik: hová tették az eszeteket és azt a nyolcvanezer forintot, amit adtam?... Ma pedig, ha jövök vissza a látogatásról és fölcillannak a város fényei, az istenit, hát nem meggözdül bennem valami...

0:1

A Kőkönnyösért folyó mérkőzés tehát elég rosszul indult, mivel a város egyik kopujának szímlő munkásszállásán K. J. személyében azon emberek képviselőjébe botlottam, akik kalandorvagyból, romantikából jöttek Komlóra, könnyen, gyorsan sok pénzt keresni. Belőlük aligha lesz kőkönnyös lakos, ami önmagában nem is baj, csak ne lennének olyan sokan!

H-ékhöz tévedésből kopogtattam be. A lépcsőházból kifüggesztett tábla vezetett félre. Ugyan a kerületi tanácsagválasztások óta már jónéhány hónap telt el, az időközben megválasztott körzeti megbízott neve helyén azonban még a régi szerepel.

— Nahát, valóban engem keres? Azt hittem, edesapám után kíván érdeklődni. Tudja, öt 44-ben vitték el a németek, azóta sem hallottunk róla semmit. Szóval nem utána érdeklődik. En kánycseréből nem tudtam tovább vállalni a tanácsagságot. Állandóan délutános vagyok, az emberek pedig általában épp ez időben keresnek ügyes-bajos dolgaikkal. Ismertem, persze hogy ismertem ezt az okot, már a megválasztásomkor is, de a bizalmam nem szabad csak úgy ukmukuk visszaütastani. Tetszik tudni, tősgyökeres komlói vagyok. Itt születtem néhány száz méterre a telepen. Minden biztonnal ezért is kérte meg, hogy vállaljam el a tanácsagságot...

— Mit jelent önnek Kőkönnyös?

Elpirul, kezével babrálva kezdi az alacsony, hosszúka szobaasztal csipketerítőjét.

— Mit jelent? — kérde vissza. — Itt születtem, itt nőttem föl. Szinte mindenkit ismerek és nagyon sokan ismernek engemet is. Nehezen szoknék én meg máshol. Részt vettem az építésében, éppen ezért magaménak érzem ezt a lakóterületet, még akkor is, ha ismerem hiányosságait is. A lakásokból átalakított szűk üzethálózatát, a bölcsőde gondjait.

1:1

Az egyenlítésre tehát nem kellett sokat várni. A Komló születettek, még ha más városrészből származtak is ide, egyöntetűen vallják: Kőkönnyösnél legfőljebb Szilvás lehet szebb, az is csak a jövőben, jobb azonban — legalábbis nekik — aligha.

Postás, villanyszámlás, gázzámlás, vízádos és újsághordó mindig töböt tud egy-egy városrésztől, az ott élő emberekről, azok tulajdonságairól és szokásairól, mint bárki más. Velük legfőljebb a körzeti orvos, vagy a szülész nőveheti fel a versenyt. Ezért is fordultam közülük az egyikhez:

— Milyen emberek lakják Kőkönnyös?

— Attól függ, melyik részére kíváncsi. Mert ugye, más életformát alakítottak ki a lakók itt a Petőfi tér, Mikszáth, Márcz és Zója utca négyzetében, mint a városrészi keleti, vagy a Gorkij utca környékén — ül le az egyik lakótömb előtti kölén-csó párkányára, hogy elszívjon egy cigarettát.

— Itt, a központban már megállapodtak az emberek. Nekem elihethi, mivel más lakótelepen élek, ám tizenkét éve, amióta ideköltöz-

2:1

B. L. tehát megszerezte a vezetést a kőkönnyösi pártiaknak, persze anélkül, hogy tudott volna e véletlen választások során összeállított csapatok mérkőzéséről.

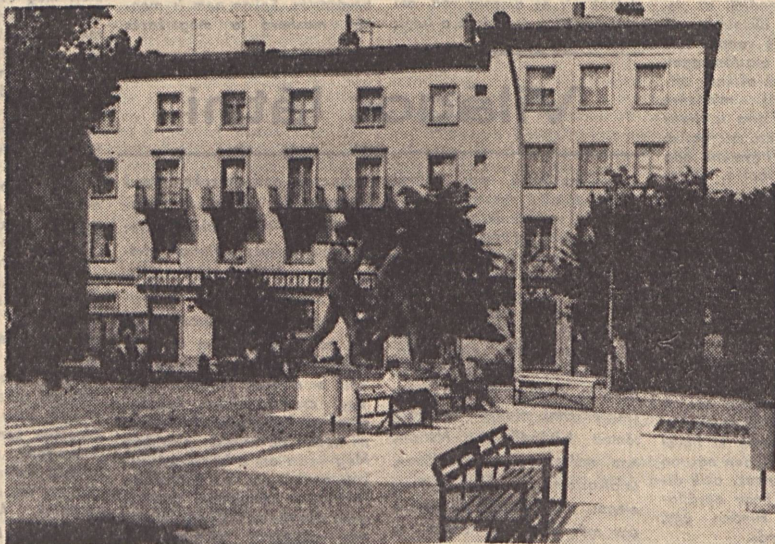
Világos, nyersa színű bútorokkal berendezett nagyszoba, felszerelve magnó- és lemezjátszóval erősítő hangfalakkal, sok könyv, jó izlésre való faliszőnyegek, takarók és szőnyegek. És nem elfelejtették modern gyerekkocsi, benne néhány hónapos kisfiú. V-né már itt született Kőkönnyösben, akár csak kisfia. Együtt nőt fel a várossal, illetve szűkebb szülőhelyével: Kőkönnyössel. Férje Kossuthon, ő pedig a Május 1 Ruhagyár komlói telepen dolgozik. Jelenleg gyermekszülési szabadságon van.

— Mit jelent maguknak, fiataloknak egyidősnek lenni a városrésztől?

— Nagyonám minden bizonnyal hányáram a keresztet, vagy szenteltvízbe mosdatna a 13-as szám miatt. Ugyanis 13-án születtem, a 13. kerületnek vagyok a tanácsagszó és 13-án érettségiztem, hád tegyem hozzá azonnal: jól. Engem, azaz mindket már nem zavarnak e bogarasságok. Am, e hagyományok nem mindig legyőzhetők. Itt van e lassan negyedévszázados városrészi. Szerettem, és nem cserélném el semelyik lakóteleppel, de a játszótérket azért csak-csak sajnálom Szilvástól. Szép lett a Petőfi tér, igazán szép, de nincs egy olyan szórakozóhely itt, ahova mi tinédzserkorból ki-nőt, családát alapító fiatalok is elmehetnénk nyugodtan, kulturált körülmények közé szórakozni.

— Felnőtt Kőkönnyösben az itt születettek első nemzedéke. Együtt játszva, iskolába jáva. Milyen kapcsolatokat maradtak meg közöttük?

— Nehéz eset. Néhányan összejárunk. Sajnos, a lakások méretei nem nagyon engedték meg, hogy nagyobb csoportok alakulhassanak

Az a sok harc árán rendezett Petőfi tér

A szakma szeretete

Az esztergákékek hosszú csilokban hántják a fémforgácsot. A köszürűgép vörös szikrái az fűgesztő vakító fényével keverednek. A műhely sárpárjain öt-hat kis Diesel- és villanymozdony vár javításra. A Kossuth-bányai mozdonyoszn Kándó Kálmán szocialista brigádja végzi munkáját. Nem is olyan régen a vállalat összes mozdonyát itt javították. A Központi Gépüzem megalakulásával a brigád két-tévált.

Tizenöt éves múltja tekinthetnek vissza. S milyen érdekes: annak idején pontosan 15-en alapították a brigádöt. Ma már 44 brigádtag vállalását jegyzi, a törzsgárdából ma is többen itt vannak: *Leipold János, Leipold Antal, Illés István, Filk János, Fülöp Béla, Klits János, Herbert János, Richter Gyula.*

A szakmunkások közül *Richter Gyula* a legidősebb. A külszíni mozdonyoszerelők csoportvezetője, 1941 óta dolgozik, pár hónap múlva megy nyugdíjba.

— Régi bútor darab vagyok — mondja — félbehagyva az egyik mozdony szerelését. Majd kedves humorral hozzátesszi: *Mig ásó-kapa el nem választ, a brigádhoz tartozónak érzem magam.*

Tudásával, tapasztalatával segíti a fiatalokat, de elmeséli nekik azt is: nemcsak szerzők, hanem rendes munkahelyek se volt annak idején. *Perly se volt annak idején, Perly se, ma sincsenek gond nélkül.* — Korábban jobb volt az anyagellátás — folytatja. — Sajnos, most sok mindent házilag kell elkészítenünk. Legtöbbször a régi, használt szerkezeteket újítjuk fel.

Annak bizonyítására, hogy mennyire nehéz a brigádtól megválni, *Dukaj Józseffel*, az első brigádvezetővel is összelátoztunk a műhelyben. Rokonsági nyugdíjas, de sokszor bejön az üzembe.

— Ez volt a legjobb munkahelyem — vallja. — Itt vannak

A Kossuth-bányai mozdonyoszn Kándó Kálmán nevét viselő mozdonyjavító brigád gondoskodik arról, hogy a bánya „pályaudvarán” egy perccig se szünetelhesse a forgalom meghibásodás miatt.

a legjobb barátaim is. A szívem mindig visszahúz ide.

A műhelylátogatás után, amelyen *Leipold Antal* brigádvezető-helyettes kísért végig és mutatta be a villanyoszerelők, forgácsolók, lakatosok munkahelyeit, a beszélgetést a reggeliző szünetben folytatjuk.

— Az elmúlt 15 év alatt alig kaptunk gépet — vég a közepébe *Klits János*. — Amit elér-

tünk, azt főként újításainknak köszönhetjük.

Klits János törzsgárdatag, a brigád szakszervezeti bizalmija. — Tizenhat éves a legfiatalabb esztergagépünk — folytatja tovább. — Három műszakban, állandóan üzemel. — Fájó pontunk az is, hogy nincs marógépünk.

Marós munka pedig mindig akad. Hogyan oldják meg?

— Személyi ismeretség alapján: megyünk jobbra, balra — magyarázza *Herbert János*. Többek közt a szénosztályozóra: „Pajtás, csinálj meg”, kérjük őket.

Legutóbb is nagy bajban voltak. Elromlott a Gépüzem TH-hajlító gépe, aminek egy napi kiesése, mintegy 50 ezer forint veszteséget jelent. A rossz alkatrész kijavításához marógép kellett. Ez esetben *Béta-bányán* oldották meg a kérdést.

A követelmények minden évben nagyobbak. Sok biztonsági előírás is köti őket. A KBF és az OBF negyedévenként, illetve évenként felülvizsgálja a mozdonyokat.

Büszkék arra, hogy saját hibájukból sem a föld alatti, sem a külszíni mozdonyoknál műszakkiesés nem fordul elő. Ez elsősorban a szakma szeretetét, a kollektíva összetartását érzékelteti.

Az idősebbek közül többen is pártfogósba veszik a fiatalokat.

— A különböző rendezvények, családi estek, kirándulások, társadalmi munkák, sportversenyek szervezésében a KISZ-esek mindig élen járnak — sorolják.

Az emlékek felidézésekor majdnem mindenki mond egy kedves történetet a brigád életéből.

Munkájukról szépen tudna mesélni a brigádnapló is: 1971-ben a vállalat Kiváló brigádja címet nyerték el, tavaly aranyplakettet kaptak. Az idén is az aranya neveztek, de azért nem mondták le a „Vállalat Kiváló Brigádja” cím elnyeréséről sem.

Remenyik Ernő

19/1973. sz. Igazgatói Utasítás

Anyagtakarékosságra vonatkozó feladatok

A vállalati eredmény teljesítése érdekében változtatlanul szükségesnek tartom az anyagfelhasználás csökkentését. Az 1972 évben meghirdetett anyagtakarékossági mozgalom továbbra is fenn kívánom tartani. A termelési költségek jelentős hányadát teszi ki az anyagköltség és 1%-os megtakarítás a vállalat eredményeiben 4-5 mF-t tesz ki. A megtakarított összeg a nyereségképzést segíti elő. Az anyagtakarékossági eredmények elérése érdekében az üzemvezetéseket kérjük a párt, szakszervezet és a KISZ segítségét. Hosszanak oda, hogy a szocialista brigádok felajánlásaikban konkrétan határozzák meg az anyagtakarékosságra vonatkozó feladataikat.

Az anyagtakarékosság végrehajtására vonatkozóan az alábbi utasítást adom ki:

1. Az anyagtakarékossági intézkedéseket valamennyi anyagfelhasználásánál meg kell tenni. Az eredményeket elsősorban az úgynevezett rezi anyagok felhasználásánál kell elérni. Az anyagtakarékosság értékelése a szakmai terv alapján történik. Szükségszerűen indokolt esetben ettől el lehet térni. Az anyagköltség tervezése a vállalat vezetősége által jóváhagyott és a Terv Osztály útján az üzemek részére közölt tervszám.

2. Minden üzemvezető saját hatáskörében határozza meg a takarékoságra vonatkozó feladatokat. A feladatokat bontsa le kötet, műhely, csapat stb. vonatkozásban.

3. Az anyagtakarékossági eredmények elérése érdekében anyagi ösztönző rendszert vezetnek be a részeseidés alap terhére az alábbiak szerint: A terv és tényszámok összehasonlítása alapján, az alábbi feltételek fennállása esetén a megtakarított összeg 5%-a anyagtakarékossági jutalomként illeti az üzemet. A jutalomból az üzemvezető, főmérnök és vezetőkönyvelő részére fizethető jutalom összegét magam határozom meg.

A fennmaradó összeget az üzem vezetője osztja fel az elért eredményt elősegítő fizikai, műszaki és gazdasági dolgozók között.

4. A széntermelő üzemeknél (brikett gyártásnál is) osztályozóknál az anyagtakarékossági eredményeket a termelt szén (brikett) tonnájára, illetve az osztályozott (értékesített) szén tonnájára vetítve kell értékelni.

A nem széntermelő üzemek anyagtakarékossági eredményeit a tervszámok és a tényszámok összehasonlításával kell értékelni.

5. Nem értékelhető az anyagtakarékosságnál a szolgáltatások, műhelytermelés, kiegészítő termelés, sajátrezsis beruházások stb., tehát az olyan tevékenységek anyagfelhasználása, amelyeknél a felhasznált anyag tovább számolásra kerül, vagy más termék gyártásának belőle és az kerül felhasználásra.

6. Az anyagköltségben elért megtakarítást az alábbi szempontok szerint kell értékelni: a) Széntermelő és osztályozó üzemeknél — halmozott anyagköltségből le kell vonni: — a segédtermelés (műhelytermelés) — kiegészítő termelés, — saját rezsis beruházások és — szolgáltatások anyagköltségét a „Termelési költségek összesítése” című nyomtatvány 54-85

rovatában elszámolt anyag — költségeket.

b) A brikettgyártás közvetlen anyagköltségét a fentiek szerint kell értelemszerűen értékelni.

c) Nem széntermelő üzemek: — a nem széntermelő üzemeknél az összes halmozott anyagköltségből le kell vonni a 6/a pont alatti tevékenységek anyagköltségét és a rezsianyag felhasználását a terv- és tényszám alapján kell értékelni a megtakarítás szempontjából.

7. A kiértékelésnél a nem készletezhető anyagok (villamosenergia, sűrített levegő, víz, gáz stb.) tervszámát, a tervezett szakmai anyagfelhasználási tervből le kell vonni. A tényleges anyagköltségből is le kell vonni ezen anyagok felhasználási értékét. A nem készletezhető anyagok (villamosenergia) takarékos felhasználásáról, ill. az itt jelentkező megtakarítás jutalmazásáról az eredmények ismerete után külön intézkedem.

8. Ha valamely üzem az önköltséggel kapcsolatos éves prémium feladatát nem teljesíti, az anyagtakarékossági jutalomból kizárom. Az anyagtakarékossági jutalmazás elbírálása az alábbi prémium-feladatok teljesítésétől is függ.

Széntermelő és osztályozó üzemek: — szűkített önköltségi tervvel szemben 2%-os megtakarítás, — raktári és munkahelyi készletek együttes tervszámának betartása, — Brikett Üzem: — korrigált tervezett darabosítási költséggel szemben 5%-os megtakarítás elérése.

Központi Gépüzem: — idegen szolgáltatások tervezett költség-szintjének csökkentése.

Gépkocsi Üzem: — a teher- és személygépkocsiknál a Ft/km költség 5%-os csökkentése az 1972. évi tervhez képest.

Villamos Üzem: — a fix-óras tevékenységek költségeinél — a szellőztetés költségeit kivéve — 1%-os megtakarítás.

Anyagellátó Üzem: — a korrigált anyaggyártási költségekkel szemben 3%-os megtakarítás.

Építési Üzem, Karbantartó Üzem: — az építőipari árbevétel terv 5%-os túlteljesítése.

A kiszolgáló üzemek raktári és munkahelyi együttes készlet-tervezésének betartása is feltétele az anyagtakarékosság eredményeinek elbírálásának

9. Az anyagtakarékosságban a közölték szerint eredményt elért üzem a tárgy évet követő második hó végéig az Anyaggyártó Osztály a Számvetési Osztállyal, a Terv Osztállyal és a Bérügyi Osztállyal közösen bírálja felül az eredményeket és együtt tegyenek javaslatot a jutalmazásra a gazdasági igazgatóhelyettesnek.

10. Az utasításban foglalt anyagtakarékossági feladatok végrehajtásának irányításával Nagy Károly osztályvezetőt bízom meg.

11. A 18/1972. sz. Igazgatói Utasítást hatályon kívül helyezem.

Garamvölgyi János igazgató

Hús százalékkal több

A statisztikai adatok szerint, Újhegy Üzem öntödéjében 1973. I. félévében 20 százalékkal több öntvény készült, mint a tavalyi I. félévében. Ez nemcsak súlyra, hanem darabszámra is értendő — hiszen a kisméretű munkadarabokból ugyanaz a mennyiség, sokkal több időt vesz igénybe. A tavalyi végzett piacutatások szerint sok vállalatnál kicsi az öntőkapacitás, ezen a téren a legnagyobb a kereslet. A társaságokkal, főleg a Központi Gépüzemmel kooperálva, az újhegyi öntöde sok idegen cégnek dolgozik.

A legrégebbi megrendelők egyike, a budapesti Egyesült Izzó, ahová a közelmúltban indították a legújabb szállítmányt: csőhegesztő automata alkatrészeket. Nagy mennyiségben készülnek a különböző méretű széntárcsák bauxitbányák részére, és munkaiányes gépalaktrészek, a Központi Vegyi-műveknek.

A legfontosabb feladat, természetesen, a vállalati igények kielégítése. Szürke-, bronz- alumíniumöntvények készülnek. A jelenlegi „sláger” a bányauzemek részére készítenő TH-páncsok, szénmosói és szivattyúgép alkatrészek.

Az öntöde „előszozája”, a mintakészítő osztályos részleg. Főbb munkáljái az azokat az alkatrészeket, melyek az öntödeben nyerik végleges formájukat. Nagyon fontos szempont a pontosság, valamint annak ügyelembétele, hogy a folyékony vas, illetve lém hűlés, szilárdulás közben összehúzódik. Ezért a mintakészítő „csaló csillatokkal” dolgozik, melyen az eltérés ugyanakkora, mint az előbb említett különbség. Ezt követően elkezdődik az öntödei munka, a forma elkészítésével. Amikor ezzel elkészültek, az olvasztott anyagot az öntőformába eresztik. Azokat a részeket, ahol a tervrajz íreget, vagy házagot jelöl, öntödei homokkal töltik ki. Ezután megvárják, míg az öntött anyag kihűl, végleges formát ölt. A munka utolsó része, az öntvény kiemelése, tisztítása, csiszolása.

Az 1973-as Pályaválasztási Tanácsadó az öntödei munkáról így ír: „Az öntő épületen belül meglehetősen léghűtőben dolgozik, munkája sem tartozik a könnyű munkák közé. Az öntödei homok kezelése, a megolvasztott lém öntése, igazán férfias erőt kíván.”

Valóban nem tartozik a kevesettebb szakmák közé, mint ahogy ezt az újhegyi példa is bizonyítja. A jelenlegi létszám: hét formázó, és tizenegy segédő. A műhelyben belül egy szocialista brigád alakult, 14 15-

vel. *Ahogy Németh József* brigádvezető elmondja, mind az anyagellátással, mind a munkakörülményekkel elégedettek, csupán a létszámmal nem. Még két-három szakképzett dolgozóra lenne szükség: segédmunkások jelentkezését is várják.

Mindenestre 20 százalékkal több (hibátalan kivitelzett) öntvény elkészítése — szép eredmény. S az öntöde dolgozó, a jelenlegi körülmények mellett is szeretné ezt a státust tartani, éves viszonylatban.

Németh Sylvia

Belpolitikai 1x1

Javult-e a nők gazdasági, társadalmi helyzete?

Az MSZMP X. kongresszusa foglalkozott a nők helyzetével, és megállapította, hogy az egyenjogúság biztosítására hozott intézkedések, erőfeszítések még nem jelentik a probléma megoldását. A nők megfelelő érvényesülését elsősorban szemléletbeli tényezők korlátozzák, de tudatosabban kell szemlélni a kettős elfoglaltságukkal is. Annak ellenére, hogy az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elvét a Magyar Népköztársaság Alkotmánya, s a Munka Törvénykönyve leszögezi, gyárok jelensége, hogy azonos munkát végző nő kevesebb fizetést kap, mint a férfi. A kongresszus határozatában hangsúlyozta, hogy az eddigig legnagyobb figyelmet kell szentelni a nők társadalmi kérdéseinek, gazdasági, kulturális és szociálpolitikai problémáinak.

Mi történt az elmúlt esztendőben a határozat nyomán? A legtöbb üzemben, vállalatnál felülvizsgálták a nők bérezését, besorolását, és a méltánytalanságok javítására jelentős korrekciókat hajtottak végre. Számos vállalatnál, gyárban külön tervet dolgoztak ki a nők helyzetének könnyítésére. Így pl. (hogy egyetlen, megahozza nem is jellegzetesen női üzemem említsük ki): a Salgótarjáni Kohászati Üzemekben előnyben részesítik a könnyű fizikai munkát igénylő műszerész-, marós-, köszürűs-zsákmunkások képzését a nőket. Lehetővé teszik, hogy akik még nem végeztek el a nyolc általános iskolát, most pótolhassák a mulasztást. Valamennyi gyáregységben megvizsgálták az is, hogy a gyermekgondozási szabadságról visszatérő anyák eredeti munkakörülmények megfelelő elfoglaltságot kapnak-e.

Es ez csak egyetlen gyár.

A többműszakos üzemekben az egyedülálló és a többgyermekes anyáknak a lehetőség szerint biztosítják az egy- illetve kétműszakos munkát.

Természetesen túlzott derűlátás lenne azt állítani, hogy a párt határozat nyomán az eltelt viszonylag rövid idő alatt minden gond és baj orvoslást nyert. Két-három esztendőnél sokkal hosszabb idő szükséges ahhoz, hogy a nők vállalja nehezebb terheken lényegesen könnyíthessük. A két alapkérdéssel szorosan összefügg, hogy még mindig alacsony a szakmát tanuló nők aránya, még mindig nagyon kevés a vezető beosztású asszony, s a közéleti és kulturális területen ugyancsak sok még a kívánnivaló.

Hírek

142 SZÁZALEKKAL AZ ELEN

Értékelték az Anyagellátó Üzemben a szocialista brigádok augusztus havi munkáját. A legjobb eredményeket az újhegyi fátelép brigádjai érték el. Az élen 142 százalékkal a Kun Béla szocialista brigád áll. A Kossuth Lajos szocialista brigád 125, a Steinmetz Miklós szocialista brigád 122,7 százalékat ért el.

A kömlői fáteléken 112 százalékkal első a Gagarin, második 111,6 százalékkal a Dózsa György szocialista brigád. A Béta-aknai Munkácsy Mihály szocialista brigád 111,2 százalékat ért el.

FOTOKIALLTAS VASASON

A Vasas II. Pálfi Sándor Kulturálisnon fotószakkörének rendezésében lezajlott fotókiállítás az idén 1037 fő tekintette meg. A zsűri Tillai Ernő elnökével 66 képet értékelt és 3. letével díjat osztott ki. A közönségszavazás 170 szavazattal Ifj. Ebert Antal „Héja” című portréja nyerte.

A vasasi fotósok e pályázati fotókiállítást hagyományossá szeretnék tenni, az érdeklődést vándor kupa alapításával kívánják fokozni, amit jövőre lehet megpályázni, különböző fotószakköröknek.

OSZI FORDULO

Megkezdődött a kispályás labdarúgó-bajnokság oszi fordulójának Pécs-Bányában, melyre 18 szocialista brigád csapata nevezett be. A sorsolást szeptember 5-én, az első mérkőzéseket 8-án és 9-én tartották a pécszabolcsi kézilabda-pályán.

Mindnyájunk ügye

A béke mindnyájunk közös és egyéni ügye — áll a felhívásban, amelyet a békeszerető erők világkongresszusa összehívását előkészítő konzultatív tanácskozás résztvevői fogadtak el Moszkvában.

A szovjet fővárosban 1973 októberében tartandó kongresszus előkészítésével kapcsolatos közös ajánlások kidolgozásában 60 ország és 40 nemzetközi szervezet képviseletében különböző politikai nézetű és beállítottságú emberek vettek részt. Nagyszámú szakmai, ifjúsági, vallási és nőszervezet mellett képviselték magukat az ENSZ szakosított szervezetei is.

A moszkvai találkozón igen termékeny, széleskörű és nyílt eszmecsere folyt. A találkozó egész munkáját áthatotta a közös törekvés az együttműködésre, arra, hogy kölcsönösen elfogadható határozatokra jussanak.

Az erők hatékony összefogásának meggyőző példája volt a vietnami nép iránti szolidaritás nemzetközi mozgalma. A konzultatív tanácskozáson felszólalt Le Dzuí Van, a VDK küldöttségének vezetője ismét hangsúlyozta, hogy a vietnami nép győzelme egyben a béke ügyét védelmező erők győzelme. Azonban most, a vietnami háború megszüntetéséről szóló párizsi megállapodás után sem szabad csökkentenie a népek éberségének, most is figyelemmel kell kísérni a világ reakcióerőinek, a béke ellenségeinek a próbálkozásait.

A delegátusok felszólalásaiban a vietnami néppel vállalt szolidaritás nemzetközi mozgalma egy új, erőteljes hulláma jutott felszínre. Abe Fineglass amerikai szakszervezeti vezető véleménye szerint az októberi békekongresszusnak mozgósítania kell a világ közvéleményét a reakció minden olyan kísérletének megakadályozására, amelynek célja a párizsi egyezmény aláírásának be nem tartása. A kongresszusnak elő kell mozdítania a tartós békét Vietnámban és egész Ázsiában.

A békeszerető erők tevékenységének továbbra is fontos területe az arab népek iránti tövleges szolidaritás.

Hat évvel az agresszió után Izrael folytatja fegyveres provokációt a közel-keleti országok ellen, köztük hazám, Szíria ellen — mondotta felszólalásában a Baath-párt regionális vezetőségének tagja, Dzšabar al Kufri. — Az elkövetkező kongresszus egyik célja, hogy még inkább ráirányítsa a figyelmet a Közel-Keletre, különösen most, amikor a vietnami nép győzelme újra megmutatta, mennyire kilátástalan korunkban az agresszió politikája.

A moszkvai tanácskozás résztvevői nagy érdeklődéssel tárgyalták az európai biztonság kérdéseit. Negyedszázaddal ezelőtt Európában született meg a béke-mozgalom. Akkor, a „hidegháború” tetőpontján arról volt szó, hogy a tömeges pusztulás fenyegetésével szemben összefogjanak az emberek, amint a tanácskozás résztvevői megállapították, földrészünkön a helyzet azóta a béke és a józan ész jara változott. Együtt kell haladnunk a kollektív biztonság útján — mondotta Raymond Guyot francia szenátor —, teljes sikere kell juttatnunk az európai nyitottság megkezdődött folyamatát.

A biztonság és a leszerelés kérdéseinek összefüggésére mutatott rá felszólalásában a Lengyel Országos Békebizottság elnöke, József Oza-Michalski. A békeszerető erők nagy reményeket fűznek a küszöbönálló leszerelési világtérlekezethez, amelyet a Szovjetunió javasolt — hangsúlyozta a lengyel küldött.

A békeszerető erők moszkvai kongresszusának előkészítése már számos országban megkezdődött. Kezdeményező bizottságok alakulnak, új kapcsolatok jönnek létre. Amint a Moszkvában elfogadott felhívás hangsúlyozza, ez a kongresszus a népeket ma egyesítő hatalmas mozgalom kifejezője, ugyanakkor az egyetemes béke megszilárdításáért vívott harc még erőteljesebb felindulásának kiindulópontja lesz.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYAG DOLGOZOINAK HETILAPJA

XI. EVFOLYAM, 38. SZÁM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1973. SZEPTEMBER 18.

Termelési jelentés

Annak ellenére, hogy három üzemünk is, Béta-bánya, Észak-bányüzem, Vasas-bánya 100 százalékos feletti tervteljesítést produkált szeptember 15-vel bezárólag, vállalatunk jelentős lemaradással küszködik. A menyiségi széntermelési tervet üzemünk az említett időszakig bezárólag 85,3 százalékra teljesítették. Az adósság 20 919 tonna.

Üzemünk rangsora mennyiségi széntermelés alapján:

1. Béta-bánya	104,2%
2. Észak-Bányüzem	102,2%
3. Vasas-bánya	101,3%
4. Pécs-Bányüzem	96,5%
5. Kossuth-bánya	75,5%
6. Zórák-bánya	55,9%

A Tanbánya ez időszakban 137,8 százalékos, a Nagymányoki Brikettüzem pedig 94,3 százalékos ért el. Pécs-Bányász üzem eredménye PKMD nélkül szerepel.

Üzemünk hamuszázaléka, szeptember 10-vel bezárólag:

	Terv	Tény
Széchenyi-akna	37,5	48,4
István-akna	37,5	40,3
Vasas-bánya	38,0	34,3
Kossuth-bánya	35,0	38,5
Béta-bánya	37,0	35,9
Kossuth-bánya	34,0	30,2
Tanbánya	36,0	36,1
Szászvár	33,1	36,7

Megindult a termelés Kossuth-bányán

Kossuth-bányán tegnap reggel megindult a termelés az első fejtésben, amelynek helyreállítását az emlékeztetés június 20-i, súlyos bányatűz után szombaton fejezték be. A VIII. szinten a déli főkeresztvágattól nyugatra elterülő 3-as teveli fejtésből tegnapról 400—500 szén kerülhet felszínre. Ez az első jelentős esemény, amelyet a tűz után, nehéz küzdelmes munkával ért el Kossuth-bánya dolgozó.

Vállalati párt vb-ülés Komlón

Kihelyezett ülést tartott az elmúlt hét csütörtökön délelőtt a Mecseki Szénbányák PB. végrehajtó bizottsága Komlón, a Mecseki Szénbányák Komlói Bányász sportkörének klubjában. A vb tagjai, valamint a meghívott vendégek az ülés előtt megtekintették a sporttelep létesítményeit, mivel ez alkalommal a komlói sportkör minőségi sportmunkájáról, gazdasági tevékenységéről és fejlesztési tervéről készített jelentés szerepelt az ülés napirendjén. A jelentést Stier József, a sportkör elnöke terjesztette a végrehajtó bizottság elé. Jelen voltak még mint meghívottak: Neubauer József, Komló város Pártbizottságának titkára, dr. Garányi László, a Megyei Pártbizottság munkatársa, dr. Csernus Kálmán, a megyei testnevelési sporthivatal elnöke és dr. Somogyi Károly, a Komló városi Tanács részéről.

Stier József, sportkört elnök jelentésében beszámolt a sportkör vezetésének, irányításának munkájáról, a szakosztályokban végzett munkáról, a sportkör gazdasági helyzetéről és a megoldásra váró problémákról. A betervezett jelentést élénk vita követte, amit végül Schwarcz József, a vállalat pártbizottságának titkára, az ülés elnöke foglalt össze.

Schwarcz József elmondta, hogy a Komló Bányász sportklub működése megfelel a párt sportpolitikájának és ebben az irányban kell tovább fejlődni. Epp ezért kérte a sportkör vezetését, hogy a PB 1967. szeptember 26-i határozatát még konkrétan és eredményesebben hajtsák végre.

Összefoglalójában kitért arra, hogy a vállalat továbbra is teljes támogatásáról biztosítja a sportkört, de a támogatás mértékének megfelelő eredmé-

nyességet várnak el a komlói sportolóktól. Nagybőrt gondot kell fordítani a szakosztályoknál az eszmei és politikai munkára, még hatékonyabbá kell tenni a sportkört vezető, a társadalmi aktívák munkáját, szorosabbá kell tenni az együttműködést a város többi üzemével és azok szocialista brigádjaival. Befejezésül, javaslatot tett egy felmerő bizottság megalakítására, amely megvizsgálva a sportkör helyzetét konkrét javaslatot készít és terjeszt majd a végrehajtó bizottság elé jóváhagyás végett.

A jelentést a vitában kiegészítettekkel, s annak összefoglalóját a végrehajtó bizottság elfogadta.

Második napirendi pontként a napolitikai határozat végrehajtásának helyzetéről készült tájékoztató jelentést vitatták meg, amelyet Keszler Ferenc, a vállalati pártbizottság munkatársa terjesztett az ülés elé.

Örhelyátadás objektumörzésnél

Az elmúlt két hét alatt tartotta meg a Steinmetz Miklós bányász munkásörzástól a II. féléves koncentrált kiképzését. A két ütemben végrehajtott koncentrált kiképzés fő feladata az új fegyver anyagismeretnek, lélemléteknék, kezelésének megismertetése, valamint a már vele végrehajtott lögyakorlat elvégzése volt. A másik feladat: a testület pontosított feladatai közül az objektumörzés, védelem alapvető feladatainak begyakorlása volt. Bányász-munkásaink fegyelméletet, jó eredménnyel hajtották végre feladatukat. A legjobb eredményt elért munkások: Agárdi József, Horváth Lajos, Müller Jenő és Réder János voltak.

Fető: Boyer

Munkásokról

Munkásarcok; szomorúak, csalódottak, elkecseregetten néznek a belépő látogatóra. Dac, vad perzsel a tekintetükben a bezárt gyárkapuk előtt. Munkanélküliség.

Munkásarcok; vidámak, felszabadultak, öröm és kíváncsiság tükröződik rajtuk, mögöttük sarkig tárva az ország legnagyobb gyárának, a Csepeli Vas- és Fémművek egyik kapuja.

E két nagyméretű kép egymás mellett fogadja a Mi hoztuk az időt című kiállítás látogatóit a Pécsi Orvostudományi Egyetem aulájában. A képek egymás mellett, ám mégis egy világ választja el őket. Az egyik a háborús idők munkanélküliségét, a gyárosok által utcára lököt dolgozók állapotát tükrözi, míg a másik e munkássztylát, miután a hatalom birtokosa lett. Képek az emberekről, képek és grafikonok a létesítményekről, a megváltozott életéről, termelésről, sorban kitagyhatatlanul és mégsem unatkozóan. A munkásifjúságról, a közélet demokratizálásáról, a szocialista munkaversenyről, újítokról... Es ekkor rámköszön valaki. Válaszolok, és már mennek a következő táblához, de a megszólított, nem enged:

— Nem ismer rám?
— Sajnos nem — valom be bocsánatkérő mosollyal.
— Sanyi vagyok — mutatkozik be. — A Mihály fia...
— Te jó ég! — csodálkozom el, s kezd peregni előttem egy húsz év előtt felvett filmszalag:

Mihály édesanyja egyedül maradt hat gyerekkel a háború után, mert akkor még a kanászokat is bevitték katonának, és János, a falu kanászán nem tért többet vissza. Megölegette felesége lépett a helyére, hogy gondoskodjék a félúttal gyerekekről, akik között Mihály volt a legidősebb, és kiharadván az iskolából az erdőgazdaságnál dolgozott. Soha nem felejtett el Orzse néni tekintetét, mikor a falu „utolsó” embere bejelentette nekünk gerekeket... Masiniszta lett a Mihályom, masiniszta a lelkem. Ha hazajön, majd ti is felülhettek a masinára, csak nagyon kell vigyázni, mert veszélyes jóság ám az!..

Mily sokat neveltünk akkor Orzse néni naiv dicsekvésén, pedig ha meghallottuk a traktor zörgését, versenyfutottunk, hogy kiérdekeljük a póthelyet Mihály mellett. Mihályból később csoportvezető, majd a helyi géppalotás vezetője lett. Elvégezte a hiányzó osztályokat, majd Győrben a gépipari technikumot is. A kisebb testvéreit mind tanította, lett belőlük esztétikus, bolti eladó, gépkecsvezető, de András személyében még kolléga újságíró is.

A hajdani legelőn ma társasházak emelkednek és benne a Győri Vagon- és Gépgyár részlegében dolgozók laknak. Orzse néni bizony aligha ismerne rá a tájra. Nem, nem hiszem, hogy a vályogházat sajnálná, de még azért sem emelne kifogást, hogy az ég felé törő házak elzárják tekintete elől a hajdanán Veszényig tágult kilátást. Minden bizonnyal örülne neki, mint ahogy nagyon örülne annak is, hogy egykor a falu legutolsó emberének tartott kanász unokája a Pécsi Műszaki Főiskolán tanul.

Evek múltak el, mikor újra látam. Már nem őrzte a dísznokat, „a gyerekek nem engedik”, mondta szomorúan. Ez persze csak az öregasszony színészkedése volt. Mert, ha szóba került Mihály, a masinára felparkodott, Orzse néni arca egyszerre vidám lett.

Vajon mindebből mit tud az unoka? — tettem föl magamban a kérdést, és lopva Sanyira pillantok. Talán semmit, vagy legalábbis keveset.
— A kiállítást jöttél megnézni? — kérdelem tőle.
— Igen, apám említette, hogy ha megnyílik, akkor nézzem meg.
— Hát akkor nézzük együtt Sándor!

Kapu László

Teljes szolidaritásunkról biztosítjuk Chile népét

Fehér Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese az alábbi nyilatkozatot adta a Magyar Távirati Irodának a chilei ellenforradalommal kapcsolatban:

A Magyar Népköztársaság népe megdöbbenéssel értesült az alkotmányos chilei népi rendszer elleni erőszakos, ellenforradalmi támadásról. A demokrácia és az emberi haladás minden igaz hívét megrendítette, hogy a puccsisták meggyilkolták Salvador Allendét, a Chilei Köztársaság törvényes elnökét, aki utolsó lehetőséig védelmezte a törvényességet és mindent megtett a testvérgyilkos polgárháború elhárításáért.

Mélyszélesen elítéljük az imperialista körök által támogatott chilei reakció támadását a haladás népi rendszer ellen. Ezekben a súlyos órákban teljes szolidaritásunkról biztosítjuk a baráti chilei népet.

Chile népe nincs egyedül. A világon minden haladó erő és minden becsületes ember szolidaritása és támogatása áll mögötte, segíti igazságos harcában.

*

Elítélték a chilei ellenforradalmat a Mecseki Szénbányák dolgozó is, akik több ezren vettek részt az elmúlt hét végén üzemekben megtartott tiltakozó gyűléseken, és mélyszéges felháborodásuk jeléül küldték el tiltakozó távirataikat Vasasbányára, Kossuth-bányára és a komlói szénélőkészítő dolgozó. Az új-hegyi és a komlói szénmosóban és a villamos üzemben 13-án délután, Pécs-Bányüzemben 13-án és 14-én, Bétabányán, Kossuth-bányán és Vasasbányán pedig pénteken délután megtartott gyűléseken fejezték ki az üzemek dolgozó szolidaritásukat a chilei nép harca iránt.

KULTURÁLIS

figyelő

ÚJ KÖNYVEK

Szabó Pál:

NYUGTALAN ÉLET III.

Szabó Pál önéletrajzi műveinek összefoglaló címe, a Nyugtalan élet (Gyermekkor, Legények vagyunk, Nehéz idők, Az írás jegyében. Minden kár bezárul) 1954 és 1968 között jelentek meg. Életének utolsó hónapjaiban az író maga készítette elő új kiadásra önéletrajst: nagy gonddal és kedveléssel csiszolgotta, javította az első kiadást. Az olvasó e javított-módosított szöveggel kapja most kézhez az új kiadás harmadik kötetét, amely Az írás jegyében és a Minden kár bezárul című művet tartalmazza.

Aragon L.: KOMMUNISTÁK I. II.

Aragon a hatalmas regény-folyamban freskószerű körképet fest Franciaország újkori történelmének legválságosabb korszakáról, az 1939 februártól 1940 júniusig tartó periódusról. Aragon 1960-ban átdolgozta a már korábban megjelent regényt, egyrészt stílus, másrészt tartalom szempontjából. A kiadó az új, átdolgozott változatot jelentette meg Gyergyai Albert és Szvai Nándor fordításában.

György István—Neményi Ferenc: RUBLJOV

Az oroszországi korai reneszánsz művészet legjelentősebb festőegységét mutatják be a szerzők, több nagyszerű művészeti kifestő alkotói. Nagy hozzáértéssel fényképezték le a Szovjetunióban Rubljov mester századok múltán is — elbűvölő színházú freskóit, ikonjait.

Rubljov művészetét és korát a XIV—XV. század fordulóját ismertető szöveg, valamint a képek kommentárjai és a művészettörténeti szakirodalom legújabb véleményei és feltételezései mutatják be a középkor művészetét iránt érdeklődő olvasónak.

Grass G.: A BADOGDOS

Günter Grass regényének első személyű elbeszélő hőse hároméves korában elhatározza, hogy nem növekszik tovább, s elkülöníti magát gyűlölt kispolgári környezetétől. Ettől kezdve hároméves külsővel, ám fölényes felnőtt tudattal, egyetlen életcéljal ismer: a dobolással. Ez az egyik fegyvere a német nyárs-polgári valóságával szemben. A másik az ultrahang, a nem hallgató kiáltás... Mindez persze tréfa is, szimbólum is. Hősünk megharcolja magányos és képtelen harcát a faszizmus szörnyével.

Németh László: A KISÉRLETEZŐ EMBER

Németh László egész pályája során kísérletezett. Az életműsorozat ezen tanulmánygyűjteménye a kísérletező kedvnek és tevékenységnek hatalmas jegyzékgyűjteménye. Németh László alkotói, tanári, fordítói, orvosi tapasztalatainak naplója. Az 1963-ban megjelent azonos kötet, a Lányaimmal s néhány az-óta fellélt tanulmánnyal egészül ki.

Ahol Komló múltját őrzik...

A tapasztalatok szerint országosra fokozódik az érdeklődés a helytörténet, lakóhelyismeret iránt. Szaporodnak a honismereti szakkörök, amolyan helytörténeti kutatók. Vajon mi a helyzet Komlón?

— Meg tudná mondani merre van a múzeum?

— Nem hinném, hogy Komlón van.

Végül mégis akad, aki utbagazít, az ABC előtt fordulnak balra, a Zrínyi-mozi mellett megtalálom.

A lépcsőházba hegedűszó szűrődik, a „társbérli” a zeneiskola. A bejárat az első emeleten van, az ajtó mellett több helyen kivették a falat — jónéhány hónapja. Azóta nem történt semmi, mint ahogy a kapualjban tornyosuló deszkahalmok sem viszik el évek óta.

Kutnyánszky József, a múzeum vezetője szívesen mutatja be a kiállítást. A két egymásba nyíló kiállítóterem lakószobaméretű, azok is voltak valamikor. A geológiai rész faliszekrényekben nemcsak a Mecsekre jellemző ásványi anyagok találhatók meg, tablókön szemléltetik az élet keletkezését, az állat- és növényvilág fejlődését, az ásványok kialakulását. Az értékes, ritkán található opálak, karscsú kalcitkristályok mellett éles kontrasztként fektetik a Mecsek „gyémántja”, a köszén.

A búskéség: a Kenderföldi Általános Iskola építéskor talált mammutmaradványok: agyar, lábcsárcsont és a gyermekökölönyi mammutfog.

A másik szobában helytörténeti kiállítás van. A falon Komló régi pecsétjének kinagyított nyomatja, 1728-ból. A mellé levő üvegszekrényben az Adományozó Okmány, melyen

„Ó Császári és Apostoli Királyi Felsége” I. Ferenc József bocsátja a komlói szénlelőhelyet az Engel-család birtokába. Megtalálható itt, a Magyar Közlöny 1951-es 127. száma, s benne Komló község várossá nyilvánítása, Komló falu kalodája és dobja. A legrégebbi darabok a kelta fegyverek, körülbelül két és fél ezer évesek.

A helyiség másik felében bányatörténeti érdekességek. Kedveltes mecsek, repceolajjal működő Davy-lámpák és a Pieler-féle alkoholos bányalámpa, amit metángáz észlelésére használtak. Ugyancsak itt található, a selmecbányai Bányászati Akadémia első tankönyve, 1773-ban adták ki. Magyarra egy komlói bányamunkás fordította, a múzeumnak anyagi okok miatt, mégis egyetlen példányra sem, ebből a fordításból, amely ma is hivatkozott szakirodalmi forrás. A falakat Zengővári Lajos szászvári vajjár képei díszítik. Döbbenetes erejű rézkarcok, a bánya életéből.

Kutnyánszky József magyarjár. Időnként félbeszakítja magát, elnézést kér, minden darabról külön-külön tudna beszélni, néhány kivétellel — gyűjtötte valamennyit.

Az irodában (egyben könyvtár és irattár) csak óvatosan lehet közlekedni, hely hiányában itt tárolják az újabb leleteket, a távfűtési csöveken hosszú, tömött sorban bányászlámpák függnek. Van ugyan még két, melléképítség nagyságú raktár, ezekben azonban még az ásványgyűjtemény is alig fér be.

— Kinőttük magunkat — sóhajt a múzeumvezető. — Már nem tudok mit csinálni. Nagyobb hely kellene. Hely és pénz...

Két dolog, ami nincs. Igéret van. A múzeum, a most épülő új művelődési házban kap helyet. A Városi Tanács pedig év eleji költségvetésében 100 000 forintot jelölt új kiállítás létrehozására, amely a város utolsó 25 évének fejlődését mutatná be. A nyitást októberre tervezték, mindeddig azonban nem történt intézkedés. A rendelkezésre álló idő már nem elegendő, és az összeg sem fedezné teljes egészében a költségeket. Így még a régi kiállítást tekinthetik meg a látogatók. A látogatók?

— Havonta 280—300-an jönnek. A helybeliek közül főként az iskolások (ők ingyen jöhetnek). Pedig volt már rá példa, hogy egy tatai kirándulócsoport kimondottan a múzeum kedvéért jött el Komlóra.

Senki sem lehet próféta a saját hazájában? Nem egészen így van. Akár a geológiai, akár a helytörténeti kiállítás sok érdekességet nyújthat a komlóiak számára. Várják a szocialista brigádokat is, csoportos látogatók esetén a múzeumvezető rövid előadást tart a kiállításon látható tárgyak történetéről, eredetéről.

— 1954 óta vezetem a múzeumot. Ismerem az összegyűjtött anyag minden egyes darabját. Szeretném, ha többen jönnének, hiszen sokszor közvetlen

környezetünket ismerjük a legkevésbé.

A kiállított leletek egyike, másika, minden bizonnyal jelent újat, a tősgyökeres komlóiaknak is.

Németh Sylvia

Búcsú

A zobáki bányászerecsétség következtében hős halált halt bányászokat az elmúlt héten nagy részvét mellett temették el. Zsila Gyula vajárt szeptember 12-én délután a komlói temetőben ötszáz bányász társra kísérelte utolsó útjára. Az üzem gazdasági és mozgalmi szervei nevében Kerényi József szb-titkár, a 603-as fejtés szocialista brigádjának képviselőjében Gábor László vajár búcsúzott a munka frontján hős halált halt társuktól.

Csikóstötösön temették el nagy részvét mellett Szilágyi László csillést. Az üzem és a temetésen részt vevő hátszáz bányász nevében Gálfi István főmérnök és Melián András, a 603-as fejtés vára búcsúzott munkatársuktól.

Hidas községben ezer bányász jelenlétében helyezték örök nyugalomra Önböli András segédvajárt. Az üzem nevében Szűcs István üzemvezető-helyettes és Gábor László vajár mondott búcsúztatót és helyezték el a kegyelet virágait.

UTASÍTÁSOK — RENDELET

Új és hatályon kívül helyezett utasítások

Augusztus közepén jelent meg a 10/1973. sz. igazgatóhelyettesi utasítás, amely a Számítástechnikai és Ugyvitel-szervező Vállalattal időközben kötött szerződést módosított, mégpedig az utasítás 1., 2. és 4. pontjaiban foglaltakat.

Ugyancsak augusztus közepén jelent meg a 18/1973. sz. igazgatói utasítás a hatálytalannított igazgatói utasításokról, amelyek a következők: a 23/1970: Az anyaggazdálkodás korszerű irányításának feladatai és végrehajtása, az 5/1972: A készletgazdálkodás, a tervezőbb anyagfelhasználás és a készleten lévő anyagok beszállásának ellenőrzésére vonatkozó intézkedések megtétele, a 18/1972: az 1972. évi anyagkarakélesságra vonatkozó feladatok, valamint a 19/1972: Készletszükségletre vonatkozó jutalmazás című igazgatói utasítások.

14/1973. SZ. IGAZGATÓHELYETTESI UTASÍTÁS

a vállalati irányítás korszerűsítéséről

1973. június 7-én kiadott 1—369/1973. sz. igazgatóhelyettesi körlevél 1. pontjában foglaltakra alábbiak szerint rendelkezem:

1. a) a vállalat irányító tevékenységének biztosítására, b) az üzemek éves szakmai tevékenységének biztosítására, c) a területvezetőségek feladatainak ellátására a szakmai tervek készítéséhez minden évben „Kötelező mutatók”-at közöl a vállalat összes üzemekkel. Ezen „Kötelező mutatók” jegyzékét az 1. sz. melléklet tartalmazza.

2. A „Kötelező mutatók”-on kívül egyes osztályok (pl.: műszaki osztály, anyagosztály stb.) „Szakmai irányszámok”-at jogosultak meghatározni a üzemek részére.

Ezen „Szakmai irányszámok” köré, kötelező erejét és hatályát esetenként, a szükségnek megfelelően határozzák meg az illetékes igazgatóhelyettesek.

3. A szakmai tervek kidolgozásának részletkérdéseit az 5/1970. sz. NIM rendelet, valamint a tárca és az iparág (EMSZ) évenként kiadása kerülő tervezési utasításai határozzák meg.

4. Vállalati éves szakmai tervek elkészítése, és az üzemi éves szakmai tervek készítés koordinálására a vállalat tevékenységét jelölöm ki.

5. Jelen rendelkezés nem érinti a termelési és műszaki tervek összeállítását. Ezen munkákra változatlanul érvényes az „Bányászok 1973. évi termelési és műszaki tervek” címmel kiadott körlevél, az 1973. augusztus 6-án kelt kiegészítéssel, módosítással és az egyes zsűri-kérdés megjelölt osztályok felelősségének érintetlenül hagyásával.

Bachman Mátys
igazgatóhelyettes
Pozsgay Károly
igazgatóhelyettes

Leszko Margit:

ACSOK

Az ajtót lekasztották a kibelezett pince felküdte szagát a konyhából a nappalival avanszált helyiségbe. A cigányfiú megjött a boltból, újsággal a letérítette az asztalt, hogy szavuk ne lehessen a háziaknak, s nekiültek a reggelnek. Pár falat után megszólalt:

— Jóska bácsi, meghalt ám.

— Kicsoda?

Hát a Gáspár fiú, most aztán sirathatja az apja.

A másik kettő hallgatót.

— Még a tizenkilencet sem töltötte be, nem is volt semmi baja.

Balázs a harmadik, oldalról nézett rá.

— Valami csak volt?

— Hát írtbalozott.

— Vagy úgy.

Találgatták, agyázkódást kapott-e, vagy a tüdejét forratta le.

— Az meglehet — így a lakás bérleje — aki az ajtóban állva hallgatta őket —, nekem volt egy öcsém, az Hajmáskéren bejött nyári gyakorlatról és nekihasalt a kútnak...

— Kész — törölt kezével Jóska bácsi. A másik csak bólgatót aprókat.

— Maga volt Hajmáskéren?

— Mondom, az öcsém.

— Mert én voltam. — Katónai emlékekbe bonyolódott, de a Gáspár fiú neve még néhányat visszatért.

Reggeli után leereszkédtek a látrán, a cigányfiú maradt fenn adogatni a fát. Bemérve, kiszabva hoztak mindent, a lépcsőfokokat is számozva, hogy keveredés ne legyen. Ment is a munka, csak úgy zúgott.

— Zörögni, azt mi tudunk —, ha nem haladunk — is tréfált Jóska bácsi kabátját gombolva pihosodó hasán, mert a pince, az a pince. A cigányfiú a küszöbről látogatta be lábát, s unalmában a népdaltól a Fekete Orfóig ellütyölt mindent, ami csak az eszébe jutott, köztük a Fekete vasnapot is, mert a Gáspár gyerekek a haverja volt. Aztán kinyitotta a karját.

— Jaj, Jóska bácsi, úgy fáj a szívem.

— Nocsak.

— De, bizony. Egy hete nem láttam a Rozikát.

Balázs, aki az egyik lépcsőfokot verte be, egy pillanatra hegyre állította a szekercét.

— Te, meg a Rozika? Te még egy fészket sem tudsz beleszteni.

— Hogy nem? Hát hád verem én azt a deszkát — mondta és röhögött, mert értette ő is a szót. Fajátját jellemző széles ülésben húzta a lábát, bal keze légótt, jobbával fogta a szekercét, de akár pipát verte volna ki.

— No, ebből még sokára lesz asszonytárs — vélte Jóska bácsi.

Az asszony követ hozott. Nem illetődtek meg túlságosan, ennyi nekik kijárt másutt is, bár lehet azt adni saktélekképpen. Ezek itt — úgy látszik — a rendesebbjéből valók. Meg is jegyezte:

— A maga ura bányászember, ugye?

— Az hát.

— Persze, különben minek lakna itt. De nem ivós.

— Az meg a homlokára van írva?

— A kezére, reggel pálinkát adott.

— Biztos nem sajnálta.

— De magának nem töltött.

— Mert motorja van, délben azzal megy. Olyankor nem iszik az ember.

— Papamorgót — nevetett a cigányfiú, mert az nagyon fesszett neki —, egy kicsit már én is iszom, ha az öregapám nem látja. Szemére húzta kötött sapkájá szélét, mely alól kigodródott kekes fényű haja. Szép szál legény volt, s büszke arra, hogy három egész héttizeddel végezte a nyolcadikat.

— Ezt most a télen és egyetlen veréssel.

— Bár az alapos volt — szólta bele Balázs, aki nyilván hallotta egy párszor, mire a fiú kihúzta magát.

— Hát megkapta a tanító is, nekiesett a zongorának.

— Vidám lehet esti-tagozatra járni — nevetett a bérli.

— Kell néha egy kis balhé, anélkül mukkot sem ér.

— Ide tanulónak szegődél?

— En! Segédmunkásnak, de ösztöl a bányába megyek, ott jobban lehet keresni.

Délre elvégezték, jó kényelmesre csinálták a lépcsőt, széles pihenővel.

— Ez alatt lesz helye a krumplinak —, mondta Jóska bácsi, mintegy átadva a bányásznak a munkát. Az lement, rugózott néhányat a Viktóriával szép sárgára festett deszkákon, s elégedetten bólintott.

— Ez igen, és milyen jól kifundálták.

— Azt a telepvezetőnk, csak sok fát eszik meg.

— A Jumorzsák? — nevetett a bányász.

— Az a kerületi göré, akire maga gondolt, de hallja, nem rossz ember az, csak kerek, hanem amit mond, arra kezét lehet adni.

— Nem sok dolgom volt egymással...

— Aztán egy ilyen házkezelőség, ötvenhat nyista, ami követéssel előállnak az emberek.

Ezt már Balázs mondta, aki fiatalabb kora ellenére is régebben dolgozott itt. — Szóval, ez rendben? Nyomta meg a szót.

A bérli egyszerre emelte fel a két kezét.

— Nem is lehet jobb.

Látod, ezért jó bányászembernél dolgozni — szögezte le Jóska bácsi, az megmondja az őszinteséget, ha jó, ha rossz. Szó, ami szó, magának igyekeztünk is, de a szöfőhöz, aki tegnap elvette a bérletemet, ne adja Isten, hogy odarendeljenek munkára.

Egy ideig elmorfondiroztak az emberek sokféleségén, miközben levették nadrágjukról a lorgácst, s összeszedték a szerszámokat. A cigányfiú már egy házzal odább válogatta a lépcsőnek voltát.

— A hulladékok elégethetik — rendelkezett Jóska bácsi —, ezt meg talán majd használhatják valamire.

Zsebébe nyúlt, két jókora szegyet markolt ki és betette a világitóablakba.

Lépések előre

Vannak középszerű emberek. Aki se nem jók, se nem rosszak. Nincs annyi tehetségük, hogy kiemelkedjenek a többiek közül, viszont lelkiismeretesen dolgoznak, becsületesen megpróbálják azt elvégezni, amit rájuk bízta. Pejoratív jelzővel csak annyit mondanak róluk: „szürke”. Benne vannak a nagy átlagban.

A Béta-bányai Pfeiffer Alajos fejtési brigádról az híresztelik, hogy közepes brigád. Beszélhetünk-e lekicsinylően erről a brigádról?

Sima út

Mindjárt meg is adjuk a választ a feltett kérdésre: nem. A beszélgetésre négyen jöttek el: Batári Árpád brigádvezető, Bözsa János és Nagy Sándor szakvezetők, valamint János Márton segédvájár. Kezdjük mindjárt az elején, az alakulással. Négyjük közül Bözsa János az egyedüli, aki az alakulás óta tagja a brigádnak.

— Brigádunk egyidős a mozgalommal. Tizenöt évvel ezelőtt még Béta-bányán koránsem ilyen fejletti módszerekkel dolgoztunk, kamraféjtés volt bevezetve nálunk. A csapatunk létszáma is ehhez igazodott, 15 főből állt, öten dolgoztak egy szaktábon. Amikor híre járt, hogy brigádot lehet alakítani, mi is szervezni kezdtünk. Pfeiffer Alajos akkor került át hozzánk Kossuth-bányáról csapatvezetőnek, ő lett a brigádvezető. Három évvel ezelőtt meghalt, így került a brigád élére Batári Árpád.

— Melyik volt a legnehezebb év?

— Talán az első. Nehéz munka volt a kamraféjtés, néha termelni is alig tudtunk. Aztán 1960-ban Bétán is bevezették a meredekdőlésű telepeknél a frontféjtést, jobban ment minden, más lett a termelési eredmény is. Természetesen ezzel együtt változott a létszám is: tizenötötől hetvenötre. Ma már csak négyen vagyunk az alapítók közül. A frontféjtésre való átállásról jócskán összevontak csapatokat, rengeteg új ember került át hozzánk.

A brigádvezető veszi át a szót.

— En csak három éve vagyok a közösség élén, de az alakulás után egy évre már a csapatban dolgoztam. Ismerem tehát minden gondját-baját, tudom azt, milyen nehézségeket kellett leküzdenünk a fokozatok eléréséért. Ugy jellemezhetném magunkat: fejlődésünk töretlen, az anyagnál, amelyen haladtunk, nem voltak nagy buktatók. A bronx és az ezüst fokozat után 10 évig egyfolytában aranyfokozatot nyertünk. Aztán amikor bevezették a fokozatokkal járó pénzültalmat 1970-ben ismét évenként emelkedtünk egy-egy fokozatot. Tavaly aranyat kapunk.

Mi lesz a másik tizenöt évvel?

Kétségtelen, a brigádról nem lehet úgy beszélni, hogy termelésük alapján elerik a legjobbak szintjét. Az utóbbi három évben azonban nagyon felzárkóztak az élbolyhoz. Már mint a Béta-bánya fejtési brigádjai között kialakult mezőny élbolyához. Mert a vezető brigád még mindig a Papp Lajos ifjúsági szocialista brigád, de ma már nem egyeduralmuk. Néha előfordul, hogy Batáriék veszik át a vezetést.

— Fízetésnapokon egymást árgus szemmel figyelek — mondja Nagy Sándor —, kinek van több a papírján. Van aink is a vizsziék el a pálmát. En azt mondom, mindig a fejlettségi függ, ki milyen eredményt tud felmutatni. Most például egy olyan fejlettsébe dolgozunk, amelynek előkészítése nagyon nehéz volt. Meg is látszik a termelésünkben. Ha jól tudom, most 90 százaléktól körül mozognak. De a hónap végére biz-

tos, hogy elérjük a megkívánt mennyiséget. Sőt, ha lehet túl is szaranylajuk.

Egy brigád élete azonban nemcsak termelésből áll. A vállalkások között számtalan olyan tennivaló szerepel, amelyeknek semmi köze a termeléshez. A közösségi élet megteremtése is erőssége a brigádnak.

— Nemrégiben voltunk kirándulni, háromnapos országjárás. Mindenki ingyen jöhetett, még a családtagok is. Pedig elég nehéz összeszedni a tagságot, mert a fele vidékről jár be. De nincs okunk a panaszra, ha valamilyen megmozdulás van, szó nélkül jönnek az emberek. Példaként hozhatnám fel a 10 órát Komlóért akciót, amelyben valamennyi brigádtag részt vett. Hozzátenném még ehhez, hogy évenként 1000 óra társadalmi munkát vállaltunk, s már most teljesítettünk csaknem 800 órát. Pedig hát nem vagyunk már túl fiatalok, elég lenne egyikünknek-másikunknak az a munka is, amit a föld alatt végez. De a társadalmi munkát valamennyiünknek el kell végezni, ha az ideén is el akarjuk érni az aranyfokozatot.

Mi lesz a másik tizenöt évvel? A kérdés elhangzik, válaszképpen csak annyit mondandók: előregszünk. Hogy közülük ki lesz még akkor is tagja a brigádnak? A mostaniak közül nagyon kevesen. Talán senki. A mostani átlageletkor elérte a 35 évet. Fiatalitani kellene, de nincs kivel.

— Ez viszont nemcsak a mi gondunk — mondja befejezősül a brigádvezető. — Ennyire persze nem tekintünk előre. Nagyon szép lenne már az is, ha két év múlva sikerülne elérni a vállalat kiváló brigádja címet.

Békessy Gábor

A helyzet enyhén szölvő aggasztó. Még nem tragikus, de könnyen azó válhat.

Az utóbbi tíz évben óriási mértékűre dagadt a környezet szennyezettsége. Futurologusok sötét színekkel festik a jövőt. Ha ez így megy tovább a víz 2000-ben ihatatlanná válik, az egészségre káros határt járva meghaladja, az élővilág pusztulásnak indul, Izland környékén olyan tonhalakat halásztak ki, amelyek húsában nagy mennyiségű higanyt tartalmaztak, a Keleti-tenger partjain elérülő országok nemrégiben konferenciára gyűltek össze, hogy megvizsgálják; mit tehetnek a víz szennyeződésének — és ami ezzel együtt jár — a halak pusztulásának megakadályozására. Párizsban egy élelmes üzletember konzerv-ítvízrel hozott forgalomba, és a híre szerint olyan nagy a kereslet, hogy újabb üzemeket kellett létrehozni. Az iparilag fejlettségekben akuttá vált a környezetvédelem kérdése.

Nálunk még nincs baj. Talán betudható ez annak, hogy még kezdetén vagyunk a tudomány-technikai torradalomnak. De a baj könnyen megeshet. Eppen ezért tanulni kell mások hibáiból, fel kell készülni az ipari fejlődéssel együttjáró környezetszennyezés megakadályozására.

A hangsúly a megelőzésen van.

Igen a megelőzésen. Mert sajnos ipari nagyvállalataink vajmi keveset törődtek a víz és levegő általuk előidézett romlásával, a melléktermékek szabadon kerültek be a természet körforgásába. Az igaz, egy bizonyos határig ebben a környezetben nem bamlik meg az egészség. De az iparosodás mértékének növekedésével, s ezzel együtt a szennyező anyag-

Ellenőrök

Az ötvenes évek elején a SZOT határozata alapján kezdődött meg az üzemi, társadalmi ellenőrzés. A társadalmi ellenőrök munkája különösen fontos a kereskedelemben, amely napon-ta dolgozók százezerét látja el. A vásárlóknak az eladó felkiismeretes munkája, a bő áruválaszték sok örömet, a lélektelen kiszolgálás, a rossz minőségű áru viszont sok bosszúságot okoz.

Legfőbb bajuk az ellenőröknek még ma is a vendéglátóiparban van. Kossuth-bányán amikor Varga Mihály megtudta, mi járban vagyok, nagyon megörült, és már vitt is társához, Pál Gézához: önelkülre nem akar nyilatkozni. Utóközben azért nem állja meg szó nélkül.

— Jó hogy jött. Tavasszal épp emlegettük, most kellene ide egy újságíró.

— Hát kérem — üti fel a nagykinyvet Pál Géza. — A következő történet. — Tavasszal, amikor Sikondán „kutyavásárt” tartottak, volt a Baranya megyei Vendéglátóipari V-nak egy kihelyezett büféje: sült kolbászt árultak. Eszrevettük a társammal, hogy a mérleg nyelve nem jól állt. A társadalmi ellenőri igazolványunkat felmutatva, szabályszerű ellenőrzést tartottunk. Jegyzőkönyvet vettünk fel, amelyben a helyes visszamérés után 3,84 forint többletmértést állapítottunk meg, továbbá azt, hogy a mustár és a papirtalca súlyát is belemérték a kolbászba. Megküldtük a jegyzőkönyvet a vállalat vezetőségének, ő azonban ezt nem vették figyelembe: a dolgozójuk állításának adtak igazat.

— Aki meghazudtol bennünket — háborog Varga Mihály. — A Városi Tanács kereskedelmi osztályával egyetértésben újbbi kivizsgálást kérünk, amit még a mai napig sem teljesítettek a vendéglátóiparnál.

— Mik az első félvéri tapasztalatok?

— Elég gyakori Komlón a röviditaloknál a pontatlan mérés, a pincének nem használnak felirólapot, fejben számolnak. — sorolja Varga Mihály.

— Nem kell messze menni, ha hiányszágokat akarunk felfedezni — mondja Pál Géza. — A város központjában lévő Béke presszó illemhelyiségeinek tisztasága a követelmények alsó szintje alatt vannak, amit már többször szóvá is tettünk.

— Mit válaszoltak?

— Javítani majd rája — söhajtja úgy Pál Géza, mint aki maga sem hiszi.

— Hány ellenőrzést végeztek ebben az évben?

— Huszonöt alkalommal ötven kereskedelmi egységet — számolják össze közösen.

A Jászercsését étterem helyiségeit tiszták, rendesek. A vendégek kiszolgálása reggeltől estig folyik. Gond nélkül ők sincsenek. Nemrég a dolgozók között panaszként vetődött fel. A később jövőknek már nem jut meleg étel. Persze a szakács sem tehet mindenről...

Az üzemi vendéglátáson belül a melegkonyhák, étkezőhelyek ellenőre, a Szénelőkészítő Üzemnél dolgozó Tóth Jászelné. Többek között az előbb említett Jászercsését étterem is az ő ellenőrzése körletébe tartozik.

— Azóta már sokat javult a helyzet — mondja megnyugtatóan. Majd egy történetet mesél. — Több esetben az érkező áru minősége nem megfelelő. Egy alkalommal a helyszínen kifogásoltuk azt. Az illető vállalat azonnal intézkedett: kiszállt a FOSZERT ellenőre, megvizsgálta, kicseréltette az árut.

Több ilyen esetet is említhetnék, olyanokat, amikor az ember örül, hogy eredményes volt a munkája.

— Sok esetben találkozok a társadalmi ellenőr hanyagossággal. Olyan eset is volt már, hogy másnapa takarékossági okokból a főtt ételt rakta el, nagyobb szabálytalanságot azonban még nem fedeztünk fel.

— Legutóbb hol tartottak ellenőrzést?

— Az Ifjú Vájár Étteremben tartottunk vizsgálatot. Zömmel, fiatalokúri ipari tanulók érkeznek itt. Kifogásoltuk, hogy kevés az étteremben a főzelékféle. Azóta itt is történt már változás.

A Közponi Gépüzem hétfős kollektívájának Steinerbrunner Győző a vezetője. Műszaki, ruházati boltok ellenőrzését végzik.

— A mi területünkön nincs annyi összehúzó, mint mondjuk a vendéglátóiparban — kezd a beszélgetést. — Az évek során jó kapcsolatokat alakítottunk ki az eladókkal. Munkánkba igyekeztünk rendszeresregeget vinni. Az egyik boltban a raktdarabok, az áruválasztékot, a rendet, a máskind a kiszolgálást, az udvariasságot ellenőrizzük, aztán fordítva.

A legtöbb problémájuk az áruválaszték tekintetében van: ez esetekben is általában országosan előforduló hiánycikkekről van szó.

A társadalmi ellenőrök munkájukat műszak után végzik. Fizetés, díjazás ezért nem jár. Mégis mindannyian lelkesen fogadják a megbízatást. Igyeksznek becsületesen helytállni.

Akkik elbeszélgettem, a miert kérdésre közel hasonló választ adták: „Ellenőrzéseikkel segítik a kereskedelem munkáját, védjék a vásárlók jogos érdekeit, harcoljanak a még meglévő hibák ellen.”

Remenyik Ernő

Üzemi információ

Bányásznap munkaverseny értékelése Pécs-Bányüzemben

Mint ismeretes Pécs-Bányüzem üzemvezetősége 1973. július hónapban az előkészítő és fejtési körlet részére munkaversenyt indított a „Bányásznap” tiszteletére. A verseny időszaka 2 hónap volt (július és augusztus). A verseny I. helyezteit az üzemvezetőség az alábbi összeggel jutalmazta:

Fejtésnél a legjobb eredményt elért brigád részére, 100 fő feletti telepítés esetén 50 000 forint, 100 fő alatti telepítés esetén 30 000,— forintot.

Előkészítőnél a legjobb eredményt elért brigád részére 10 000,— forintot.

Az értékelést a fent említett szempontok szerint két körlet vezetősége elvégezte és javaslatát továbbította az üzemi versenybizottságnak, amely az értékelést jóváhagyta.

Fejtési körletnél: — I. helyezést ért el Molnár Zoltán szocialista brigádja 112 százalékkal. A brigád létszáma 100 fő alatti.

Előkészítő körletnél: — I. helyezést ért el Kaszler János ifjúsági szocialista brigádja.

A kapott pénzt a brigádok kollektívái differenciálton osztották fel.

Kardos Ferenc

Szeptember 1—12-ig

Jó eredmények születtek a szeptember 1—12-ig terjedő időszakban Pécs-Bányüzemben. Az előkészítő körletnél, a Kaszler János vezette ifjúsági szocialista brigád érte el a legjobb eredményt, 5,9 folyóméteres vízgátat bontottak le, határát ki, Szintén jól dolgozott Vukman Imre, Nagy István, Varga János szocialista brigádja, akik 3,5, 2,5 és 2 folyóméteres vízgátat bontottak le.

A fejtési brigádok közül Jakab Rudolf csapatának 11,7 százalékos teljesítménye emelkedik ki.

Nagy Sándor

Búcsúztató

Tizenhárom nyugdíjas van a dolgozó búcsúzó az üzemal szeptember 14-én, Pécs-Bányüzemben. A búcsúztatón megjelentek az üzem vezetői, és a munkatársak.

Zoboki Béla üzemvezető megköszönte a nyugdíjas dolgozók munkáját, akik üzemelési dícséretben és pénzjutalomban részesültek.

N. S.

Választások

A Zobok-bányai előkészítő körlet KISZ-alszervezete szeptember 13-án tartotta vezetőségválasztó taggyűlését. Megjelent Erős Endre, a KISZ KB osztályvezetője. A taggyűlés egyperces néma felállással adózott a tragikus körülmények között elhunyt három bányász emlékére, akik közül Zsila Gyula az alszervezet tagja volt. Majd Mátyás József megbízott KISZ-titkár tartotta meg a két év munkájáról szóló beszámolót. Szólt a kongresszus határozatainak végrehajtásáról, az ifjúsági tiszvénnyel és a gazdasági munkáról. Külön kiemelte, hogy az alszervezet az elmúlt választás óta 18 fiatalot ajánlott az MSZMP-be. Ezt követően a tagság hozzászólt a beszámolóhoz, majd megválasztották a titkár és a hatagú vezetőséget. A titkár Mátyás József lett.

Taggyűlés

Szeptember 13-án tartotta vezetőségválasztó taggyűlést a pécs-bányai üzem KISZ-alszervezete. Az üzem KISZ-bizottságának képviselőitben megjelent Kéki Antal köszöntötte az újonnan választott vezetőséget, és a tagságot. Az új titkár Horvath Zoltán lett. Ezt követően a kiszerek helyi szolidaritási röggyűlésen vettek részt.

Nagy

Új vezetőség

Ujhegy Üzem KISZ-alszervezetei közül elsőként a 11-es számú alszervezet tartotta meg vezetőségválasztó taggyűlését szeptember 11-én. Titkár Szolontai Jánost választották.

Vince

Életünkért

gok mennyiségének növekedésével már nem tud megbirkózni a természet.

A társadalomnak kellett beavatkozni. Kormányunk intézkedett: az olyan iparvállalatok, amelyek a víz és levegő szennyezésében vétkesek, bírságot fizetnek. Mégpedig nem kis összeget. Az első öt évben az előző évinek dupláját.

Vállalatunknál a vízszennyezés okozta a legtöbb gondot. A legnagyobb víz elhasználó üzemünk, az ühegyi szénmosó, napi 350 köbméter vizet használ fel, amely az üzemből kikerülő ipari szennyvíz mennyiségét is megközelíti. (A víz egy része nyers dunai víz, a többi a Szabolcs-patakából érkezik.) A bírság bevezetése óta a legmagasabb összeget 1969-ben fizették 4,2 millió forintot, Valamint tenni kellett, mert ez az összeg — a progresszivitás miatt — évenként a duplájára emelkedett volna, s ma már valahol 40 millió forint körül fizetnénk. De nem így történt.

1969-ben az iszapleválasztás technológiája megváltozott. Az előző években a mosások keletkezett mellékterméket iszap-tavakba gyűjtötték. A 14 főben azután bizonyos idő elteltevel a szénpor leülepedett, a víz egy része elpárologott, a jelenléti részt bevezették a Meszes-patakba. A bírságot ezért fizették. Négy évvel ezelőtt aztán a Tatabányai Szénbányát Vállalatot megvásárolták egy új iszaptermelési technológiát, amellyel iszap-előállítását órák-ra csökkentették. Ezzel egyidőben megkezdtek a víz tisztítását is. Mégpedig ülepítéses rendszerrel. Ennek mechanizmusa rendkívül egyszerű. A feleslegessé vált vizet először egy tóba vezetik, ahol megtörténik az első ülepítés. Innen a

víz egy másik tóba kerül, s ebben, a még megmaradt szénpor is összegyűjtik, majd átszivattyúzzák egy harmadik tároló rendszerbe. Itt az ülepítés, valamint több napi pihentetés után a Szabolcs-patakban keresztül élővízfolyásba kerül. (A pihentetésre azért van szükség, hogy a víz oxigént vegyen fel.) A megoldás szinte fillérekbe került, a ráfordítás költsége nem érték el az 500 ezer forintot. Viszont az üzemben minimálisra csökkent a bírság összege. 1972-ben mindössze 3200 forint volt.

A vízszennyeződés elleni harcban tehát jól vizsgázott a tervező osztály vizgazdálkodással foglalkozó csoportja, valamint Ujhegy Üzem kollektívája.

Nőaktív Kossuthon

Az üzemi pártbizottság mellett működő nőaktív csoport alakult szeptember 11-én, Kossuth-bányán. Az alakuló ülésen jelen voltak: Kádár Németh Béláné, a Megyei Pártbizottság referense, az üzemvezetőség és a vállalat képviselői, valamint a nődolgozók.

Szabó János, az üzem pártbizottságának titkárhelyettese köszöntötte a megjelenteket. Röviden ismértette a nőmozgalom történetét, fejlődésének jelentősebb állomásait. Ezt követően Kádár Németh Béláné szólt a dolgozó nők helyzetéről, problémáiról és azok megoldási lehetőségeiről. Elmondta, hogy az aktív csoport fontos feladata a nődolgozók helyzetének figyelemmel kísérése, a közvetlen kapcsolatteremtés, és a felsőbb szervek tájékoztatása.

Azóta is nagy gondot fordítanak a tisztítási folyamat állandó ellenőrzésére, hogy minél kevesebb szénpor kerüljön folyóvizekbe. Erdékük is ez, hiszen nem mindegy hogy mennyi bírságot fizet a vállalat.

De nemcsak az Ujhegy Üzem tartozik a szennyvíztermelőkhöz. Valamennyi bányász-üzemünk a termelés folyamán vizet is hoz a felszínre, amelyet különböző patakokba vezetnek. Az évenként körülbelül 2,2 millió köbméter bányavíz bősége tartalmaz szénport és oldott sót. A legtöbb javítani a szénpor mennyiségén lehet, mégpedig körültekintő munkával a tartályok (ún. szompok) szivattyúzásakor. A tavalyi évben a vállalat összesen 555 000 forintot fizetett bírsággal. Ezt az összeget még bizonyos mértékben lehet csökkenteni.

A környezetvédelem, a természet tisztaságának megőrzése, a szennyezés megelőzése mindenkinek érdeke. Életünket hosszabbíthatjuk meg vele.

(Békessy)

Termelési eredmények

Értékelték Béta-bánya I. dekdájának termelési eredményeit. A legjobb teljesítményeket az elővő körlet szocialista brigádjai nyújtották. A Rab János vezette szocialista brigád 4,5 folyóméter/nap helyett, 5,9 folyóméter/napot teljesített, eredményük 130 százalék. Deckmann Henrik csapata az előirányozott 3 folyóméter/nap helyett 4,05 folyóméter/napot hozott, teljesítményük 119 százalék. A Pásztor György vezette szocialista brigád eredménye 104 százalék, 3,4 folyóméter/nap helyett 3,46 folyóméter/napot hajtottak.

TÁJÉKOZTATÓ

A MECSEKI SZÉNÁNYÁK IGAZGATÓSÁGA MŰSZAKI-GAZDASÁGI-SZERVEZÉSI TÁJÉKOZTATÓJA

VI. EVFOLYAM

9.

SZÁM

Lapokból

A jövő energiája

Amikor a szakemberek felteszik a kérdést a jövő várható energiáját illetően, legtöbbször így hangzik a válasz: magenergia és szén. A világ energiaellátása előbb-utóbb nem térhet és nem tér majd ki olyan tények elől, melyek szerint az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága által végzett felmérések alapján az Európában található ősi energiaforrások leelőhelyének 93%-a fekete- és barnaszén, továbbá, hogy az energiaforgasztás várható növekedése mellett 2000 körül a kőolajkincsnek már 87%-át, s a földgázvagyonnak már 73%-át kimerítik, de a hatalmas szénvagyonnak még csupán 2%-a lesz felhasználva. A világ energiagazdálkodása, a természetesen a nyugat-európai is, aligha kélelkedhet abban, hogy a XXI. században a szén újbóli felvirágzásával kell számolni. Persze, e véleményeknél minden esetben hozzáfűzük, hogy ez a megállapítás, főként a termelési költségekre való tekintettel, elsősorban az USA, Ausztrália, Kanada, Dél-Afrikai Köztársaság, Szovjetunió szénmedencéire vonatkozik.

(Beic. 1973/14.) G. A.

A kőolajvagyon

A 114 évvel ezelőtti legendás pennsylvániai olajfúrás óta a világon összesen 38 milliárd tonna kőolajat termeltek ki, s ennek több mint a felét, (keresken 53%-át) az USA-ban és a Karib-térségben (Venezuelával), több mint egyötödét, azaz 22%-át a Közel-Keleten, 14%-át a KGST országokban és 5%-át Afrikában. A fokozódó kőolajtermelésre jellemző, hogy csupán egy évben, 1972-ben 2,6 tonna került kitermelésre, ami csaknem 70%-a az eddig kitermelés összes termésnek. A bobizonítottan megkutatott kőolajvagyon 1973. elején elérte a rekordmagasságnak tekintendő 91 milliárd tonnát. Ebből 62,4 milliárd tonna, azaz 68,6% a Közel-Keletre és Afrikára esik, 13,4 milliárd tonna, azaz 14,7% a KGST országokra, s csupán 11,4 milliárd tonna maradt a nyugati világ állományaira, ahol viszont eddig megkutatottan 20 milliárd tonnát termeltek ki.

(VWD. 1973/14.) G. A.

A Tajmir kincse

Természetes viszonyok között lényegesen előforduló rezet találtak a Szovjetunióban, a Tajmir-félszigeten. Az itt előbukkant telér réztartalma 99,65 százalék — ez már majdnem késztermék. A lelőhely nem fekszik mélyen, így lehetséges az olcsó, nyílttéri termelés.

A Műszaki Tájékoztató szeptemberi számát a szerkesztési osztály állította össze.

Szelvénytartó robbantási eljárás

A liasz-medencében a kőzetgeológiai adottság miatt rendkívül nagy a fenntartási igény. Vállalati szinten a fenntartási költség 30—40 Ft/t érték körül mozog. Ehhez hozzáadva a vágathajtás 50—60 Ft/t költségét mindjárt világgóssá válik, hogy milyen nagy súlyt kell fektetnünk a helyes vágatgazdálkodásra.

Felmerül a kérdés, vajon a vágathajtási és biztosítási technológiánk mindenben igazodik-e a bányászati adottságokhoz és nem lehet-e műszaki intézkedésekkel csökkenteni a fenntartási költséget, vagyis növelni a vágatok állékonyságát és így leszállítani a magas improduktív műszakigényt.

A gazdasági oldalt jobban kihangsúlyozza még az alábbi táblázat is, ahol az üzemi fajlagos fenntartási költséget lát-hatjuk 1972. évre vonatkozóan a művelési mélységgel együtt:

Üzem	Fennt. költség Ft/t	Művelési mélység m
Pécs-Bánya	22,36	257
Vasas	21,89	187
Kossuth	52,68	457
Béta	25,03	175
Zobák	50,64	587
Szászvár	92,90	461
Vállalat	39,87	356

Egyértelműen kiolvasható a mélységgel növekvő fenntartási igény. De nemcsak a nyomásviszonyok alakulásával magyarázható az üzemenkénti fenntartási igény változása. Itt már szerepet játszik a vágathajtási technológia is.

Most a technológia azon részével kívánunk foglalkozni, amely jelentős mértékben meghatározza egy vágat állékonyságát.

Vágathajtási technológia

Vágatszelveink kiképzésének módja a robbantásos eljárás és a fejtőkalapácsos kézi jóvezetés.

A szelvény fejtőkalapáccsal történő kidolgozásánál megtehető a vágatszelvek egyenletes kontúrja a kísérő kőzetek aránylag csekély károsodása mellett.

Egészen más a helyzet a robbantásos jóvezetésnél. A robbantás következtében megválasztottjuk a kőzetköpenyt, abban repedések keletkeznek és a szelvénynek nagyobb, többletkitörések is bekövetkeznek. Mindez az alkalmazott robbantási megoldásoktól, a gyakorlati kivitelezés pontosságától függ. Alapvetően a robbantás hatására a környező kőzetköpeny mintegy 3 méter magasságig felrepedezik, károsodást szenved. A többletkitörések pedig sokszor több köbméter méretűek és így már eleve rossz körülmények teremtenek a vágat állékonysága szempontjából.

Tulajdonképpen a biztosító szerkezet, már a szelvény kitörésekor megkapja a jövőjét megszabó életkörülményeket. Tudjuk, hogy a korszerű biztosítás elmélete jónak azt a biztosítást mondja ki, ahol a szerkezet és a kőzet együtt viseli a terhet.

A kőzet teherviselő-képességét nem csökkenteni, hanem növelni kell, ahol ez lehetséges, de rontani semmiképpen sem.

A jelenleg alkalmazott robbantásos technológia össze-

Jelenlegi robbantási technológia

Meddőkőzetben hajtott vágatok robbantási módját az 1. sz. rajz szemlélteti.

A betörés végrehajtása megfelel a korszerű követelményeknek. A külső koszorúban levő 12 db lyuk 4500 Ø szelvényben azt jelenti, hogy a lyukak egymástól való távolsága 1,18 m. A kitörési szelvény kontúrjából a külső koszorú 0,40 m-re helyezkedik el. A jóvezetés érdekében az ilyen messze és ritkán telepített lyukakat erő-

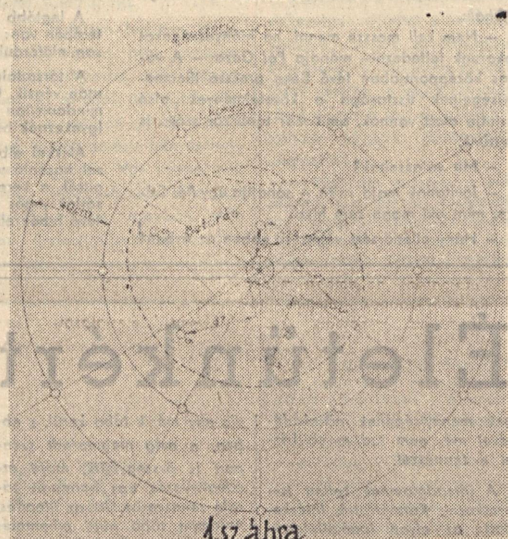
röncsolja azt a kőzetköpenyt, amelyre a teherviselést át lehetne hárítani.

Ezért keresni kell a jobb robbantási eljárást, és erre szeretnénk javaslatot tenni.

sen meg kell tölteni. Általában 3—5 db töltet jut egy 1,5 m hosszú fúrólukba, míg az 1,8 m hosszú fúrólukba 4—6 db töltet. Ilyen lyuktelepítés mellett fordul elő a többletkitörés és a kőzetköpeny káros felrepedésének nem kívánatos jelensége.

Ennek elhárítására javasolom az ún. szelvénytartó robbantás alkalmazását.

1. sz. ábra

Rohbanóanyag: NIDIN-33

Megnev.	Lyuk-szám	Időzítés
Betörés	6	1. FMG ₁ , 3. FMG ₃ 2. FMG ₂ , 4. FMG ₄ 5. FMG ₅ , 6. FMG ₆
I. koszorú	6—12	FMG ₆
II. koszorú	6—12	FMG ₇
III. koszorú	6—12	FMG ₈
IV. koszorú	12	FMG ₉
	36—54	FMG ₁₀

Szelvénytartó robbantási eljárás

A szelvénytartó robbantás lényege, hogy a külső koszorúban egymástól 0,3—0,4 m távolságban fúrjuk le a lyukakat a kőzet keménységének megfelelően. A külső koszorú távolsága a szelvény külső kontúrjától 0,15—0,20 m távolságra essen. A fúróluk elrendezését a 2. sz. rajz mutatja be.

A betörés módja a szokásos spirális betörés. Mivel a külső koszorúban a lyuksűrűség növekszik, ez megköveteli a fúrás munkája átszervezését. Az új eljárásnál csak a külső koszorúban telepített lyukak mennyisége növekszik meg. Természetesen az alkalmazott szelvény méretének megfelelően.

4500 mm Ø körszelvény esetében a külső koszorúban fúrható lyukak száma:

$$n = \frac{K}{t} = \frac{14,1}{0,4} = 35 \text{ db.}$$

Eddig 12 db lyukat fúrta a külső koszorúban, vagyis az új eljárás esetében 23 db lyukkal többlet kell fúrni.

A jelenlegi fúrás felszerelés mellett 1,8 m hosszú lyuk lefúrásához 3 perc tiszta fúrás idő szükséges. A fúrás többletidő: $23 \times 3 = 69$ perc.

A külső koszorú lefúrását a rakodással egyidejűleg két gép végezheti egyszerre. Így a ciklusidő megnövekedése 35 perc-re tehető. Ezen idő azonban meg kell térüljön az oldal-egyengetés, tömédékelés elmaradásával.

A lefúrás után a fúrólukokat gondosan ki kell fuvatni sűrített levegővel. A robbantólyukak betöltését 3 db töltettel kell végezni úgy, hogy csak minden második lyukat töltünk meg. A vizsgált esetben összesen 17 db lyukot kell megtölteni az eddigi 12-vel szemben, ami gyakorlatilag nem jelent többletidőt a betöltésnél. A külső koszorúban egyszerre elrobbantott robbanóanyag mennyisége $17,03 = 5,1$ kg. A régi eljárásnál $12 \times 0,6 = 7,2$ kg, vagy $12 \times 0,4 = 4,8$ kg.

A szelvénytartó robbantásnál egy lyuk töltése kisebb, továbbá az üresen maradt lyukak kedvező hatást fejtenek ki a robbantás lejátszódására, és így megkímélik a környező kő-

zetköpenyt a káros repedésektől, és egyben nem lehet felesleges többletkitörés.

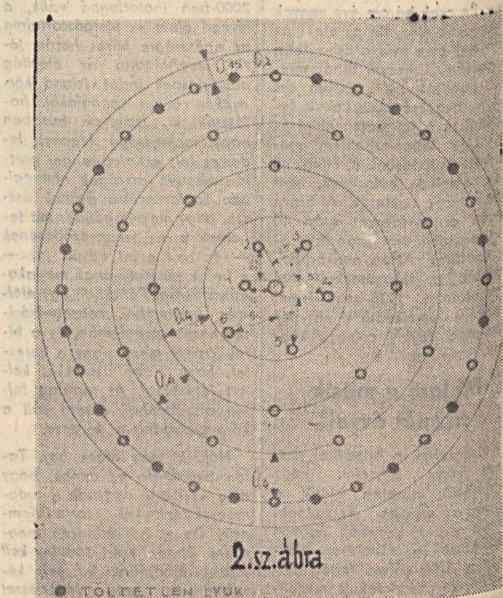
Természetesen a lyukak távolságát és az optimális töltésmennyiséget gyakorlati kísérletezéssel kell meghatározni a különböző meddőkőzet-minőségekre.

Ezért az általános bevezetés előtt szükséges két különböző minőségű meddőkőzet-hajtásnál kikísérletezni a szelvénytartó robbantást, és az ott meghatározott értékek alapján kell kidolgozni az általános érvényű lyuktelepítési sémát.

Gazdasági számítást végezni „a priori” nem lehet. A dolog műszaki jellegéből adódik ezen eljárás nagy előnye, ami utólag forintösszegben is kifejezhető. Egy biztos, mégpedig, hogy ez a vágathajtási eljárás az improduktív műszak csökkentésének egyik útja, ugyanis jelenleg a fenntartási műszakigény igen magas. A vágathajtási állékonyság kismérvű javítása is nagymértékben csökkentené a fenntartási műszakigényt az ismertebb többi előny mellett.

Ország Miklós
okl. bányamérnök

2. sz. ábra

Megnev.	Lyuk-szám	Időzítés
Betörés	6	FMG ₁ —FMG ₆
I. koszorú	6—12	FMG ₆
II. koszorú	6—12	FMG ₇
III. koszorú	6—12	FMG ₈
IV. koszorú	35	FMG ₉
Összesen:	69—77	FMG ₁₀

Gondolatok napjaink szervezési-irányítási kérdéseire

Korunkban a felhalmozott és egyre gyarapodó emberi tudás már olyan eszközök birtokában van, amelyekkel soha nem látott mértékben képessé válik a társadalom anyagi alapját adó munka termelékenységének emelésére.

A lehetőségek valóra váltásának azonban igen sok feltétele van. A tudományos és technikai eredmények gyakorlati felhasználásának ütemét, hatékonyságát, egyebek között, éppen az határozza meg, hogy milyen fokot ér el, hogyan fejlődik a munka, a munkánk – társadalmi méretű és vállalatlan belüli szervezethez.

Elmélet és gyakorlat

A kiszélesedett ismeretanyag területén a témakör főbb problémáira szeretnénk fordítani a figyelmet, tudva azt, hogy a szervező – mindenekelőtt – nem azt szabja meg, hogy milyen legyenek, hanem azt, hogy hogyan tegyék. Megszervezi a munkát, a nyilvántartást, az ellenőrzést, az ügyvitel rendjét, értékelni a gazdasági hatékonyságot, ajánlásokat tesz a munka-

erők és a berendezések észrevételei kihasználására – többek között.

Szervezetnek le kell szögeznie – olyan struktúrát, vázát értünk, amelynek keretében meghatározott intézkedések történnek. Az irányítás pedig olyan összhangolt intézkedések összessége, amelyek egy meghatározott cél elérésére irányulnak. A szervezet tehát a dolog statikája, az irányítás pedig a dinamikája.

Nézzük meg, mi a tematikája problémáinknak első részének, annak, amely kidolgozza a szervezés és irányítás elméletének, az ügyvitel, a nyilvántartás és a szélesebb értelemben vett munka ellenőrzésének, tervezésének és szervezésének gazdasági problémáit.

Központi kérdése a vállalat méreteinek optimalizálása, centralizálásának, illetve decentralizálásának oka, az általános szervezeti struktúrák, a személyi állomány összetételének helyes meghatározása, a kötelezettségek elhatárolása, a munka ellenőrzése és nyilvántartása.

A munkavégzés feltételei

Vizsgáljuk meg, mit ért a szervezés, szoros értelemben, a munka egyszerű feltételeinek meghatározásán. E probléma körében igen széles, kiterjedhet a munka termelékenységére hatást gyakorló szabályozási formáktól kiindulva az ember munkavégzésének élettantárgy-élettantárgy, a munkahelyiségek és berendezések kialakításáig, addig az anyagi környezetig, amely irányítja a munkát, a munkavégzési képességére.

Köztudott dolog, hogy az ember munkavégzésének tanulmányozása, izomaktivitása szempontjából, a munka folyamatában nagy múltra tekint vissza. A technika jelenlegi fejlődése azonban ma már szükségessé teszi, hogy a munkát végző embernek ne csak életviteli sajátosságait, hanem lélektani tulajdonságait is összehangolják a munkával, a géppel.

A korszerű ember- és géprendszer kidolgozásáról van szó

A modern gépek bonyolult volta és nagyobb teljesítőképessége előtérbe helyezte az emberhez érkező információ lélektani hatásának vizsgálatát. Ma már követelmény annak az általános vizsgálathoz, a tanulmányozás, amit a különböző termelési folyamatok a munkánál kívánlanak.

Mintegy harmincéves már az ergonómia, az a tudomány, amelynek célja az ember-gép

optimális együttműködésének meghatározása az élektan, a lélektan és a műszaki tudományok eredményeinek felhasználásával. Míg valamikor az egyes embernek az adott környezetben tanúsított magatartása bizonyult a legfontosabbnak, addig ma legalább olyan fontos a környezetnek, az adott vállalati kollektívának a ráhatása, az a közeget, amelyben az ember dolgozik.

Milyen konkrét feladatokkal foglalkozik a szervezés és irányítás a munkafeltételek vizsgálatát során?

Elsőként azokkal a tényezőkkel, amelyeket figyelembe kell venni ahhoz, hogy megfelelő feltételeket lehessen teremteni valamely munkafolyamathoz. Ezek, nem fontossági sorrendben, nem teljes felsorolásban: a levegő hőmérséklete, nedvességtartalma, a világítás, a zaj és a színeffektusok.

A munkahelyen megteremtett ideális körülmények gazdasági előnyökkel járnak. Nem elkényelmesedést okoznak, hanem kiemelt hatással az emberi munka hatékonyságának, tetemes növekedésével járhatnak. A felületes vizsgálódások lényegtelennek tűnik, de a

szakember tudja, hogy nem lehet elhanyagolni a szinten jelentőségét, a színek szerepét az emberre gyakorolt hatásait.

Fessük át a falakat és a szerszámgepeket megfelelő színűre, küszöböljük ki a világítás bányadi-pirosas színnyalatát és a selejt szóvalékaránya azonnal csökken. A pirossárga szín bizonyítottan csökkenti az emberek arányérzékelt képességét. A dolgozó már az első munkaóra után elveszti éleslátását. Ugyanakkor a zöldes-kék szín az éleslátást még javítja is.

A szervezésnél nem lehet figyelmen kívül hagyni a pihenési rendszert és a munka-higiénéjét sem

A munka helytelen szervezése esetén a dolgozó hamar kiesik a termelésből. Ha az étekezés nem rendszeres, ha a dolgozó nem alussza ki magát, ha a megengedettnél többet dolgozik az ideig-óráig többletterheléssel jár ugyan, de a rendszeretlenül végzett nagy teljesítmény haszátávon csak veszteségesen végződhet. Nem előnyös ez senkinek sem.

A munkában az önfeladózás nemes dolog, de miért az önfeladózás, ha csak a rossz szervezés idézi elő.

A napi munkakörök meghatározását sem lehet a véletlenre bízni, ez is módszeres vizsgálatot követel. A munkakörök helyes meghatározása kamoly gazdasági hatékonyságot eredményez.

A rövidített munkahét, gondos számítások szerint, gazdasági előnyökkel jár. Minden egyes munkanap emberek nagy tömegeinek a munkahelyre és a munkahelyről való elszállítását jelenti energia- és a munkahelyen tüzelőanyag-áfordítással. A rövidített munkahét és a kötetlen munkaidő – egybevetve – nagy mennyiségű tüzelőanyag és szállítási-költség megtakarítást jelent.

A munka napi ritmusát figyelve nem szabad elfeledkezni arról, hogy a munkát elkezdő dolgozó soha nem kezdi teljes intenzitással munkáját. Így például fizikai munka esetén általában csupán a kezdés utáni második órában alakul ki bizonyos beágyazott mozgás. Hasznos folyamat még végbe a szellemi munkát végzőnél is. A munkatermelékenység görbéje a munkanap utolsó óráiban

hanyaglik. Ebben a fáradtságon kívül lelki tényező is szerepet játszik.

Rövidebb munkahét esetén kevesebb lesz a csökkent értékű munkaidő. Felesleges tehát nem teljes értékű munkaidőt ugyanazt a bért fizetni.

Ha a rövidített munkahét kérdését a dolgozó kényelme, de különösen a nők oldaláról vizsgáljuk, kétségtelen, hogy a dolgozó nagyobb része a rövidebb munkahét mellett dönt.

A dolgozó emberek hangulata és munkájuk termelékenysége sokban attól is függ, hogy milyen a mindennapi életük, ellátásuk kultúrája. Ennek az egészen egyszerű igazságnak azonban gyakran kevés jelentőséget tulajdonítanak. Annak az igazságnak, illetve az azzal kapcsolatos intézkedéseknek, melyeket az „emberrel való gondoskodás” címszóval lehetne összefoglalni. Ezzel kapcsolatosak az egészségügyi és kényelmi berendezések, a szép mosdók, pihenők, a friss ivóvíz, hűsítőitalok, korszerű átlazók stb.

A szervezés és irányítás mai szintjén mindezzel ugyanúgy kell foglalkoznia a jó vezetőnek, mint a termelés és az ügyintézés szervezésével.

Idé tartozik még a munkafeltételek néhány tisztán lelki tényezőjének vizsgálata. A munkafegyelm problémája, a büntetés és ösztönzés módja, a kérésék és mulasztások elleni harc. Ezeket a kérdéseket is szakszerűen kell vizsgálni és felhasználni hozzá napjaink munkafeltételeknek kutatási eredményeit.

nő a maximális munkateljesítményt nyújthassa.

Nem kevesen állítják azt, hogy a nők érzékenyebben reagálnak a büntetés és az ösztönzés különböző formáira, mint a férfiak. A nőnek nem csupán fizikai képességei hanem lelki tulajdonságai is előidézik, hogy munkájukat egyes területeken termelékenyebben, más vonatkozásban pedig kevésbé termelékenyen végzik, mint a férfiak. A női és férfi munka ismert különbsége teljesen természetes és egyáltalán nem mond ellent az egyenjogúság elvének.

Térjünk át a szervezés lélektani területére

Tudjuk, hogy egy bizonyos szervezeten, munkaközösségen belül idővel kiépül az úgynevezett láthatatlan rangsor. A modern szervezés tudja, hogy munkája során ezt is figyelembe kell venni. A jó szervezés azt jelenti, hogy a céltudatosan folyó szervezés egybeesik a láthatatlanul kialakuló foglalkozásbeli rangsor alárendeltségi vonalaival. Ott, ahol ez nincsen meg, számta-

lanszor konfliktusok keletkeznek. Megbomlik az egység és ez ráúti bélyegét a munkafolyamatra.

A munkafeltételek vizsgálatával foglalkozók körében régóta ismeretes, hogy mit jelent a jó hangulat a munkában. A barátság légkörében az alkotás öröme igazabb. A feszült, kellemetlen légkörben pedig csökken a munka termelékenysége.

Gazdasági-technikai problémák

A szervező a szűkebb értelemben vett mérnöki problémákkal nem foglalkozik, csak akkor avatkozik a folyamatokba, amikor a különböző technológiai problémák összehangolása szükségessé válik. Korunk nagy gazdasági egységeiben a felmerülő kérdéseket sok esetben már csak külön szervezői csoportok tudják megoldani. A problémákat életünk bonyolultsága szüli. A termelés, a közlekedés, a száll-

ítás területein új eljárások jelennek meg, amelyek új fejletlenebb ellenőrzési és irányítási eszközök kidolgozását igénylik.

A korszerű vállalati szervezetben nem lehet elkerülni az információ beszerzésével és felhasználásával kapcsolatos módszerek útjának felülvizsgálatát sem. A mai információáramlás egy szervező sem képes lépést tartani. Ezért egyre nagyobb jelentőségű a dokumentációs referens szolgálat.

A dokumentációs szolgálat helyes kialakítása minden esetben bonyolult feladat

Ugyanis eljutottunk odáig, hogy amikor bizonyos adatok szükségesek sokszor már olcsóbb az új adatgyűjtés elvégzése, mint a már egyszer felhasznált, de más szempontok szerint értékelte adatok összesítése.

Az irodai munka területén az expanzió a gépesítés, az irodákban számológépekkel, diktafonokkal, villamos-írógépekkel, sokszorosítógépekkel történő ellátásával kezdődött. Azonban ebben a témakörben fel kell figyelni a kis, egyszerű, a munkát segítő eszközökre. A sokszor lebecsült praktikus, jól használható eszközök egyszerűsíthetik a munkát és hatékonyságát jelentősen növelhetik.

Paradoxonnak tűnik, de minél nagyobb a fejlődés, annál inkább jelentőséget nyernek a látszólag jelentéktelen dolgok. Így természetes, hogy a különféle kisgépek, egyszerű, de célszerű berendezések felhasználása a műhelyekben, munkahelyeken is jelentősen csökkenti a munkaráfordítást.

A szervezés éretlén régen tudják, hogy a gépesítés, a legmodernebb technika alkalmazása mit sem ér, ha nem történik gondoskodás a szervezés legfontosabb eleméről, az emberrel.

A megérett problémákat sürgősségük és fontosságuk szerint kell megoldani, mind több dolgozót bevonva a szervezési kérdések felülvizsgálatába, a munkastílus javításába, a munkakultúra fokozásába. Egyld-

ben azonban útját kell állni annak, hogy – egységes értelmezés hiányában – sokan maguk találjanak ki különféle szervezési irányelveket, amelyeket megkísérelnek sajátos felfogásuk szerint értelmezni.

Közös érdekünk annak tudatossá válása, hogy a vállalati életben szükségesszerű a jó szervezés és irányítás, hogy a szervezés tudománya, annak tudománya, miként kell helyesen, gyorsan, jól dolgozni. Ha így fogjuk fel a szervezést mindentűt és mindenhon, akkor ez megköveteli a türelmetlenséget a lazasággal, a huzavonával, a fegyelem hiányával, az időfecséreléssel szemben.

A racionalizálás megújuló, mondhatni napirendi követelmény minden szervezettel szemben, mert a szervezés sohasem teljesen befejezett. Értékelése, gazdaságosságának mérése elég nehéz, de szervezést igénylő azért – általános tapasztalat szerint – legfőbb előfeltétel a megítélésben.

A szervezésnek igen sok indikátora lehet, de legfőbb mozgatója mégis, minden bizonnyal, legfőbb a szervezési kényes helyzetek.

Napjaink szervezési, irányítási nézetei, koncepcionálisan olyan összefüggő gondolati rendszert képeznek, amelyet a fejlődés történelmi menete teljes mértékben igazol.

Dr. Pusztai Béla
Szervezési Osztály

Környezetvédelmi szakmérnök-képzés

„A Minisztérium határozata alapján a Veszprémi Vegyipari Egyetem felvételt hirdet környezetvédelmi szakmérnöki szakra. Jelentkezhetnek az oklevéles vegyészmérnökök, vagy a velük hasonló képzettséggel és egyetemi oklevéllel rendelkezők. A szakmérnök-képzés 1974. februárjában indul. Az oktatás időtartama 4 év. A hallgatók az államvizsga letétele után szakmérnöki oklevelet kapnak.

Jelentkezni lehet az üzemek személyzeti vezetőinél október 20-ig.”

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYÁK DOLGOZOINAK HÉTILAPJA

XI. EVFOLYAM, 39. SZÁM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1973. SZEPTEMBER 25.

A nép fegyveresei

A szabadságot, a nemzeti függetlenségért ragadott fegyvert az ország 1848 őszén. A forradalmi nép legjobb fiai álltak a zászlók alá, hogy megvédjék a szabadságot.

A pákozdi dombokon a honvédek maroknyi, rosszul felfegyverzett, alig kiképzett serege nézett szembe a többszörös túlerővel. Az egyik oldalon az idegen zászló alá pénzrel vagy kényszerrel besorozott, idegen földre meghalni hajszolt hadsereg. Szemben velük a közös célt, a szabadságot lelkesedve, apák földjén állva, számban kevesebben, de elszántságban annál többen a hazafiak sorai; testükkel védve a márciusi forradalmat megteremtő ország szívéét, Pest-Budát. Azon az őszön csodát láttak a pákozdi dombok. A hazaszeretet győzelmét a reakció felett, a pákozdi dombokon összekovácsolódó népi hadsereg születését 1848. szeptember 29-én.

Történelmünk forradalmi mindig megteremtették a nép hadseregét. A szabadság zászlója alá a nemzeti függetlenség oktatása, az önfeláldozó hazaszeretet toborozta az ifjakat és öregeket, akik sokszor elavult, rossz fegyverekkel, katonai kiképzés nélkül, de elszánt hittel indultak a csatamezőkre. Az önálló nemzeti hadsereg megteremtése évszázados álom volt csupán, hiszen a külföldi elnyomás évtizedei alatt az erőszakkal, 6—8 éves szolgálatra ösztönözött magyar fiatalok a szülőföldről távol, idegen országban, idegen hadsereg katonái lettek.

Az első független magyar hadsereg 1848 kora őszén alakult meg. Kossuth Lajos terjesztette az országgyűlés elé a javaslatot: 200 000 újonc és 42 millió forint szükséges a független magyar hadsereg felállításához. A tervet az országgyűlés óriási lelkesedéssel szavazta meg. Ekkor hangzott el Kossuth azóta szülőigévé vált mondata: „Csak annyi lelkesedést a kivitelezésben, amennyit tapasztaltam a megajánlásban, s Magyarországot a pokol kapui sem dönthetik meg”. És a kivitelezésben is hatalmas volt a lelkesedés. A sebtesben felállított hódvadász hadsereg harci győzelmei egész Európa csodálatát kiváltották.

Igy történt ez népi történelmünk második nagy tavaszán, 1919 áprilisában, amikor a külső és belső reakció erői megindították a támadást a Tanácsköztársaság ellen. A fiatal munkásállam még nem volt felkészülve a harcra, jóformán fegyveres erővel sem rendelkezett. E nehéz helyzetben a párt a munkásokhoz fordult: akarnak-e harcolni, meg akarják-e védeni a proletár hatalmat. A munkások igennel feleltek. Napok alatt tízezrek jelentkeztek a Vörös Hadseregbe.

1944-ben, amikor hadsziintér volt hazánk nagy része, Debrecenben az ideiglenes nemzetgyűlés és kormány már az új típusú, demokratikus szellemű és érzelmi hadsereg hadosztályainak felállítását, felszerelését, harcra való felkészítését, a fasiszták ellen, a Vörös Hadsereg oldalán, szövetségben minden antifasiszta erővel.

A történelmi sort nem zárhatjuk azzal, hogy a magyar katonák száz éveinek évezredes küzdelme elérte célját, s ma már nem szükséges az állandó nemzeti hadsereg fenntartása. Mindenki tudja, hogy a világban ma is sokfelé dörögnek a fegyverek, s amíg az imperialisták bárhol is agressziót folytatnak a népek ellen, mi sem mondhatunk le a honvédelem fejlesztéséről. Ezért szeptember 29-én nem csupán a dicső történelmi múlt felidézése, hanem örök számbavétel is, megemlékezés mindazokról, akik határainkat és belső rendünk sértetlenségét óvják, biztosítják szocialista hazánk védelmét, zavartalan fejlődését.

A Magyar Népköztársaság fegyveres erőinek felkészültsége megfelel a korszerű követelményeknek. A hadsereg új fegyvernemekkel, a fegyvernemek új fegyverekkel gazdagodtak. A fegyveres erők vezetői, tisztjei jól képzett szakemberek. A fiatalok többségének előképzettsége is más, mint a múltban volt. A fiatalok többsége a társadalmi fejlődés eredményeként magasabb iskolai végzettséggel, képzettséggel lép a hadsereg soraiba.

Ez a hadsereg egy a néppel, és a nép hatalmának, a nemzeti függetlenségének megvédelmezéséért — fegyveres erőink többi alakulatával együtt — minden oldalra kész. Mindez jelentékeny erővé teszi néphadseregünket. De a történelmi tapasztalatok és a mai nemzetközi helyzet ismeretében világosan kell látnunk, hogy egymagában még a miénknek nagyobb erő sem tudna szembeállítani a világ imperialista hatalmaival. Ez a felismerés vezetett arra, hogy az európai szocialista országok egységes védelmi szervezetbe egyesítsék erőiket. Az 1955-ben kötött Varsói Szerződés szükségesszerű következménye volt a NATO 1949-es provokatív megalakításának. A Varsói Szerződéshez való tartozás történelmünk alapvető tanulságának érvényesítése.

Magyarország egész évezredes fennállása óta most először részese egy olyan nemzetközi szervezetnek, amelyben egyenjogú tagként, a világ haladásának és békéjének érdekében a testvéri országok erejét tudhatja maga mögött nemzeti céljainak kivívásában is. Ez a tudat jogos bizakodással töltheti el nem csupán fegyveres erőink tagjait, hanem egész dolgozó népet.

Vetélkedő, előadás

A komló BDSZ könyvtár rendezésében szeptember 28-án, délelőtt 10 órakor kerül sor a „Könyv világa” vetélkedőre, melyet Horel Veronika vezet. Ugyanezen a napon a Kossuth-aknai klubkönyvtárban, délután 5 órakor Dóri István a Mecseki Szénbányák Steinmetz Miklós munkásor zászlóalj-parancsnoka tartja „Ismerkedés a munkás-ör élettel” című előadását.

Összefogásra van szükség a betegnapok csökkentéséért

Fejlődő színvonalú az üzemegészségügyi szolgálat

A Mecseki Szénbányák PB végrehajtó bizottsága — Schwarz József pártbizottsági titkár elnökletével — szeptember 20-án ülést tartott a vállalat központjában. A tanácskozáson munkájában részt vett dr. Várady Sándor, a Megyei Pártbizottság tagja, rendelőintézetét igazgató- főorvos.

Az első napirend keretében dr. Dános László üzemi főorvos jelentésében „Az üzemegészségügyi helyzete a Mecseki Szénbányáknál, a megyei pártvb. 1973. június 27-i állásfoglalása alapján” című témakört tárgyalták.

Az előterjesztés hű képet adott a fejlődő üzemegészségügyi munkáról, ugyanakkor rámutatott néhány figyelmeztető jelenségre is.

A jelentés kiemeli: üzemorvosi és szakorvosi rendelők magasszintű szervezettel rendelkeznek, korszerűek, ahol mind a betegek, mind az egészségügyi dolgozók részére a szükséges szociális egységek is kialakították. Ehhez hozzájárult üzemünk messzemenő gondoskodása is. Az üzemegészségügyi szolgálat jelenleg 11 főfoglalkozású státusszal (betöltetlen 2), egy bányászati körzeti orvossal és 3 óra rész-foglalkozású órással működik. Minden orvos mellett 2—2 szakképzett üzemi nővér dolgozik, akiket területenként egy-egy üzemi főnővér fog össze és irányít. Az üzemi röntgenlaboratóriumunkban egy röntgen-asszisztens látja el a munkát. Orvosaink többsége 10—18 éves gyakorlattal rendelkezik és

a szakrendeléseket is gyakorlalt, kórházi és klinikai múlttal rendelkező szakorvosok vezeték.

Megelőző, gyógyító tevékenység

Az üzemorvosi munka elsőrendű feladata a megelőző, gyógyító tevékenység. A megelőzésen belül első helyen áll a szűrés és gondozás. A szűrés az egészségesek időszakos orvosi vizsgálata — az elhallgatott, vagy rejtett kórfelműk felderítésére és ezen keresztül a munkakörü alkalmasság ellenőrzésére. Üzemorvosaink évről évre a dolgozók 60—70 százalékát tudják leszűrni, a munkabajlás, szállítás nehézségei miatt. Az évenkénti szűrővizsgálatokhoz kötött munkakörökben foglalkoztatottak rendszeres szűrésében 100 százalékosan megtörténik.

Rendelőinket az elmúlt évben 134 665 beteg kereste fel. Az összlétszámra kivéteve ez annyit jelent, hogy minden dolgozó legalább 8 alkalommal járt az illetékes üzemorvosnál. Tapasztalatok szerint azonban a gyakori betegeskedők a létszám mintegy 25—30 százalékából adódik, így természetesen a megjelenés gyakorisága is eltolódik. A fenti adatból adódik, hogy a rendelők naponta 50—55 főt fogadnak, így a rendelési időből egy esetre 5 perces vizsgálati idő jut.

Magas a betegnapok száma

1972-ben az iparban országosan 100 dolgozóra jutó beteg-

napok száma 2038, ezzel szemben a bányászatban 100 dolgozóra 3307 betegnap jutott. A bányászatban belül vállalatunknál a betegnapok száma: 3988. Termelői üzemeként: Vasas 5564, Pécs-Bányaüzem 4755, Béta-bánya 4205, Zobák-bánya 3766, Kossuth-bánya 3493, kül-üzem 2139.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Újabb versenyszakas Vasasbányán

— Tudósítónktól —

A szocialista brigádmozgalm fennállásának 15. évfordulójára indított féléves vállalati munkaversenyen belül Vasasbányán immár az üzemi verseny — november 7-ig tartó — második szakaszának győzelmeért küzdenek a brigádok. A cél most is a vállalásoknak megfelelően az üzemi és a vállalati célkitűzések megvalósítása. E versenyszakaszban figyelemre méltó az üzemvezetés döntése, miszerint a szakaszgyőztesek csak abban az esetben vehetik át jutalmukat, amennyiben az üzem teljesíteni tudja részarányos tervét, és a kitermelés szén hamuszázaléka nem haladja meg a 37-et.

A versenyfeltételek a következők:

Fejtségi csapatoknál: Szabó Illéséknél a 7,8 t/mű teljesítése esetén 13 000 forint, Ormos Istvánéknél 6,6 t/mű, eléréskor 13 000 forint, Schum Józseféknél 7,8 t/mű, esetén 20 000, míg Batai Sándoréknál (a külfeljesztés 39 t/mű, eléréskor, 12 000 forint a kollektíva jutalma).

A fejtségi körletben indított egyéni munkaverseny az előző versenyszakasz feltételeivel megegyezően folytatódik.

Előkészítőknél: a tervezett 100 százalékos feletti teljesítmények elérése esetén az I. helyezetteknek 6000, a II-nak 4000, a III-nak 2000 forint jutalom jár.

A szállítási körlet csapatainak jutalmát az üzem tervteljesítése határozza meg.

Az üzem gazdasági és politikai vezetői bíznak a szocialista brigádokban, hogy az eddigi jó

JUBILEUM

„500 éves a magyar könyv útja” címmel Borsy Károly, a Pécsi Szikra Nyomda osztályvezetője előadást tartott a komló BDSZ „József Attila” könyvtárban, szeptember 20-án. Az előadás hallgatóságát zömmel a komló bányászati szocialista brigádjai alkották.

Borsy Károly megemlékezett Gutenberg Jánosról, a könyvnyomtatás feltalálójáról, Hesz Andrásról, az első magyar nyomdászról, valamint még egy jubileumi eseményről: idén 200 éves a pécsi nyomdászat.

Az érdekes előadást, színes, régi corvinákról készült illusztrációkkal, valamint a könyvnyomtatás történetét bemutató prospektusokkal tette változatosabbá.

munkájukhoz hasonlóan, tovább öregbítik Vasas-bánya hírnevét, Tóth László

Aknát mélyítenek

Az augusztusi 100 százalékos felüli termeléssel szemben, néhány százalékkal a „szint” alatt termel szeptemberben a Pécs-Bányaüzem. Hogy a néhány százalékos immár hetek óta elmarad, annak a szokásos okokon kívül van még egy tényezője is. Mégpedig az, hogy megkezdődtek István II. akna mélyítési munkálatai. Ismeretes ugyanis, hogy a pécsbányászati üzem továbbfejlesztésének a területe: a mélyítés. E szintek feltárásától, termelésbe való bekapcsolásától függ a bányászati jövője. Hogy az üzem bányászati hozzáférhessenek a szintek szénvagyonához, nem kevesebb, mint hatvanhat méterrel kell az aknát tovább mélyíteni. Am ez a munka nem veszélytelen. Hiszen az akna 571 méteres mélységig történő megépítése olyan feladatokat jelent, mint a 22-es gázkitervezéses telep harántolása és az ugyancsak gázkitervezéses 15-ös telep öt méterre történő megközelítése.

A Mecseki Szénbányáknál, így a szabolcsi bányászban is oldottak már meg hasonló feladatokat, épp ezért még az előző munkafolyamatok biztosításával szemben is biztonságosabbá kívánják tenni a munkavégzést. Ezért került sor szeptember 17-én a munkások elvezetése előtt a próbariasztásra. A riasztás István II. akna társaságának sikerült. Így hozzákerültek az akna mélyítéséhez.

THESZ SANDOR FELVÉTELE

Termelési jelentés

Vállalatunk a mennyiségi szentérmelési tervét szeptember 22-ével bezárólag 87,8 százalékkal teljesítette. Az adósság 25 214 tonna. A termelői üzemek közül továbbra is Béta-bánya és Vasas-bánya áll az élen. Az előbbi 1726 tonna, az utóbbi 1389 tonna plusz szénrel rendelkezik. Kossuth-bánya és Zobák-bánya lemaradása változatlanul jelentős. Mennyiségi szentérmelés alapján üzemünk rangsora:

1. Béta-bánya 108,0%
2. Vasas-bánya 104,7%
3. Eszrak-Bányaüzem 98,4%
4. Pécs-Bányaüzem 95,8%
5. Kossuth-bányaüzem 77,4%

6. Zobák-bányaüzem	57,4%
7. Tanbánya	140,6%
8. Nagym. Brikettüzem	87,5%
Pécs-Bányaüzem eredménye	
PKMD nélküli szerepel. Kossuth-bánya 11 737 tonna, Zobák-bánya pedig 16 093 tonna lemaradással küszködik.	
Üzemünk hamuszázaléka szeptember 20-ával bezárólag:	
Terv Tény	
Széchenyi-akna	43,0 46,7
István-akna	37,0 39,0
Vasas-bánya	38,0 33,9
Kossuth-bánya	36,0 37,2
Béta-bánya	37,0 33,4
Zobák-bánya	32,0 31,4
Tanbánya	36,0 36,9
Szászvár	33,1 35,1

KULTURÁLIS figyelő

Nemzetközi Bábfesztivál

Szeptember 26–30. között került sor az immár hagyományos pécsi Nemzetközi Felöltő-bábfesztiválra, ezúttal harmadszor.

A Bábművészek Nemzetközi Szövetsége (UNIMA) világprogramjában is szereplő pécsi találkozó iránt — a két év előtti bábfesztivál kimagasló nemzetközi sikere után — ugrásszerűen megnőtt az érdeklődés. Mintegy 400–450 külföldi és hazai amatőr és hivatásos bábművészre és művésztől szakembere számítanak Pécsre a hét közepén kezdődő eseményeken. Felép a pécsi fesztivál műsorában például Jan Bussel (Anglia), az UNIMA elnöke is, aki feleségével együtt kétszemélyes tévéshow bábműsort mutat be. Összesen kilenc hazai és nyolc külföldi bábegyüttes szerepel, ezenkívül önálló műsorral három bábművész áll a parván, még a pécsi fesztiválon. Részt vesz a találkozón a bochumi Marionettó duo (NSZK); az Ongnen Prica gyermekszínház, Eszék; a besztercebányai Krájké Bábköve Dvardo (Csehszlovákia); a moszkvai Lunacsarszkij Színház Művészeti Intézet együttese; az Opera del Burattini (Róma); a lublini H. Ch. Andersen Színház (Lengyelország); a The Hogart Puppets (London), valamint a Teatru de drama si Comedie (Konstanca) együttese. A hazai bábművészetet a pécsi Bábóta Bábegyüttes, a Szitakötő Bábegyüttes (Tiszakécske), a Főnix Bábegyüttes (Salgótarján), a Látszunk Együtt bábcsoport (Miskolc); a Cirkó Bábegyüttes (Kecskemét); az Astra Bábegyüttes (Budapest); a Siva bábpantomim-csoport (Budapest) és a Harlekin Bábegyüttes (Eger) képviseli. Ezenkívül önálló fesztiválműsorral jelentkezik a programban Kemény Henrik bábművész, a népművészet mestere: Puskás László bábművész (Budapest) és Jean-Paul Hubert bábművész (Párizs).

A fesztivál programját szeptember 26-án, este 6 óra körül nyitják meg ünnepélyesen a Doktor Sándor Művelődési Központban. Az előadások, szakmai bemutatók, tanácskozással és viták színhelye a Bábóta Bábfesztivál, illetve a Fegyveres Erők Klubja nagyerőterme és a Kamara-színház.

A szakmai előadások mellett esténként a nagyközönségnek is szólnak a bemutatók. Ezekre viszont — a szakmai résztvevőkre való tekintettel — csak korlátozott számban, mintegy 150–150 jegyet tudnak a pécsi érdeklődő közönség rendelkezésére bocsátani. A jegyeket a színház jegyirodája árulja.

Az előadások után az esti órákban zajlanak le a nemzetközi bábfesztivál szakmai vitái. Ezeket mindnapon estizsakai stúdióelőadások követik a Bábóta Bábfesztiválban. Több bábművészeti és egy gyermekrajzkiallítást nyitnak meg a program keretében. Ez időben tartja meg közgyűlést az UNIMA magyar tagozata is. A fesztivál szeptember 30-án ünnepélyes szakmai értékeléssel és díjkiosztással fejeződik be.

Vendéjáték Meszesen

Szeptember 28-án este 6 óra körül a meszei József Attila Művelődési Házban mutatkozik be a bányászközönségnek az eszéki Ongnen Prica Gyermekszínház, a romániai konstancai Teatru de drama si Comedie színház, valamint a moszkvai főiskolások együttese „Etüdok” címmel.

Az előadásra 10 forintos jegyeket adnak ki, amelyeket a helyszínen válthatnak meg az érdeklődők.

Elkerülni a veszélyt!

Nemzetközi kollokviumot tartottak Pécsen

Eredményes munkát hozott az elmúlt hét szerdáján és csütörtökén a Pécsi Akadémiai Bizottság székházában megrendezett nemzetközi kollokvium, a váratlan szén- és gázkiterés elleni küzdelemlről folytatott tanácskozással, amelyre hetedik alkalommal került sor a magyar, az NDK-beli és lengyel szakemberek részvételével. A kétnapos tanácskozáson magyar részről négy, az NDK részéről egy, lengyel részről pedig három előadós hangzott el.

Az előadók közül dr. Jan Borowski, a lengyelországi „Barbara” Kísérleti Bányászati Kutatója a lengyel szénbányáknál elért eredmények alapján a kiterésvesztély regionális előrelépésének, illetve meghatározásának irányáról számolt be. Fulmer József kerületvezető főmérnök a Mecseki Szénbányák részéről „A földtani tényezők hatása és a mélység szerepe a szén-komló szénmedence telepének metántartalmára és gázkiterésvesztélyére”, dr. H. Margraf, az NDK-ból érkezett üzem vezető főmérnök „A CO kifúvások mechanizmusának vizsgálata a Werria-körzet kőbányáiban, a lehetséges védekezési rendszabályok” címmel és dr. Szirtes Lajos, a Mecseki Szénbányák kutatói osztályának vezetője a gázkiterésvesztély kialakulásának földtörténeti modelljéről tartott előadást.

Másnap további négy előadóra került sor. R. Starkiewicz, a lengyel „Barbara” Kísérleti

Bányászati Kutatója a feszültségmérés érdekében végzett robbantásos eljárás kísérleti eredményeiről, Tadeusz Krasinski és társai, lengyel kutatók pedig az alsó-sziléziai szénkiterésvesztély leküzdésére alkalmazott módszerek hatékonyságáról tartott előadást, Dr. Kovács Ferenc egyetemi docens, a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemről „A gázkiteréses intézkedések változása a művelési mélység függvényében” címmel, míg dr. Masszi Dénes és Szabó Imre geofizikus mérnökök „A védőtelepes művelési eljárás hatásának kimutatása a geofizikai módszerekkel” témakörben ismertették a vállalatunknál folyó munkát.

A résztvevők elhatározták, hogy még szorosabban vonják a biztonság fokozását célzó tudományos együttműködést, s ennek koordinálására a három ország vonatkozásában dr. Szirtes Lajos kandidátust, a Mecseki Szénbányák kutatói osztályának vezetőjét kérték fel. Ugyancsak megállapodtak abban, hogy a VIII. ülésszakot is megtartják. Erre 1975. szeptemberében kerül majd sor — a Német Demokratikus Köztársaságban. A tudományos program befejezéséig a résztvevők megkínálták István II. akna mélyítésénél a kiterésvesztély előrelépését szolgáló mikrozeizmikus megfigyelő kamrát, mely a maga nemében tudományos szenzáció.

KOSSUTH-BANYA

A tűz utáni helyreállítás eredményeként emelkedik a termelés

A kora reggeli órákban már nem sikerült találkozunk. Az elsők között szállt le a bányába. Szilágyi Sándor brigádvezetőnek most minden gondolat az új fejtes körül forog. Telfalon azonban sikerült pár percet összekötött teremtet. Már végigjárt a hosszú fejtest.

— Türelmet állapotban indult a fejtesünk — mondja. — Csak az elismerés hangján szólhatok a tűz utáni előkészítő munkáról. Az új munkahelyen a brigád is nagyobb kedvvel dolgozik.

A rövid telefoninterjú Deres Endre szenes-körletvezető egészíti ki.

— Szeptember 17-én reggel 6 óra körül indult ez a fejtes. Ami ritkaságnak számít, a brigád az első nap óta mind a mennyiség, mind pedig az előrehaladás terét teljesíti. Fokozatosan emelkedik a termelés. Számításaink szerint a héten már elérjük az 5,5 tonna/műszakot. Az új utáni helyreállítást szeptember 10-én kezdtük. „Ugy készítettek elő — mondtuk a brigádunk —, hogy majd ti dolgoztok itt”. Az eredmény? Nagyon szép munkát végeztek. A Szilágyi-csoport egyébként is híres a precizitásáról.

Szerencsének is köszönhető, hogy ez a fejtes nem ment észszé. Az újrakészítés azonban nem volt könnyű. Az összes támadt, mintegy 600 darabot, ki kellett cserélni, új pedig csak 280 volt, a többi a régiék közül újították fel. A munka erősléséről Czukor Elek, Gulys József, Deák József, a brigád csapatvezető-helyettesei végeztek itt.

A fejtesük kifutási ideje egy hónap. A következő már előkészítés alatt áll. A kapacitás szempontjából ez olyan lesz, mint amilyen a májusi munkahelyük volt, ahol azokat az emlékeztető nagy termelési eredményeket produkálták. Ahhoz, hogy továbbra is bizonyíthatóan teljesítsék a feladatukat, a vállalat kiváló brigádja címet szeretné megszerezni. Az eddigi eredményeik biztatók, és a lendületüket a súlyos bányatűz sem tudta megfékezni. Kategóriájukban ők nyerték meg a vállalati jubileumi munkaversenyt, valamint a negyedik éves versenyekben is az elsők között szerepeltek. Helytálltak az elmúlt három hónapban is, mikor a Nagy Dersó vezette Béke szocialista brigáddal egy fejtesben dolgoztak.

A tűz utáni helyreállítás eredményeként tehát kezd helyreállni a rend Kossuthon.

R. E.

Aktívülés az üzem- és munkaszervezésről

A Megyei Pártbizottság gazdasági szakembereket, pártmunkásokat hívott meg arra az aktívülésre, melyre szeptember 18-án került sor Pécsen.

A tanácskozás résztvevőit Czégény József, a Megyei Pártbizottság titkára köszöntötte, majd Koós László, a gazdaságpolitikai osztály vezetője adott tájékoztatást az MSZMP Központi Bizottsága 1971. decemberi, az üzem-

és munkaszervezésre vonatkozó határozatának végrehajtásáról.

A Megyei Pártbizottság a múlt év májusában külön foglalkozott a témakörrel. Koós László az elért eredményekről, illetve a Megyei Pártbizottság által végzett nagyszabású brigádvizsgálat alapján tapasztalt hiányosságokról, észrevételekről tartott beszámolót.

A mintegy nyolcvan vállalatot érintő helyzetfelmérés egyik legfőbb megállapítása:

a vállalatok túlnyomó többsége megértette az üzem- és munkaszervezés korszerűsítésének fontosságát, s ennek a felismerésnek a jegyében, legtöbb helyen elkészültek az intézkedési tervek. A tapasztalatok összegzése ugyanakkor azt bizonyította, hogy a határozat végrehajtása útján vállalatunk, csak az első lépéseket tették meg.

A Megyei Pártbizottság brigádvizsgálata felhívta a figyelmet a vállalatokon belüli összehang, munkamegosztás, illetve koordináció hiányosságaira is. Ezen változtatni a legsürgősebb feladat.

Megfigyelhetők téves nézetek: a munkafolyamatok észszerűsítése, illetve koordinálása ugyanis több, mint rendteremtés. A gazdálkodás és a szervezés-fejlesztés között objektív, egymásra ható összefüggés van.

Elemezni kell többek között a piaci jelenségeket, a termékek önköltségének alakulását, az anyagmozgatás költségkihatásait, a kisebb gazdálkodó egységek önálló működésének mértékét, s ennek hatásait.

Nagyon fontos feladat, hogy mélyrehatóan vizsgálják meg a vállalatok munkaerő-gazdálkodásuk helyzetét, a belpolitikai gyakorlatot, s annak hatásait, s mindezzel összefüggésben komolyan tanulmányozzák a munkaversenyt, illetve szocialista brigádmunkaszervezési tapasztalatok rejlő lehetőségeit.

A Megyei Pártbizottság helyzetelemzése az az következtetéssel zárult, hogy az iparban, a mezőgazdaságban, s az építőiparban dolgozó kommunisztának továbbra is kiemelt feladatnak kell tekinteniük a határozat végrehajtásának segítését.

A közeljövő legfontosabb feladata a jó vállalati tervek maradéktalan megvalósítása, illetve a legjobb tapasztalatok és módszerek hatékony adaptálása.

Koós elvtárs előadását vita követte, melynek során Schwarz József, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának titkára beszámolt a vállalati üzem- és munkaszervezés gyakorlatáról. (Felszólalást következéző lap számunkban közöljük.)

Czégény József a vita összefoglalójaként méltatta a tanácskozás eredményességét. Egyértelműen bebizonyosodott, hogy Baranya gazdasági fejlődésének sincs más lehetősége, mint szervezeteiben gazdálkodni a rendelkezésre álló munkaerővel, eszközökkel.

Befejeződött a VIII. magyar békekongresszus

„Tettekkel szocialista hazánk felvirágoztatásáért
és az emberiség békéjéért”

Az elmúlt négy évben az Országos Béketanács a VII. magyar békekongresszus állásfoglalásának szellemében végezte munkáját. Fő feladatának tekintette, hogy a dolgozókat a béke védelmére, a szocializmus építésére, imperialistaellenes szolidaritásra, a Magyar Népköztársaság külpolitikájának támogatására mozgósítsa, s ezzel járuljon hozzá hazánkban a szocialista nemzeti egység kiterjesztéséhez, elmélyítéséhez. Külföldi tevékenységét arra összpontosította, hogy ismertesse, népszerűsítse országépítő munkánk eredményeit, gyarapítsa a béke és haladás erőt, növelje a Békevilágatánacs, a nemzetközi békemozgalom tekintélyét és befolyását. Munkájában messzemenően figyelembe vette a párt és a kormány útmutatásait és a Békevilágatánacs ajánlásait.

A VIII. magyar békekongresszus kijelölté 1973. szeptember 20-án és 21-én az Országgházban megtartott tanácskozáson megvitatták az Országos Béketanács beszámolóját. A küldöttek hat munkabizottságban széles körű véleményeserést folytattak a békes egymás mellett élés problémáiról; a biztonság és a leszerelés kérdéseiről; a nemzeti függetlenség mozgalma és a békemozgalom feladatairól; a főbb válságok megszüntetéséről folytatott küzdelemről; az ifjúság békére való nevelésének témájáról, valamint a magyar békemozgalom feladatairól szocialista fejlődésünk jelen szakaszában. A bizottságok munkájáról szóló jelentéseket a plenáris ülés meghallgatta, majd a küldöttek egyöntetű állásfoglalást alakítottak ki és fogadták el a nemzetközi helyzetéről és a békemozgalom feladatairól.

A kongresszus megállapította, hogy a kül- és belpolitikai helyzet alapjaiban és irányzatában kedvező. Az elmúlt évek során a Szovjetunió és az egész szocialista közösség következetes békepolitikájának eredményeképpen a nemzetközi viszonyokban számottevő változás történt. Megerősödtek az enyhülési irányzatok, javult és megkönyvbedett a nemzetközi légkör. Ma már nemzetközi egyezmények egész sorában ölt testet a békes, egymás mellett élés politikája. A kongresszus kijelölte ennek a fontos felismerésnek jegyében elemzették a nemzetközi erőviszonyokat, megállapították, hogy a két világrendszer országainak és társadalmi mozgalmainak együttműködésében napról-napra jobban előtérbe kerül a gazdasági, tudományos-műszaki, kulturális és emberi kapcsolatok bővítése és fejlesztése. Ez kedvez a nemzetközi békemozgalomnak és új lehetőségeket nyit meg a magyar békemozgalom számára.

A magyar békemozgalom egyik fontos feladata, hogy következetesen tájékoztassa hazánk közvéleményét, azokról a fontos nemzetközi kérdésekről, amelyek a békes irányzat fennmaradását

hosszútávra megszabják, így az európai biztonsági és együttműködési rendszer kiépítéséről, az érlelődőben lévő ázsiai biztonsági rendszerrel folyó tárgyalásokról. Folyamatos felvilágosító munkát kell folytatni a szigorú nemzetközi ellenőrzés mellett végrehajtandó általános és teljes leszerelés megvalósításáról, a fegyverzetcsökkentésekről, a nukleáris kísérletek betiltásáról és mindezek betartásának a leszerelési világkonferencia megszervezéséről.

A VIII. magyar békekongresszus örömmel és megelégedéssel vette tudomásul azt a magasztos szolidaritást tükröző, jó és áldozatos munkát, amelyet a magyar békemozgalom az Országos Béketanács irányításával a hősiesen harcoló vietnami népért tett. A jelenlegi időszakban a feladat Vietnam újjáépítésének támogatása és a párizsi egyezmények szigorú betartásának követelése. A nemzetközi enyhülés nem terelheti el a nemzetközi békemozgalom éber figyelmét a háborús veszélyt hordozó válságok helyzetéről, elsősorban a közel-keleti kérdéssről, valamint a teljes nemzeti függetlenségükért, a faji megkülönböztetés ellen küzdő nemzeti mozgalom támogatásáról.

A VIII. magyar békekongresszus hangot adott mélységes aggodalmának és izzó haragjának az imperialisták szította chilei ellenforradalmi támadás miatt és testvéri együttérzését, harcos szolidaritását fejezte ki a fegyvertör ellen küzdő chilei nép iránt. A béke egymás mellett élés megvalósítása egyidejűleg jelent nemzetközi együttműködést és harcot is. Együttműködést a különböző társadalmi rendszerek, államok, békeszervezetek és egyes emberek között az egyenjóság és a kölcsönös előnyök alapján; harcot a háború, az agresszió, a belügyekbe való beavatkozás, az imperializmus mindenfajta nyílt és leplezett megnyilvánulása, békeellenes ideológiája ellen.

A VIII. magyar békekongresszus munkakongresszus volt. A tanácskozás azokat a módokat és eszközöket vette sorra, amelyeknek alkalmazásával a magyar békemozgalom még jobban, még szélesebb körben, még átfogóbban és eredményesebben végezheti a reá váró munkát. A kongresszus megbízta az Országos Béketanácsot, hogy elemezze és dolgozza fel a munka további korszerűsítésére tett javaslatokat, és a békemozgalom teljes erejére támaszkodva, a magyar nép békevágára építve, teljesítse nagy és nemes feladatát.

A kongresszus megválasztotta az Országos Béketanács tisztségviselőit, akik között az elnökségi tagok sorában helyt kapott P. Kovács Tibor vállalatunk vilamos üzemének művezetője is. Befejezőképpen pedig a kongresszus megválasztotta a Békeérők Moszkvai Világkongresszusának magyar küldöttségét.

Összefogásra van szükség a betegnapok csökkentéséért

(Folytatás az 1. oldalról.)

A fenti számok azt mutatják, hogy mindössze Kossuth-bánya közelíti meg az országos szénbányászati átlagot.

Ha a betegnapokat munkanapra vetjük, akkor az elmúlt

Nem üzemi baleset:	4036 beteg	52 136 nappal
Hevny mozgásszervi b.	2828 beteg	30 946 nappal
Üzemi baleset:	2367 beteg	50 043 nappal
Idült mozgásszervi:	1628 beteg	45 512 nappal

A felsorolt kórfelmű miatt kiesett betegnapok száma az összes betegnap 61 százalékát is meghaladja, s a kiesett napok 671 dolgozó munkájával egyenlő. Nagyon feltűnő az ott-honi balesetek gyakorisága, és az üzemi balesetek súlyossága. Fokozottabb figyelmet kell fordítanunk az üzemi balesetek megelőzésére, mert a súlyosbódás már háromhetes átlag gyógytartamot igényel.

Segítenek a társintézetek

A beszámoló külön foglalkozott a jótékony hatású sikondai járóbeteg-utókezeléssel: a be-

évből 1096 dolgozó teljes évi termelése esett ki betegség következtében. Csak kiragadott kórfelműkben keresztül néhány jellemző adat a dolgozók egészségi állapotára. Mint minden évben, így tavaly is a leggyakoribb megbetegedés sorrendje:

tegek az utókezelést követően azonnal munkába állhatnak.

A fekvőbetegek intézeti elhelyezése a legmesszebbmenően biztosított. A Mecseki Szénbányával szocialista szerződésben lévő III. Honvédkórházban, továbbá a megyei és a komlói városi kórház osztályain igazán készségesek bányászainkkal szemben.

A végrehajtó bizottság az előterjesztést elfogadta és az üzemegészségügyi szolgálatnak elismerését fejezte ki. Hangsúlyozták, hogy fejlődő színvonalon végzik feladatukat, dolgozóink szakorvosi ellátását. A testület megállapította, hogy a Megyei Pártbizottság ide vonatkozó határozatának végrehajtá-

sán eredményesen munkálkodnak. Üzemorvosaink fontos szerepet töltenek be a felvilágosító munkában, a balesetelhárításban, a vöröskeresztes szervezetek hatékonyságának növelésében. Ahhoz azonban, hogy a balesetek gyakorisága, illetve a magas táppénzes szám csökkenjen — az üzemegészségügy mellett — többet kell tenniük a társadalmi szervezetek, az érdekelteket vállalati osztályoknak, üzemi csoportoknak, szocialista brigádoknak. Javítani kell a munkamóráról is, mert sok az álbeteg.

A végrehajtó bizottság a 2. napirend során tagfelvételeket hagyott jóvá. Ezt követően Földvári Józsefné, a pártbizottság gazdaságcsoport-vezetője a vállalati PB és a KISZ-bizottság 1974. évi költségvetés-tervezetet terjesztette a vb elé.

A végrehajtó bizottság hozzájárult ahhoz, hogy Dull László üzemvezető és Hegyibíró Béla vállalati osztályvezető szakmai kötelezettségével kapcsolatos ausztriai, illetve nyugat-németországi úton vegyen részt szeptember végén.

Vizhányó Imre

A bányaiüzek megelőzéséért

Az elmúlt hét csütörtökén Balatonfüreden immár ötödik alkalommal jöttek össze a Gépipari Tudományos Egyesület pécsi szervezete bányagépész szakosztályának és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület bányászati szakosztályának rendezésében a szakemberek, hogy kicséréljék tapasztalataikat, véleményeiket a villamosberendezések okozta bányatüzek megelőzésével, illetve megakadályozásával kapcsolatban.

A kétnapos tanácskozás második fő témája: a legutóbbi időkben a bányákban alkalmazott gépezeti és villamos műszaki fejlesztési tevékenység ismeretelése volt. Közel száz szakember vett részt a tanácskozáson, és idén először: a bányavallalatok szakembereinek kívül a bányahatóság, a kutató-, tervező- és oktatási intézmények képviselői is jelen voltak.

A bányabiztonság fokozásáért

Nemcsak a tárgyi feltételeket hasznosítják

A bányászati iparág jeles képviselői találkoztak szeptember 20-án a Mecseki Szénbányák központjában. A bányabiztonság fokozása, az üzemi balesetek csökkentése tárgyában tartott tanácskozáson részt vett Menyhárt László, nehézipari miniszterhelyettes, Havrán István, az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség elnöke, Simon Antal, a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezetének titkára, Tamásy István, az EMSZ elnöke, Koós László, a Megyei Pártbizottság gazdaságpolitikai osztályának vezetője és Szili József, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának titkára. Ott voltak vállalatunk gazdasági, politikai vezetőin kívül Kossuth-bánya, Zobák-bánya és Pécs-Bányászati üzem főmérnökei, valamint a vállalat biztonságtechnikai csoportjának vezetője.

Számos javaslat hangzott el, melynek során úgy döntöttek, hogy rövid- és hosszútávú tervet kell kidolgozni a bányabiztonság további fokozására. A baleset megelőzésének tárgyi feltételein túl a személyi adottságokat is jobban hasznosítják. Intenzívebben vonják be a program megvalósításába a szocialista brigádokat is.

Azok a meghatározások, amelyek a várjár feladatköréhez kapcsolódnak, az idők folyamán alaposan megváltoztak. Ebben — szerencsére — jelentős szerepe volt és van a társadalmi munkamegosztásnak, a munkát egyenlően elbíráló társadalmi, gazdasági, politikai szemléletnek. Ugyanígy, de némileg lassabban ható tényezőként tarthatjuk számunk a technikai, műszaki fejlesztést is, ami a különböző tudományok sorát használja fel a bányamunka, így a várjár munka megkönnyítésére.

Mint ismert, a várjár munka hazánkban később, 1938-ban kapta meg a „szakma” besorolást. Ez időtől vizsgálóhoz és szolgáltató időhöz köthet. A várjár tevékenységével kapcsolatban sorozatos szakmai szintmegállapítások (1950—1960 között még alkalommal) kiegészültek már egészségügyi jellegű besorolásokkal is.

1960-tól azonban minden részletre kiterjedő komplex felmérés indult meg (Munkaügyi Minisztérium, Nehézipari Minisztérium, Egészségügyi Mi-

nisztérium, SZOT és egyes kutatóintézetek bevonásával) a bányászati szakmai munkakörök tényleges (és várható) tartalmi fejlődésével kapcsolatban.

Az új szakmaszámokkal (104, OSZJ) együtt 1970-ben került kiadásra az új szakmai szint (MűM: Major Gyula, NIM: Dravucz Kálmán) és ezek alapján a korszerűsített várjár-szakmunkaképzési tanterv, tananyag.

A várjár szakma szintje — számolva a társadalomban tapasztalható és fejlődő műveltséggel, anyagi ellátottsággal és igényekkel — minden részében jelentős követelményeket támaszt. Ezért fontos a követelményszint ismerete.

Mindenekelőtt a gyakorlati munkában (12. pont, 11. alpont) egyedi és komplex munkák elvégzését írja elő. Ebben a követelménycsoportban a részvétel, kivétel, kiválasztás és ellenőrzés mellett a beállítási, kezelési, javítási és karbantartási tevékenység egyaránt szerepel.

A szakmai ismeretanyag a gyakorlatra épül.

Itt azonban egy félreértést tisztáznunk kell. Az a várjár, akitnek otthonában villamosgépek (pl. tv, kávéfőző, lift) szolgálnak a kényelmet, gépkocsit vagy motort vezet, szerel, aktív részese a bevásárlásoknak, általában fogyasztói életet él, természetesen érdeklődik és megismeri a mindezzel összefüggő áru és anyagismereti környezetét, Magán- és közösségi életében értékeli és foglalkozik a gazdálkodás kérdéseivel. A szakmai ismeretanyag mellett szerkesztési, magyartársbeli kérdésekkel is foglalkozik (12. pontban).

Hasonlóan foglalkozik a bányászati termékek értékesítésével, a dűsítésnek a kérdéseivel is (gazdaságosság).

A fizikai ismeretek közül a mozgások (pl. rakodás, az érváltást, pl. hidraulikus tengelykapcsoló), a fény (pl. jelzőfények, tüzijelenség), a hangjelenségek (pl. gázkitörés hangjelenségei,

Vállalatunkhoz augusztusban benyújtott újítási javaslatok

- Hóka László: Azbeszt kábelvédő.
- Olasz János: Fémsüveggerendák távtartását szolgáló csatlakozó fülek gazdaságos sorozatgyártásának felszerszámozása.
- Szontagh József: Dőlésben lefelé haladó fejtésmód.
- Pongrácz Sándor, Popovics József, Simonfi Tibor: A „kivitt meddő” mennyiségének csökkentése a komlói osztályozónál.
- Oszvald János: Palahányói magasbuktató átalakítása.
- Madács István: Apróanyag tároló edény akkumulátor tartályból.
- Tóth Győző, Lábadi János: Függsőnpálya alkatrész gyártásához szerző.
- Niemetz Béla: Flokonit bekeverő tartály.
- Kutasi Elemér, Kriszt György: HP 3—30—31-es sziv. dugattyúk műanyaggal történő bevonása.
- Deák László: Hordozható pormintavevő készülék a diffúz emisszió források mérésére.

AUGUSZTUSBAN ELFOGADOTT ÚJÍTÁSI JAVASLATOK

2172. Tomala Károly: UCM izsappcentrifuga teljesítmény szabályozó módosítása.
468. Janisch Ferenc: Atlas-copco csavarhúzógépek javítása.
441. Ferenczi János: Nyitott normál teknő.
471. Hipp Alajos: Skat—60 tip, kaparó végállomások átalakítása.
1030. Susi György: Kapaszkodóléc hulladékból.
338. Varjas József, Főris István: DST tip. motorvédő horelé átalakítása távműködtetésű villamos motorokhoz.
365. Sári József: KA—29 tip. főszellőztető első görgőcsapágy kihúzója.
367. Vörös László, Ijjász István: Az EDS 4760 tip. áramkörök ériketzőinek korrózió védelme.
369. Vastag László: Biztonsági motorlefogó.
20. Czuder Károly: OF 80 lefejtő morogép elektromágnes keféinek felújítása.
22. Böröcz Gyula, Tóth István: HRV—6 tip. kishorog és teherléc héli összeszerelése.
28. Kőszegi Imre, Vadná Lajos: HRV—6 tip. rablólíták motortengelyének egyengetése.
31. Kőszegi Imre: HRV—6 tip. rablólíták lánctereleikének méretváltoztatása.
35. Botka István: HRV—6 tip. légmotorház felfogófúrat módosítása.
5015. Tóth István: Gáz- és oxigénpalackok lépcsőházi szállításhoz készített horog.
370. Major Géza: Kiselejtezendő Turmog P VI/12—120 tip. fűrőgép átalakítása TH-rablóshoz.
4861. Nagy Béla: Brikettgyártás a szénértékesítés racionalizálása.

AUGUSZTUSBAN ELUTASÍTOTT ÚJÍTÁSI JAVASLATOK

5001. Pajzos rendszerű biztosító berendezéshez nagyszilárd-ságú kaparóteknő.
 5. Zajmentesítő próbafülke légmotoros viták vizsgálatához.
 3. Fapadlázat pótlása vés- vagy alumínium lemezzel.
 19. Palahányó magasbuktató átalakítása.
 15. Azbeszt kábelvédő.
 20. Apróanyag tárolóedény akkumulátor tartályból.
 4. Anyagszállításhoz konténerek alkalmazása.
 1. Gázlecsapoló fővezeték fűt lyukban.
 18. A kivitt meddő mennyiségének csökkentése a komlói osztályozónál.
 2176. Légtartályok automatikus víz- és olajleeresztése.
 448. Gumiszalag alsó ágának védelme a bővítésnél lehulló anyagok ellen.
 481. A bánya levegőjének tisztítása.
 435. Sűrített levegős léggát.
1973. augusztus hónapban elért gazdasági eredmény: 1 057 446 forint. A kifizetett díjak összege: 31 000 forint.

Üzemi információ

BÁNYASZNAPI MUNKASZERENY ÉRTEKELÉSE KOSSUTH-BÁNYÁN

Kossuth-bányán a Nagy Dezső vezette Béke fejtési szocialista brigád, mint ismeretes a 23. bányásznap tiszteletére versenyre hívta ki az üzem valamennyi szocialista brigádját. A kidolgozott versenypontok alapján az elmúlt heten az üzemvezetőség értékelte a brigádok teljesítményét és az első helyezettek jutalmát.

Fejtési brigádok közül: a Nagy Dezső vezette Béke szocialista brigád 109,3 százalékos teljesítménnyel lett az első. A díszes oklevél mellett 20 ezer forint pénzzutalmat részesültek.

Az elővájó brigádok kategóriájában a kitűnő elsőséget a Lovai István vezette ifjúsági brigád szerezte meg 141,3 százalékos eredménnyel. A brigád 8 ezer forint pénzzutalmat kapott.

A falazó brigádoknál a Braun Henrik vezette brigád 104,5 százalékkal vezetett az élen. Őket 3000 forinttal jutalmazták.

A vasútépítő brigádok versenyében a legjobbnak Landler Jenő brigád bizonyult. Feladataikat határidő előtt, balesetmentesen teljesítették. Jutalmuk 5000 forint.

A föld alatti gépészeti karbantartó-szerelő brigádoknál a November 7. csapat 6000 forintot kapott az első helyért.

Tóth Jánosné

ÜJ OKTATÁSI ÉV VASASON

Szeptember 20-án ülésezett Vasas-bánya szakszervezeti bizottsága. Az ülés résztvevői meghatározták a szeptember 25-i szakszervezeti taggyűlés napirendi pontjait. Ezután Bóta Sándor oktatási felelős ismertette az 1973—74-es oktatási év programját.

Tóth

BIZTONSÁG — EGÉSZSÉG

Párt-végrehajtóbizottsági ülést tartottak Vasas-bányában szeptember 19-én. Első napirendi pontként Duga Károly, a bányabiztonságtechnika vezetője értékelte az üzem baleseti helyzetét. Ezt követően Dr. Pál Tibor üzemorvos ismertette a dolgozók egészségügyi helyzetét, és az ebből levonható következtetéseket.

T. L.

TANFOLYAM

Bányamentő tanfolyam indult az elmúlt heten Vasas-bányán 100 órában sajátítja el a bányamentéssel kapcsolatos tudnivalókat. A tanfolyam vezetésével Gergő György bányamentő párnácsnokot bízták meg.

Tóth László

ELMÉNYBESZÁMOLO

Szeptember 21-én, a komlói BDSZ József Attila ifjúsági könyvtárában VIT-élménybeszámoló tartottak. Az előadó Riczl Anna volt, aki küldöttként részt vett a tizedik világfutásdíj tárlalkozón.

CSALÁDI EST

Hangulatos családi estet rendezett a Kossuth-bányai „Dózsa György” elővájó szocialista brigád szeptember 22-én, a komlói Vörösmarty étteremben. A rendezvényt egy jól sikerült igali kirándulás előzte meg.

Tóthné

kében koncentrált bányák, ezen belül koncentrált munkahelyek kialakítása van folyamatban.

A bányamunka: kollektív jellegű. Ez továbbra is igényli a szocialista munkatudattartalmú munkavégzést, egymás segítségét. Jelentősen emelkedik és igény mutatkozik a munkahelyen a szakmunkás, műszakvezető (csapatvezető) várjár munkahelyi szervező- és irányítótevékenységének bővítésére (pl. védekező eljárás megrendelése, anyagiégyenlés), és tevékenység tudatos és határozott, felelősségteljes végzésére.

A gépek, berendezések megújítása, gazdaságos kihasználása minden bányászati munkavégzőnél felelősséget, étgondolt kezeléskarbantartás, javító tevékenységet igényel a szakmunkástól.

E technikai és szakmireti jellegű igények azonban már átvezetnek a várjár kívánt személyiségének alaposabb megtekintéséhez.

Krisztián Béla

előjelek), a hóhatás (pl. tömlőszelvény melegedés) és nem szelvény a tért hódító villamosági ismeretek igényéről, mind szükséges velejárói a várjár szakmai-elméleti ismeretanyagának.

A szakma fejlődésének távlati — a nemzetközi tapasztalatok és a hosszútávú hazai tervek alapján — biztatóak. Fokozódik a termelés gépesítettége, automatizálása. Megváltoznak a munkatárgyak, anyagban-szerkezetben (pl. könnyűféműtárolók, gépesített biztosító szerkezetek, feszítőhatású, utóhatású jévesztőberendezések). Etlodás várható a technológiai eljárásokban is (pl. folyamatos technológiák megjelenése, perkoláció és sténélgázosítás).

Tehát technikailag is érzékelhető a termelésben és munkaszervezésben megjelölt és általánosan alakuló változás.

A nagy teljesítményű és rendkívül költséges termelőgépek, biztonsági berendezések (pl. a gázvédelem eszközei, eljárásai) beállítása, illetve gazdaságos kihasználása érde-

Káderpolitikánk alapelvei

Az 1973-as év a KISZ életében rendkívül fontos eseményeket hozott. A Fehérvári Ifjúsági Napok, a X. Világifjúsági Találkozóra való felkészülés, az ifjúsági törvény helyi feladatainak feldolgozása és végrehajtása mind fontos része volt idei munkánknak.

Az év második felében érkezünk el a KISZ VIII. kongresszusa által meghatározott feladatok végrehajtásának ellenőrzéséhez. E munkánk értékelése egybeesik a KISZ-választásokkal, amelyek bizottságunk területén 1973. szeptember 10-e és november 20-a között zajlanak le.

Bizottságunk szervezeti felépítéséből adódóan 41 alapszervezeti vezetőség, 5 csúcsvezetőség, 2 nagyszemélyi bizottság és a KISZ Mecseki Szénbányák Bizottságának megválasztására kerül sor. A választások alkalmával két új területen hozunk létre új alapszervezetet: a Mecseki Szénbányák Komlói Bányász Sportkörénél, valamint az igen komoly munkabázissal rendelkező meszesi lakóterületen. A KISZ csúcsvezetőségek száma is változik. A Központi Gépüzemben az elmúlt két évben igen jó tagépítési munkát végeztek, így ott 3 alapszervezetet csúcsvezetőséggé hozunk létre.

Pártunk X. kongresszusa, a KISZ VIII. kongresszusa határozatainak végrehajtása, ifjúságpolitikánk megköveteli, hogy KISZ-szervezeteink vezetőségébe, a KISZ-szervezetek élére olyan elvtársak kerüljenek, akik elvezetik a feladatokat végrehajthatók.

Bár az alapszervezeti választások már javában folynak, mégis szót kell ejtenünk káderpolitikánk alapelveiről.

Az alapszervezeti vezetőségek, a csúcsvezetőségek és KISZ-bizottságok újjáválasztása során javítani kell a vezetés színvonalát. Ifjúsági szövetségünk fontos feladata a sikeres KISZ-munka személyi feltételének a megteremtése. Eppen ezért lényeges körültekintő munkát végezni a vezetők kiválasztásánál, a megfelelő kérdéseket, rögzített emberkért kell megtalálni az alapszervezetek, a csúcsvezetőségek és a bizottságok tagjai között.

Olyan ifjúsági vezetők kell választani, akik: készek és képesek kommunista szellemben nevelni, és a szocializmus építésére mozgósítani a fiatalokat, megfelelően ismerik a párt politikáját, képviselni tudják az ifjúságot az állami és a társadalmi szerek előtt, erkölcsi-politikai magatartásukkal kiérdemelték a KISZ-tagok bizalmát, lelkesedésükkel és fiatalos lendületükkel kivívták elismerésüket: akik felkészült és népszerű ifjúsági vezetők.

Törekedni kell arra, hogy a megválasztott KISZ-vezetőségek és bizottságok összetétele tükrözze az adott terület tagságának réteg és életkor szerinti összetételét. A választások eredményeként a KISZ vezető testületeiben növekedjen a fizikai dolgozók, a fiatal párttagok, a honvédségtől leszerelt fiatalok, a lányok és fiatalasszonyok aránya. Fejlődjen a vezetési színvonal, a testületi tagok felelősségérzete és aktivitása.

Ahhoz, hogy valóban ilyen vezetők kerüljenek a különböző funkciókba, az aktívagárdából gondosan kell kiválasztanunk és kinevelnünk a legmegfelelőbbeket. Nyilvánvaló, hogy ezt a munkát nem lehet a választás megelőző egy-két hétben belül elvégezni. A funkcióváltás pillanatától hosszú folyamatnak kell megelőznie. Kiválasztani néhány vezetőre megfelelően látszó

aktivistát, törekedni sokoldalú megismerésükre, ellátni kiemelt megbízatásokkal, egyre több vezetői szituációban gyakorlatolni, ez mind olyan tennivaló, amelynek elvégzése rendkívül fontos vezetői feladat.

Az eddigiekből egyértelműen következik, hogy a vezetői tapasztalatok átadása is a kédermunka része, a tervszerűség egyik fontos eleme. Milyen jellegű tapasztalatokat kell elsősorban átadni, illetve átvenni? Mindenekelőtt közzösen elemezni kell az előző vezetői koncepciót, az elért eredmények, a hibák okait. Az előző vezetőségi tag mondja el, mit tart saját munkájában a legeredményesebbnek, miket nem tudott megvalósítani. Feltétlenül beszéljen terveiről is, támpontokat adva azok megvalósításához.

Célserű, ha az érvényben lévő határozatokkal közösen értelmezik, valamint rögzítik azok végrehajtásának jelenlegi helyzetét. A távozó vezető ismertesse a terület sajátosságait, a legfontosabb módszerbeli fogásokat, munkafarmákat. Jellemezze a területén dolgozó vezetőket, aktivistákat és értékelje munkájukat. Minősítse a környezettel kialakult személyes kapcsolatát, a pártszervezethez, gazdasági, intézményi, társzervezeti kollegaihoz fűződő viszonyát. Fűzzön magyarázatot a végzett munka főbb írásos dokumentumaihoz és végül hívja fel a figyelmet a kialakult szokásokra, hagyományokra.

Az előző vezetési koncepció továbbviteléhez, fejlesztéséhez, de egy egészen új kialakításához is elengedhetetlenül szükséges a korábbi vezető munkatársai, aktivistái egy részének magatartása, a velük való együttműködés, tanácsai, javaslatok, munka- és területismereti tapasztalataik felhasználása.

Az eddig lezajlott választások azt bizonyítják, hogy káderpolitikánk helyes volt. Bátoran állunk a fiatalítás lehetőségével, több olyan új KISZ-vezető került be a testületbe, akiknek életkora a legideálisabb. (Ez már csak azért is figyelemreméltó, mert közismert a vállalatunk munkaerőgondja, főleg a fiatal munkaerőnél.) A káderkiválasztásnál a legmesszebbmenőkig figyelembe vettük a tagság véleményét.

A választások végéhez érve nem szabad lezártnak tekinteni a KISZ-munka egy szakaszát. Feladataink folyamatosak, a felkészülés a XI. pártkongresszusra, a KISZ IX. kongresszusra, mind mind olyan cél, amelyre alaposabb munkával, az ifjúság és a társadalom érdekeinek megfelelő irányítással kell készülnünk.

Tovább kell fokoznunk fiataljaink körében a politikai nevelést. Hiszen — mint ezt a chilei példa is bizonyítja — harcunkra szükség van a munkahelyen, a közélet minden területén, szükség van az összefogásra a világ haladó és békeszerető erőivel. Fiataljaink bizonyították szolidaritásukkal, röpgyűlések tartásával, hogy elítélik minden olyan reakciós, imperialista törekvést, mint amilyen a chilei.

Megdöbbenéssel és mélyérges fájdalommal vettük tudomásul egy igaz kommunista és igaz ember, Vályi Péter halálát. Fiatal vezetőinknek, régieknek és a most újjáválasztottainknak példaképpé szolgálhat élete, kommunista helyállása, ahogyan a szocializmus ügyét és a nemzetközi kommunista mozgalmat szolgálta.

Lázár Lósló
a KISZ KB tagja

Vezetőségválasztások Zobákon

Zobák-bányán már befejeződtek az alapszervezeti vezetőségválasztó taggyűlések. Az elmúlt két hétben mind az öt KISZ-alapszervezet megtartotta taggyűlését. Valamennyi taggyűlés határozatképes volt, a fiatalok átértékelték a választások jelentőségét, a kijelölt időpontban, pontosan, fegyelmezetten jelentek meg a gyűléseken. Napirenden szerepelt a vezetőség beszámolója az elmúlt két év munkájáról, valamint a KISZ VIII. kongresszusa határozatainak a végrehajtása. A beszámolókat vita követte. A felszólalók sok hasznos kiegészítést és javaslatot tettek. Ez támpontot jelent az új vezetőségnek a jövőben végzendő munkájukhoz.

Est követően került sor az új vezetőségek megválasztására, valamint az októberi KISZ-csúcsvezetőségválasztó

értekezlet küldötteinek jelölésére.

A régi vezetők, vezetőségi tagok mandátumok lejártával hozzászólásokban több hasznos javaslatot, tanácsot adtak az új vezetőknek. A titkári funkcióba választott fiatalok pedig a vezetőség nevében köszönetet mondtak a tagságnak, valamint a lelépő vezetőknek az eddig végzett munkájukért.

Az új választásig az alapszervezeteknél a következő titkárok kezdik el munkájukat: Termelői körlet, Kun Béla alapszervezet: Vass Dénes. Szállító körlet: Antalcz János. Külszíni alapszervezet: Rizmayer Katalin. A másik két alapszervezetnél újraválasztott titkárok dolgoznak tovább. Az előkészítő körlet Asztalos János nevével viselő szervezeténél Mátyás József, a gépészetnél Cvetkó János kapott bizalmat.

Bosznay Pál

Ketten a hadseregéből

„A haza védelmében személyes szolgálatával és anyagi javainál valamennyi magyar állampolgár köteles... részt venni” — mondja ki a Honvédelmi Törvény bevezetőjében.

Még nem találkoztam olyan fiatalal, aki örült volna a behívójának. A szolgálat kötelezősége annak az évről január hó 1. napján kezdődik, amelyben 18. életévüket betöltik, és — honvédek, tisztesek és tiszteltesek esetében — annak az évről december hó 31. napján végződik, amelyben az 50. életévüket betöltik.

Még nem beszéltem olyan emberrel, aki a két év letelte előtt ne számolta volna: még mennyi van hátra a leszerelésig. Emberi dolog. Jó, jó a katonaság, összehezo az emberkeket, fegyelmere nevel, de azért mégis... Vár otthon a család, a barátok, a munkatársak.

Igényeltük volna a kapcsolatot

Farkas Gyula, a komlói Központi Gépüzemből vonult be 1972-ben. Még jócskán van ideje hátra a leszerelésig. — Nem ért váratlanul a behívó, számítottam rá. Amikor megérkezett, nehéz szívvel hagytam ott a családot, hiszen nemrégiben nősültem, meg aztán akkor kezdtem belejönni a munkába. — Hogy kerültél a Gépüzembe?

— Hosszú története van ennek. Miskolcon laktam, ott is lettem esztergályos. Aztán 1968-ban kineveztek egy lehetőség, hogy mint szakmunkás, három évig a Német Demokratikus Kétszázados hadseregben dolgoztam, Karl-Marx-Stadtból utaztam, egy gépgyárban dolgoztam 1971-ig. Nagyon szép volt az a három év. Németország, „kiküldetésem” alatt ismerkedtem meg a jelenlegi feleségemmel,

aki komlói volt, s ugyancsak három évig szolgált a hadseregben. Amikor visszajöttünk, megtartottuk az esküvőt. Egy gondolat nemem is jobb lesz, ha Komlóra helyezkedem el. mert itt jobban fizetnek. Bevált a számításom, a Gépüzemben jó kollektívra találtam.

— Lakásokat van?
— Sajnos nincs. Még most is alberletben lakunk. Miután megvált az esküvő, beadtuk az igénylésünket szövetkezeti lakásra, de még nem kerültek sorra. Ez már nem is baj, mert jött az újabb lakásrendelet, s mi áttettük a kérelmünket OTP örökösre. Pénzünk megvan rá, meg a vállalat is segít, úgy, hogy majdnem biztos, hogy jövő tavasszal már költözünk. — Mióta bevonultál, hallottál valamit az üzeméről?

— Nem sokat. Néha ugyan találkoztam munkatársakkal, mondanak egy-két hírt. De amúgy semmi. Nem kerestek bennünket. Pedig néha nagyon igényelnék a közvetítést, érdekelne bennünket, mi történik munkahelyünkön. Persze lehet, hogy mi is hibások vagyunk. De

Új titkárok

Az alapszervezeti választások lassan végéhez közelednek. Sok helyen új titkárok kerültek a szervezet élére, máshol a régi titkárok választották meg ismét. Alább közöljük az eddig megválasztott titkárok nevét. Tanbányá: Palotás Jenő. Nagymányoki Brikettüzem: Hucker Adám. Igazgatóság: Péter Iván. Pécs-Bányauzem külszín l.: Kis Nagy Gyula. Újhegy Üzem III-as: Müller László. Anyagellátó Üzem: Horváth József. Szénélőkészítő Üzem: Appel István. Villamos Üzem komló terület: Kovács József. Kossuth-bánya szállítók: Körsi János. Központi Gépüzem cserépgép alapsz.: Geisz István. Pécs-Bányauzem előkészítő: Nagy Sándor.

Kedvezmények a leszerelteknek

A munkaügyi miniszter most megjelent rendelete kiterjeszti a sorkatonaságtól leszereltnek nyújtott kedvezményeket, fókuszban gondoskodik arról, hogy a katonaságnak eltöltött éveinek jelentős hátrányt az újabb munkába álláskor.

Magasabb fokú képzettség elnyerését szolgáló tanulmányi szerződések megkötésekor — azonos feltételek esetén — a leszerelést követő három évig előnyben kell részesíteni a volt sorkatonákat.

A sorkatonai szolgálat alatt elért bizonyos szint, vagy rendfokozat esetén a leszerelés követő évben rendkívüli szabadság jár azoknak, akik bevonulási előtti munkahelyükre térnek vissza. A kiváló szint vagy tiszt-helyettesi rendfokozat (örv. mester, tőrv. mester) illetéges zászlós vagy tartalékos tiszti rendfokozat elérése esetén 6-12 napig, élenjáró osztályos szint vagy tisztes rendfokozat (örv. vezető, tisztes, szakvezető) elérése esetén hat munkanapig terjedő rendkívüli szabadság jár.

A pénzügyminiszter más illetékes miniszterekkel együttes rendeletben arról intézkedett, hogy a leszerelést követő két évben belül a sorkatonai szolgálatot teljesített dolgozókat is előnyben kell részesíteni a le-
késéptitkezések támogatásokról.

Aki a leszerelés után két éven belül a munkakörének ellátásához vagy magasabb munkakörbe besorolás eléréséhez szakmai vizsgára készül, az egyébként is járó kedvezményeken túl, 30 napig terjedő fizetés nélküli szabadságot kérhet, s ezt meg is kell kapnia.

A bevonulás előtti munkahelyükön tovább dolgozó munkabéreknek megállapításakor figyelemmel kell lenni az adott munkakörben időközben végrehajtott béremelésekre. Bárhol is munkába leszerelés után a dolgozó, a munkabérek megállapításakor figyelembe kell venni a katonai szolgálat alatt szerzett munkakörének megfelelő szakmaiságot és szakmai gyakorlatot. A szakmunkásvizsgán ugyancsak számít a jövőben a katonaságnál szerzett szakmai gyakorlat.

A pénzügyminiszter más illetékes miniszterekkel együttes rendeletben arról intézkedett, hogy a leszerelést követő két évben belül a sorkatonai szolgálatot teljesített dolgozókat is előnyben kell részesíteni a le-
késéptitkezések támogatásokról.

— Régi kapcsolat volt?
— Négyéves. Volt egy iskolatársam Tatabányán, aki Nagy-körösré járt le udvarolni. Mondtam neki, szerezzen valami címet nekem is, szeretnék levelezni. Szerzett, Sokáig leveleztem anélkül, hogy láttuk volna egymást. Amikor az első találkozás megbeszéltek Nagy-körösről, azt mondtam magamban: ússe kő, ha csúnya is, egy pár órát kibírok vele. Kellémesen csódlótam. Most a feleségem.

— Lassan letelik a katonai idő.

— Nem volt ez olyan rossz, mint ahogy azt olyan sokan elmondják. Mielőtt bevonultam, engem is sokan elírásztak, hogy ez lesz meg az lesz. Nem mondom, volt rossz is, de azért ki lehetett bírni. Egy eseményre amig élek mindig emlékezni fogok. Székesfehérvárra mentünk gépkocsival. A sofőr nem volt valami gyakorlott a vezetésben, mert egy kanyarban a kocsi megcsúszott, nekicsapódtunk egy eperfaágának és fejrédltünk. Aki csak arra járt, annyit kérdezett: hány halott van. Szerencsére nem történt egyikünknek sem semmi baja.

— KISZ-titkár is vagy.

Vissza szeretnék kerülni a csapatához

Ferenc Lajosnak már csak pár hete van hátra a leszerelésig. Várja is nagyon, hiszen két év után már jó volna „igazán” otthon lenni. A feleség, a szülők már készülnek a nagy eseményre.

— Két dologban is szerencsém van — mondja. Az egyik az, hogy Pécsre kerültem katonának. A másik, hogy augusztus 6-tól kezdve a Fegyveres Erők Klubjában teljesítik szolgálatot. Ez „nyugis” hely, bár itt is megvan a szolgálati fegyelem, lazítani azért nem lehet.

— Te komlói vagy...

— Nem ott születtem ugyan, de már jó néhány éve Komlóra lakunk. Apám Béta-bányán dolgozik, így kerültem én is kapcsolatba az üzemmel. Elvégeztem a várjaskolát, utána közvetlenül Tatabányára kerültem a Bányáipari Technikum nappali tagozatára. Alig dolgoztam azonban vagy három hónapot Bétán — mert iskola után oda kértem magam — behívtak. Kelemetlenül érintett, mert alig egy pár héttel azelőtt nősültem meg.

— Igen, megválasztottak az egyik alapszervezet titkárává. Egyszerű KISZ-tag voltam, a titkárság azonban más. Aztán fokozatosan belejöttem. Tavaly egy kimenőnél hazavittem négy fiút, meglátták a komlói ruhagyárt, mindjárt azért nyaggattak, vegyék fel a kapcsolatot velük. Ez meg is történt, egy darabig tartottuk is, aztán megszokták a kapcsolatot. Sajnos a lakatányon belül annyi elfoglaltságunk akadt, hogy a különböző rendezvényeinkre nem tudtunk elmenni.

— Lassan közeledik a leszerelés napja. Vissza szeretnék kerülni a csapatodba?

— Mielőtt bevonultam, a Kővári Tibor vezette előző csapatban dolgoztam. Ott van az apám is, természetesen vissza szeretnék kerülni.

Békassy Gábor

Klubról klubra A Puskinban

Még az előző év október elején történt, hogy Kult Lacit Pécszabolcon az utcán megszólította egyik barátja: „Te Laci, ifjúsági klubot alakítanak a Puskinban, nem akarsz a tagja lenni?” Laci nem sokat gondolkodott, hanem megkérdezte: mikor és hol kell jelentkeznie a klubba? Így történt, hogy október 25-én, este 6 órakor ő volt a huszonötödik, aki megjelent az alakuló ülésen.

Kicsit bágyadtan indult minden. Igaz, a cím, hogy „magnósklubja, kicsit feldobta a társaságot, ám a terem mérete, és nem utolsósorban az, hogy nem volt elég konnaktor, csatlakozó, hangfal és erősítő, csak három gátat vetett a létszám szaporodásának. Sőt, egyre inkább érezték, hogy önmagában a magnó kicsit kevés, valami más is kellene; valami, de még inkább valamik hiányoznak ezekről a péntek esti összejövetelekről. Így történt, hogy két héttel a klubalakulás után, az egyik találkozóan, ismét megjelentek a művelődési ház vezetői, Koltai Dénes és Ficsek Ferenc, hogy elbeszéljessenek a fiatalokkal. A beszélgetés eredményeként pedig megszületett a döntés: színesebb, elevenebb, változatosabbá kell tenni a klub programját. Ekkor lett a klub vezetője Schrott Karsai után Kult Laci, az akkor még a Nagy Lajos Gimnázium tanulója. Laci közben érettségizett, és mindössze egy ponttal lemaradt a főiskolára futók versenyében. Elhatározta: nem mond le a bekezdésről, ám addig valahol a „szakmához” közel álló (matematikusnak készül) munkában kíván elhelyezkedni. Így került az újhelyi üzembe, ahol immár vele kiegészülve, az öt főből álló vezetőség dolgozik.

Tizenöt éven keresztül tanult zenét, és jelenleg is tagja a Mecseki Szénbányák központi fúvószenekarának. Így nem kell csodálkoznia, hogy a klubtervben szereplő programok zömét ma is a zene adja. Am, korántsem ad hoc-jelleggel. A foglalkozásokra ugyanis készülnek, hál egy régi, hál egy új zenekart, illetve énekest kell valamelyik vállalkozónak bemutatnia, és természetesen zenével illusztrálnia. És mással is dicsékedhetnek:

– Nagyon fiatalok vagyunk, hisz a legidősebb is csak 19 éves közöttünk. De van még egy kritériuma is a műsor összedolgozásnak. Mégpedig az, hogy a 41-re szaporodott létszámnak még az egyharmadát sem adják a lányok. S mivel a fiúk inkább el tudnak szórakozni a zene mellett, így érthető a zene túlsúlya. Persze, azért történtek kísérletek a „mono-kultúra” megszüntetésére. Szerveztünk ismeretterjesztő előadásokat, üti-beszámolókat. Vendéglátunk ifjú költőket. Előadást szerveztünk a beat-irodalomról és a Hair-musical-ról. Rendszeresen részt veszünk a KISZ-vezetői fórumklubjának vitáin, és volt már vendégünk Sarkadi Nagy Barna, a KISZ Baranya megyei Bizottságának titkára, valamint a pécsi stúdió „Egy kicsit nekem, egy kicsit nekem” című műsorának vezetője, Dám László is.

– Terveztünk egy vita-műsort a vallásról: a szabadszólású plébános és egy szociológus részvételével, sajnos érdeklődés hiányában ez kútba esett. Az ősz folyamán szeretnénk meghívni Garay Ferenc újságírót, hogy mondjan nekünk valamit Amerikáról.

Eredmények és nem utolsósorban tervek is vannak a pécszabolcsi Puskin Művelődési Ház ifjúsági klubjánál, csak a klubhelyiség kicsi, a nagyteremben megtartott vasárnapi zenés rendezvényekre pedig 10 forint a belépő a klubtagoknak is, pedig a klubtagsági díj is 10 forint. S mivel a klubtagság 80 százaléka diák, ez bizony kicsit sok.

— kapu —

Megpróbálom jól csinálni

A szeptember 11-i választások után voltak, akik helyeselték, „rátermett lány”, voltak, akik aggódtak, „még egy funkció, hogyan fogja bírni!”. Rizmayer Kati, a Zobák-bányai kőszíni KISZ-alszervezet új titkára pedig vett egy mély lélegzetet, és csendesen csak annyit mondott: „megpróbálom jól csinálni.”

22 éves, műszakjegyző. Négy éve dolgozik Zobák-bányán, s ez idő alatt bizony felszaporodtak a megbízások. A gépészet szakszervezeti alapszervezetének gazdasági vezetője, a takarító szocialista brigád patronálójá, üzemi közönség-szervező, nőbiztonsági tag.

– Hát igen, az emberekben önkéntelenül felmerül, hogy ennyiféle jól csinálni nem lehet, és ez a munka rovására megy. Erre különösen vigyázok. Az igaz, sószor túluláztam, hogy a munkámmal is elkészüljek, de ez már vele jár.

Nem „strébér”, nem is különleges embertípus, egyszerűen szereti azt, amit csinál. Bevallja: eleinte nagyon félt, vajon képes lesz-e megcsinálni, amit vállalt? Aztán, ha sikerül, egyszerre örül, és hitetlenkedik – a következő feladattal. Így volt az a patronálás esetében is.

– Magam sem tudtam elképzelni, hogyan boldogulok 22 évesen, lány létemre egy szocialista brigád patronálásával. Nem volt könnyű, de végül meg is elfogadták, és az ezüstkoszúrú elnyerésének már együtt örülünk.

Közgazdasági technikumot végzett, tervező-statisztikus és könyvelői képesítéssel rendelkezik, de...

– Nem a munkaszámoknak megfelelő munkakörben dolgozom. Szerettem volna könyvelői státuszba kerülni, de nincs hely. Így aztán továbbképzési lehetőségek után járok.

segem sincs, hiszen a mérlegképes tanfolyam elvégzéséhez, könyvelői gyakorlat szükséges. Egyetemre még nem gondoltam, azt hiszem, az tényleg sok lenne. Egyelőre dolgozom, és várok, hátha...

– Szabad idő? Meglepő a válasz, van, csak gyúresen kell szervezni. Szeret kirándulni, színházba járni, és nagyon sokat olvasni. Búszke egyre gyakor-

podó könyvtárára. „Jó ez a könyvrésztlet – jegyzi meg –, csak ne lenne olyan sok!”

Nincsenek nagy tervei, nevetve mondja, a kisebb megvalósításához is épp elég energia szükséges. A legfontosabb most az új feladat: összefogni és vezetni a 33 fős alapszervezetet úgy, hogy itt se valjón szégyent.

Németh Sylvia

Munka közben

Fábos József, a Központi Gépüzem dolgozója a sikestergagépen egy gépalkatrész megmunkálását végzi

Fotó: Hartai

„Hej, te puska, puska vagy...”

Míg várakozom rá, a címbe idézett munkámzolgalmi dal írást eszemben. Aztán később kiderül, ő is ismeri, és több katonáideje alatt többször, de levaló felől szögölde jégáridék felől fúj, csontig hatoló téli szél erejét, és a Hanság mocsaraiban hevülő nyári gőzfűdők páráját. Járóutasa mellett a fegyver volt a jobbról, akikhez barm fordulhatott, igaz, ennek fejében ápolnia is kellett azt. No, de melyik barátságot nem kell ápolni? Mit jelentettek nekded ezek az évek?

– Először is hadi kérjelek meg valamire! Ha véletlenül is nagy szavakat mondanék, ne írd le. Mindjárt megmagyarázom azt is, hogy miért ne. Azt, amit én ott, akkor tettem, nagyon sokan tették. A másik pedig, hogy előtűnk is, utánunk is több százon, több ezren megtették. Hozzá kell tenni, hogy az előtűnk levők sokkal nehezebb időkben. Hallhattál róla: nyugati határról van szó. A katonáévek a próbatétel éveit voltak. Megismertük egymást, s mi tagadás, önmagunkat is. És még nagyon sok mindent megtanult az ember: önmagunk és mások becsléséről, a fegyver értékéről és nem utolsósorban a közösségi érzést.

– Nálad melyiknek volt nagyobb szerepe abban, hogy jelentkezsz munkásöröknek?

– Nehéz erre így azonnal válaszolni. Leszerelésem után ugyanis rendszeresen eljártam a MHSZ-hez, lőni. Mit mondtak? Ugy érezték, kell! A leszerelés után munkahelyet változtattam, előtte a komlói helyi-

iparind dolgoztam. Megnősültem, két gyerekem van, kellett a pénz. Itt, Kossuth-bányán, mint csatlós, közel kétszeresét kerestem az előző fizetésemnek. Hogy ide kerültem? Közrejött-ezt ebben az is, hogy apám, apósom és a sógorom is itt dolgoznak.

– Komlói voltál, és most még is Mecsekpölösken laksz, mindennap onnan kell bejárnod, gondolom azért csak-csak időt igényel a hároméves fiad és az egyéves lányod is, nem beszélve a csatlós-munka fizikai és idegi fáradalmairól. Hogyan egyeztetted mindezt össze?

– Huszonhétedik évemben vágyok. Nem szeretem haszon-talanul tölteni a szabad időmet. A KISZ-ből lassan kiéregszem, a közösségi életrel azonban nem tudok lemondani. Kinn falun erre nagyon kevés lehetőségem van. Ugy érzem, a munkásörög ezt fogja pótolni. Erő-

síti még ezt a vonást az is, hogy sógorom is munkásör.

– Az előképzések lassan befejeződnek. Már csak egy két-napos koncentrált kiképzés van hátra. Hogy érzed, sikerül?

– Korai lenne erről beszélni, természetesen bízom benne, hogy a jövő év elejétől már munkásör leszek.

– Mi a véleményed a hazafiságról és a hazaszeretetről?

– Ha most elismételném mindazt, amit a hátdörögnél érrel tanultunk, nem fedné az igazat, mivel a két fogalom emberben több kell, hogy legyen. Talán, inkább példával tudnám érzékeltetni. A fegyveres erő napja közeleg, maradjunk talán épp e napnál. Szerintem a pákozdsukarai hónapdek tettekkel mondták el mindazt, amit te itt most szóban kérsz tőlem.

– Köszönöm a beszélgetést, Kozma Laci.

— k —

Új könyvek a fiataloknak

MÓDSZEREK
A KISZ-OKTATÁSBAN

A könyv elsősorban a KISZ-oktatás propagandistáinak ad hasznos pedagógiai, didaktikai és módszertani tanácsokat. Igyekszik a válogatás főigénye azokat a legfontosabb területeket, amelyek a propaganda-munka szempontjából különösen fontosak, s elmondani az azokkal kapcsolatos legalapvetőbb elméleti, lélektani és metodikai tudnivalókat. Így az olyan kérdések, mint a világnézet, közösségi, erkölcsi, esztétikai nevelés, továbbá a serdülő- és ifjúkor személyiségjegyei, az ellenérzés és a számonkérés módjai, bizonyára minden igényesebb KISZ-vezetőt is érdek-

FIATALOK A CSALÁDRÓL

Most, mikor a demográfiai kérdések meglehetősen előtérbe kerültek, kiváltható számíthat érdeklődésre a „Fiatalok jogi kiskönyvtára” sorozat új kötete. Az ismert újságíró, Kovács Judit elsősorban azokat a társadalmi folyamatokat elemzi, amelyek átmenetileg kilendítettek helyükről a családokat, s bizonytalanná tették feladatukat, szerepüket. A könyv ismereti a családjogi törvény egy részét és más ehhez kapcsolódó törvényeket, kormányrendeleteket is. A szerző az a szándék vezeti, hogy a fiatalok átérzik a megfontolt párválasztás és a tudatos családépítés fontosságát, s részt vállaljanak családvedelmünk, szociálpolitikai feladataink kezdeményezéséből és teljesítéséből.

K ö r k é p

Végrehajtó bizottsági ülés Október 15-ig lehet pályázni

Ülést tart ma, szeptember 25-én délelőt a végrehajtó bizottság. A napirenden szerepel Zoltai Ákos beszámolója a szakdolgozati pályázat eredményéről. (A vállalati KISZ-bizottság, a vállalati gazdasági, politikai vezetőségével együtt májusban pályázatot írt ki műszaki, gazdasági, szervezési és biztonsági kérdésekben. A pályázatra 73 javaslat érkezett be. A javaslatok elbírálása után 13 téma került kiírásra. Pályázni nemcsak a kijelölt témákban lehetett, a dolgozatok más kérdéseket is felölgozhattak. A beadási határidő eredetileg szeptember 15-e volt, meghosszabbították október 15-ig. Az eredményhirdetésre november 7-én kerül sor. (Az ülés második napirendi pontként meghallgatja Horváth Ernő tájékoztatóját az ifjúsági törvény üzemi feladattörvényéről. Ezt követően Klepach Ottmár javaslata hangzik majd el a vállalati KISZ-bizottsághoz hatáskörileg tartozó alapszervezeti, csúcsvezetői és bizottsági titkárok személyéről.

A továbbiakban az ifjúsági szövetséget érintő egyéb kérdéseket tárgyalja meg a végrehajtó bizottság.

AZ ORSZÁGOS BÉKÉTANÁCS KITÜNTETÉSE

Megítisztelt kitüntetésben részesült Kovács Lajos, a KISZ Mecseki Szénbányák bizottsága végrehajtó bizottságának tagja, a Villamos Üzem alapszervezeti KISZ-titkára. Az Országos Békétanács kitüntető jelvényét vette át szeptember 17-én Budapesten, az Országos Békétanács székházában. Mint Kovács Lajos a kitüntetés után elmondotta: úgy érzi, hogy az érdemrenddel a Mecseki Szénbányák valamennyi dolgozójának a békemunkáiban kifejtett tevékenységét ismerték el.

Ifjúgárdisták elismerése

A fegyveres erő napja alkalmából kitüntették azokat az ifjúgárdistákat, akik ebben az évben kiváló teljesítményt nyújtottak, több éves munkájukkal hozzájárultak az Ifjú Gárda alakulatók jó szerepléséhez. A Mecseki Szénbányák ifjúgárdistái közül Simon Miklós (Kossuth-

Mozilátogatás

A Nagymányoki Brikettüzem KISZ-fiataljai közös mozilátogatáson vettek részt. Megnézték a Munkásosztály a paradicsomban meg című filmet. A film megtekintése után megbeszélést a látottakat.

Az üzem gazdasági vezetőség elismeri a fiatalok munkáját. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy a bányásznap alkalmából két kiszta kapott igazgatói dícséretet és a vele járó pénziutalmat: Iszli Istvánné és Gungl György.

SZOVJET MŰVESZEGYÜTTES ELŐADÁSAI

Régi kívánsága teljesül a Mecseki Szénbányák fiataljainak. Több éven keresztül kérték a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet déli hadseregcsoport központi művészegegyüttesét, látogassanak el hozzánk, tartanak előadást a vállalati kultúrházban. A művészegegyüttes nagy elfoglaltsága miatt eddig nem tudta vállalni a szereplést. Most azonban megegyezés jött létre. Október 6–20. között hazánkban tartózkodnak, három előadást vállaltak Pécsért, illetve Komlón. A bemutatókora október 14–15–16-án kerül sor a Puskin Művelődési Házban és a Zrínyi Művelődési Házban és a József Attila Művelődési Házban.

Az Ifjúkommunista felhívása

A hagyományokhoz hiven, az idén is meghirdetjük az Ifjúkommunista előfizetés-gyűjtési versenyét. Szeretnénk, ha folyóiratunk a jövőben minden alapszervezeti vezetőségi tag kedvelt olvasmányja lenne! Kérjük, hogy hívjátok fel a pártszervezetek, tanácsai, tömegszervezeti vezetőit, tanácsadókat figyelmét is folyóiratunkra. Mint impresszumunkból kiderül: bármely postahivatalunkban előfizethettek az Ifjúkommunistára.

Negyven elsőéves vájáratanuló

Negyven elsőéves kezdte meg tanulmányait idén szeptemberben Komlón, a vájáriskolán. A 69 jelentkező közül orvosi vizsgálat után választották ki a pályára alkalmas fiatalokat. 69 jelentkező – mindenképpen szép létszám, amely mögött azonban komoly agitációs munka rejlik.

– Március végén még csak tizenhároman voltak – mondja Molnár József, a Mecseki Tanbánya szülők gyermekeinek szervezési és munkaközi vezetője. A tavalyi kettővel szemben, az idén már nyolc gyerek jelentkezett.

Az elsőévesek egyelőre csak „messziről” ismerkednek a bányával.

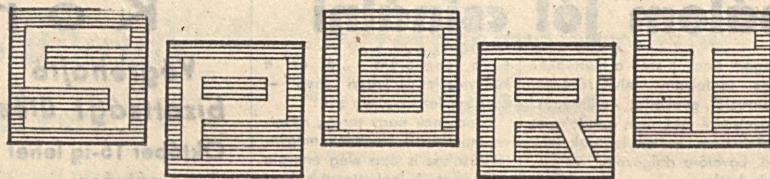
A helyi rend: három nap elméleti oktatás, három nap külszíni gyakorlat, a vájáriskolán. A 69 jelentkező közül orvosi vizsgálat után választották ki a pályára alkalmas fiatalokat. 69 jelentkező – mindenképpen szép létszám, amely mögött azonban komoly agitációs munka rejlik.

– Eddig még nem hallottunk panaszt – jegyzi meg Molnár József. – Tanulnának elégedettek a munkakörülményeikkel, az intézeti ellátással. Mi pedig igyekszünk mindent megtenni, hogy nyugodt, biztonságos körülmények között tanulhassanak.

N.

Eredmények

Labdarúgás
NB I.: Pécsi Munkás SC—Zalaegerszegi TE 3:1 (2:0).
Pécs, 10 000 néző. Vezető: Vizhony.

Biztató csapatteljesítmény

Kecskemét—Kömlői Bányász 0:0. Kömlői Bányász: Buus — Tallósi, Csordás, Tihanyi, Dárdai, Lahó, Bordács, Kolesánszky, Tüske (Keszai, 46. perc), Orsós, Cs. Kovács (Juhász II, 63. perc).

Sokan sima vereséget vártak, erre cáfolt rá a Kömlői Bányász, mégpedig lelkes, küzdőszellemű játékkal.

A csapatok ugyanis nyílt siskák játszottak, s így mindkét kapu gyakran fargott vesztélyben. S hogy mégis gólnélküli döntetlennel ért véget a találkozók, ez elsősorban a két kapus kitűnő védésével magyarázható.

Buus néhány gólnak látszó lövést is harított. Tallósi a több megszokott munkabírásával tűnt ki. Csordás, Tihanyi és Lahó méltó társnak bizonyult. Keszai, mint cserejátékos, a második félidőben a jobbabbá posztot, kielőgítő teljesítményt nyújtott. (Ezt vártuk tőle már eddig is.) Dárdai volt a mezei legjobbja. Orsós is nagy területen játszott, formája ívelő. Bordács most is jó előkészítő volt. Kolesánszkyt nagyon fogták, ha viszont többet mozog, hasznosabb. Tüske lelkes volt, de nem érvényesült. Cs. Kovácsot ismét többet vártunk. A fiatal Juhász II. bemutatkozása ígéretes, ha egy kicsit nyugodtabb, ömaga két gólt szerez.

Ami számunkra bizonyos megnyugvást adott: a kék-fehér górdá teljesítménye nagyot javult.

A hét végén az Olajbányász vendégszerepel Kömlőn, szerdán pedig a Pécs melletti Pogány község csanata fogadja együttesünket MNK keretében.

A csapatok ugyanis nyílt siskák játszottak, s így mindkét kapu gyakran fargott vesztélyben. S hogy mégis gólnélküli döntetlennel ért véget a találkozók, ez elsősorban a két kapus kitűnő védésével magyarázható.

A pontszerzés lélekianál is jól jött!

A beruházásokról

Körlevél a vállalati beruházási tevékenység tapasztalatairól

A Nehézipari Minisztérium 75 966/1973. szám alatt a fenti tárgyú miniszteri körlevélben értékelte az elmúlt esztendő vállalati beruházási tevékenységét, amely a többi között megállapítja: „Az elvégzett vizsgálat szerint a vállalatok többsége helyesen választotta ki a fejlesztési célokat. A döntések egybeesnek a népgazdasági és ágazati érdekekkel. Egyes esetekben kiemelkedő eredményeket értek el a gyors döntésben és megvalósításban, a takarékos kivitelezésben.”

A továbbiakban a körlevél ismerteti az eredmények mellett a hiányosságokat, majd felsorolja az ügyek lebonyolítási rendjét, amit főleg a vállalati kerületvezetőségek, üzemeztetőségek és osztályvezetők figyelmébe ajánl.

Kiemeli a 29/1966. sz. igazgatóhelyettesi utasítást: „A beruházási osztály a bejelentések megkönnyítése érdekében igénybejelentési formanyomtatványt adott ki. Mint ahogy a körlevél is kiemeli a beruházások megvalósításának alapvető része a feladat (igény) helyes megfogalmazása. Tapasztalatok szerint a kérdésben az egyes igénylők nem elég körültekintően végzik feladatukat. Ebből adódóan megvalósítási engedélyemelt követően sok módosítás, ebből adódóan időelhaladás, költségátléptel jelentkezik.”

A körlevelet Bachman Mátys gazdasági, és Pozsgay Károly műszaki igazgatóhelyettesek írták alá.

Tűzvédelmi gyakorlat

Tudósítónktól

Az Anyagellátó Üzem központi faterlepén szeptember 13-14-én Andrián Lajos főhadnagy, Kömlői város tűzoltóparancsnok vezetésével, a hármas tűzoltószervezet keretében (dombóvári, kaposvári, szigetvári, pécsi, kömlői, valamint a faterlep önkéntes tűzoltóinak bevonásával) gyakorlatot tartottak.

üzemi gondnok pedig a faterlep vízvezeték-hálózatának nyomvonalát és körlejtését ismertette.

Pfeiffer Marlon tűzoltó őrnagy, a megyei parancsnokság részéről, a gyakorlatot értékelve hangsúlyozta, hogy az Anyagellátó Üzemben a tűzvédelmi munka igen jó, kitűnő az együttműködés a kömlői tűzoltóparancsnoksággal.

Baranyai János

TANULMÁNYUT

Nyugat-Dunántúli földtani, hidrogeológiai, hidrológiai viszonyainak és problémáinak tanulmányozására a Magyar-honi Földtani Társulat Déldunántúli Területi Szakosztálya kétnapos tanulmányutat szervez. A résztvevők a Pécs, Nagykanizsa, Gellénháza, Zalaegecszeg, Nagykanizsa, Zalakaros, Pécs útvonalon többek között megtekintik az Olajipari Múzeumot, és a Mura melletti vízkivételi művet. Az indulás időpontja: október 3.

Kézilabda: Kömlő nyerte a bányász-rangadót

Nem mindennapi izgalomban volt részük vasárnap délelőtt a pécusi-hegyi és a kökényosi pályák szurkolóinak. Pécssett a különböző okok miatt a kiesés ellen küzdő hazaiak a Ferencvárosnál gárdát, míg a kökényosi kék-fehérekkel a mérkőzés feljuttató esélyes testvér csapatot fogadták. Pécsújhegyen, sajnos még az ellátás alól felmentett Józsinál sem sikerült titkon tartani a két bajnok pontot, mert a sokszor magyar bajnok és találkozóra feléledt, s ha nehezen is, de legyőzte lányainkat. Így továbbra is fenyeget bennünket a kiesés réme.

Kömlőn bizony csak nagyon kevesen gondoltak volna, még a mérkőzés szünetében is arra, hogy a hazaiak majdnem tíz góllal győzik le az ősszel melyen formája alatt szereplő pécsieket. A játék első részében még tartották magukat a vendégek, ám már ekkor is túl sok volt az eladott labda, a kihagyott helyzet. Amint egy felsőbb osztályba igyekvő gárdának nem szabad elkövetnie, Szűnet után pedig joggal képzeltük a továbbiakban szemlélt, hogy a kétkézi játékosok esélyesek a feljutásra. E játékosok kiépült a piros-fekete csapat. Még ilyen irányban is megérdemelten győzött a Kömlői Bányász.

FERENCVAROS—PECSI BANYASZ 10:8 (4:2)

Pécusiúhegy, NB I. női mérkőzés. V.: Ajkavölgyi, Auspitz, Góllövők: Józsiné 3, Fiszter 3, Lokiné, Balazsné.

KÖMLŐI BANYASZ—PECSI BANYASZ 22:13 (9:8)

NB I. B. férfi mérkőzés, Kömlő, 400 néző. Góllövők: Jeszenszák 6, Zachmer 6, Márcz 4, Szalai 3, Kitti 2, Herbert, illetve Csator 4, Árvay 3, Juhász 2, Südd 2, Gergely 2 és Szesti.

Ökölvívó-toborzó

A Kömlői Bányász ökölvívó szakosztálya toborzó hirdet. Jelentkezhetnek azok a 12—18 év közötti fiatalok, akik szeretik a kemény, férfias sportot. Az érdeklődők a hetenként át alkalommal tartandó foglalkozásokra vesznek részt. Jelentkezni a szakosztályba, az egyesület irodájában lehet Farkas Béla edzőnél.

A dolgozók esti iskolája

Szeptember második felében kezdődött meg a tanítás a dolgozók esti iskolájában. Kömlő csaknem valamennyi üzeméből érkeztek tanulók. A jelentkezők már az első napokban örömmel vehették tudomásul, hogy a tananyagcsökkentés a felniött oktatásra is vonatkozik. Horzsa Sándor, az esti iskola igazgatója, elmondotta:

—Nálunk is tapasztalható „fiatalodás”. — Viszonylag azonban még mindig kevés a nő, bár a lakosság körében széles körű propagandát fejtünk ki.

Az állami rendelkezés megjelenése óta, a munkajogi és szemlélyzeti vezetők is jobban bekapcsolódtak a szervezésbe. Több üzemben tervezik, hogy segédjárári és egyéb szakmával összekapcsolva újabb munkahelyi (üzemi) osztályokat indítsanak, még ebben a tanévben. (Az elmúlt esztendőben 243 felniött dolgozó kapott bizonyítványt, az általános iskola nyolc osztályáról.) Kömlőn azonban még több mint 2 ezren „adóskák” a női osztály elvégzésével.

A tanfolyamok résztvevői a tankönyvek beszerzése, valamint egyéb, a tanuláshoz szükséges feltételek megteremtése tekintetében messzemenő támogatást kapnak mind a tanácsi szervek, mind pedig a Mecseki Szénbányák igazgatósága részéről.

szinkronizátor

Petőfi (Pécs): szeptember 25-től 26-ig: Alom luxuskivitelben. USA, színes, szinkronizált film. Előadás: hétfő, 6, 19, 27-től 30-ig: Tűzoltó utca 25. Magyar, színes film. 1-től 2-ig: Chato földje. USA, színes film. Előadások: 4, 6, 8. Matiné: 30-án: Allami Aruház. Magyar film. Előadás: de. 10. Kossuth (Pécs) délelőtt: szeptember 25-én: János vitéz. Magyar film. 25-án: Két jegy a delutáni előadásra. Szovjet, szinkronizált film. 27-től 28-ig: Te és En. Szovjet, színes film. 29-től 1-ig: Chato földje. USA, színes film. 2-án: Tűzoltó utca 25. Magyar, színes film. Előadás: de. 10. 12. Delutáni: 23-tól 26-ig: Két jegy a delutáni előadásra. Szovjet, szinkronizált film. 27-től 2-ig: Chato földje. USA, színes film. Előadás: 19. Este: 25-től 26-ig: Alom luxuskivitelben. USA, színes, szinkronizált film. 27-től 30-ig: Te és En. Szovjet, színes film. 1-től 2-ig: Chato földje. USA, színes film. Előadás: 19. Art Kino: 1-én: Különleges kiállítás. Szovjet, szinkronizált film. Előadás: 19. Park (Pécs): szeptember 25-től 26-ig: János vitéz. Magyar, színes film. 27-től 30-ig: Chato földje. USA, színes film. 1-től 2-ig: Tűzoltó utca 25. Magyar, színes film. Előadás: 4, 6, 8. Matiné: 15-én: A koppanyi erdő. Magyar, színes film. Előadás: délelőtt 10.

Május 1. (Kömlő): szeptember 25-től 26-ig: Aratlan gyilkosok. Magyar film. 27-től 30-ig: Ót könyv darab. USA, színes film. 1-től 2-ig: Záhner Berkt. Szovjet, színes, szinkronizált film. Előadások: 4, 6, 8. Matiné: 30-án: Az Abwehr ügynöke. Szovjet szinkronizált film. Előadás: de. 10. Zrínyi (Kömlő): szeptember 25-től 26-ig: Mackenna aranya. USA, színes film. 27-től 28-ig és 30-án: Bányász kapitány kincse. Román, színes film. 1-től 2-ig: A sirdy északjárója. Japán, színes film. Előadások: hétfő hétfő leveél 4, 6, hétfőn 4, 6, 8. Fekete Gyémánt (Pécs): szeptember 25-én: Jól, ez a világ! Szovjet, szinkronizált film. 27-től 28-ig: A gatlátalanság lovagja. Angol, színes, szinkronizált film. 29-től 30-ig: A tüzés zász. Olasz-francia-spanyol film. 1-től 2-ig: Spantacus. I. II. USA, színes film. Előadások: hétfőnap 6, vasárnap 4, 6. Jősterenés (Pécsbalsók): szeptember 25-én: West Side Story 19. USA, színes film. 27-től 28-ig: Bizánti akció. Lengyel, színes, szinkronizált angol film. 29-től 30-ig: Spantacus. I. II. USA, színes film. Előadások: hétfőnap 6, vasárnap 4, 6. Jősterenés (Pécsbalsók): szeptember 25-én: West Side Story 19. USA, színes film. 27-től 28-ig: Bizánti akció. Lengyel, színes, szinkronizált angol film. 29-től 30-ig: Spantacus. I. II. USA, színes film. Előadások: hétfőnap 6, vasárnap 4, 6.

szinkronizátor

KEDD
8.05: Iskola-TV: Elővilág (4t. isk. 8. oszt.) névnyelvi rendezvényes. 9.00: Eneklőnyel együtt! Részössze: harmatos. 9.05: Környezetipar (elt. isk. 2. oszt.). 11.05: Történelem (elt. isk. 6. oszt.). 11.35: Matematika (elt. isk. 2. oszt.). 19.00: 13.35: Iskola TV (ism.). 17.48: Hírek. 18.00: Beszélgetés a békéről — a nemzetközi békemozgalmat néhány vezető egyenlőség. — 18.40: Játék a betűkkel. 19.00: Reklámújs. 19.12. Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Esztendő ezer éves. Dokumentumfilm. 21.05: Tv-Slógertúra (Színes). 21.30: Nyitott könyv. Sándor Iván: M. A. esteti. 22.30: Tv-híradó — 2. kiadás.

rész. 9.35: Nő — három szerepben. Több mint játék. (ism.). 10.05: Egy hólyg arcképe. Magyarul beszél angol film. 10.10: Játék a betűkkel. (ism.). 10.50: Téka. (ism.). 11.00: Ki mit tud mozik. (ism.). 11.50: Autó-motor-sport. A Telesport technikai sportmagazinja. (ism.). 12.00: Reklámújs. 12.25: Saló. Marton. Magyarul beszélő NSZK-filmsorozat. I. rész. London. 16.20: Tanulni sohasem késő! Tájékoztató a felniött oktatás új formáiról és módszereiről. 17.00: Kórusmuzika. A Madárpók férfikaróknak műsora. 17.20: Hírek. 17.25: Csepel—Tatabányai Bányász bajnoki labdarúgó-mérkőzés követésével Csepelről. A szünetben: Reklámújs. 19.20: Cica. 19.25: NESI. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Budapesti Művészeti Hetek (SZINESI). Orsi Ferenc: Zrínyi. Tv-dram. II. rész. 20.30: Magyaróram magunké. Magyar rajzfilmsorozat. V. rész. Színház. 21.00: Zenes. Tv-híradó. (SZINESI). A Budapesti Művészeti Hetek alkalmából — Schubert: Hátraháború. Vigapera. 22.00: Tv-híradó — 2. kiadás. 22.10: Zenes ajándékoskór (SZINESI). Interjúval a vezető az NDK Televízió műsorából.

SZERDA

9.20: Iskolatv. Kémia (középsz. I. oszt.). 9.40: Delta. Tudomány. Híradó (ism.). 10.10: Mindent George miatt. Magyarul beszélő NSZK film (ism.). 15.30: Hamu és gyémánt. Magyarul beszélő angol film. 17.30: Matematika (elt. isk. 2. oszt.). 18.05: Reklám. 18.10: Jugoszlávia—Magyarország válogatott labdarúgó-mérkőzés. Kérveités Belgrádból. A szünetben: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.30: A föld szíve. — Az Amazonas vidékéről észak-keletre. Olasz filmsorozat. III. rész: Az ember és a folyó. 21.20: Leonard Bernstein a muzsikáról. Hangverseny-feliról. Egy zenekar hangja. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

VASARNAP

8.40: Iskola-TV. Felsőfokú matematika. 9.20: 19.00: Jól, ez a világ! angol nyelvnyelvtan. Londonban. az Slim John? 9.35: Német nyelvnyelvtan. 1—2—3. Számjelmű 10.00: Csak gyerekeknek! — Kisfilm-beszélgetés. 10.40: Kinek a rovárdára? Kézírás. Vidám játékos hangszertelítő Bugac és Hortobágy között. 14.43: Pedagógusok fóruma. Természetismeret. 15.25: Pillantás a sportvilágra. Filmrészletek. 15.45: Kinek a rovárdára? Kézírás. Vidám játékos hangszertelítő Bugac és Hortobágy között II. rész. 16.45: Reklámújs. 16.50: Műsorainkat ajánljuk! 17.15: Budapesti Művészeti Hetek. A kétféleképpen: 18.00: Delta. Tudomány. Híradó. 18.30: Sporthírek. 18.40: Esti mese. 19.00: A Hét. 20.00: Hírek. 20.05: Budapesti Művészeti Hetek (Színes). Orsi Ferenc: Zrínyi. Tv-dram. II. rész. 21.15: Győzelem hangverseny (Színes). Robert Holl (Hollandia) az 1972. évi müncheni énekverseny győztese énekel. 21.40: Az én csatornám... Kömlői János műsora. 22.10: Hírek — Sporthírek.

KISERLETI (2.) MŰSOR

20.00: Budapesti Zeneli Hetek 1963. Nyitó hangverseny közvetítése az Erkel Színházról. 21.00: Műhely 1973. 22.00: A Duna-delta ismeretlen világa. Román filmsorozat. VI. rész: Pelelikonok.

KISERLETI (2.) MŰSOR

20.00: Fördalmonkora és Magyarország. II. rész: Az első kísérlet (ism.). 20.45: Tv-híradó — 1. kiadás. 21.00: 21.35: Reklámújs. 21.40: Rendzete: Szurcs Éva. Földzár. „Már késő.”

CSUTORTOK

9.35: Iskola-TV: Matematika. (4t. isk. 6. oszt.) Kétféleképpen is lehet. (4t. oszt.) szorzás és osztás esztendő számmal. 11.05: Kémia. (4t. isk. 8. oszt.) Az anyagmegmaradás törvénye. 15.25: Matematika. (ism.). 16.25: Kémia. (ism.). 17.25: Hírek. 17.35: Autó-motor-sport. A Telesport technikai sportmagazinja. 17.55: Síppl. dobbal, énekléssel. Látogatás Miskolcon. I. rész. 18.15: Nő — három szerepben. „Több mint játék”. 19.25: Szombat. Dik. Késztetés. 18.35: Téka. 19.05: Reklámújs. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Egy hólyg arcképe. Magyarul beszélő angol film. 21.05: Reklámújs. 21.30: A föld szíve. — Az Amazonas vidékéről észak-keletre. Olasz filmsorozat. III. rész: Az ember és a folyó. 21.20: Leonard Bernstein a muzsikáról. Hangverseny-feliról. Egy zenekar hangja. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

CSUTORTOK

8.30: Francia nyelvnyelvtan. (Középsz. III—IV. oszt.). Tengerész élet. 9.35: Magyar irodalom. (4t. isk. 5. oszt.). Hogyan mondjunk meg? 12.10: Német nyelvnyelvtan. (Középsz. I—III. oszt.). Isten. Orsi Ferenc: Zrínyi. Magyar irodalom. (ism.). 17.18: Hírek. 17.25: Napipló. 17.30: Míról író a világsajtótól 17.40: Ki mit tud mozik. Zenes összejövetel. 18.10: Dik. perca. 18.15: Reklámújs. 18.20: Magyar irodalom. Elmondja: Bencsik István, a Herázius Népfőnt Országos Tanácsának főtitkára. 18.30: Hívtetés: honvédtiszt. Helvérii követésével a Kossuth Lajos Tiszti Főiskoláról. 19.05: Reklámújs. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Budapesti Művészeti Hetek. Orsi Ferenc: Zrínyi (SZINESI). TV-dram. I. rész. 21.05: Lóra esik. Néprajzi beszélgetés. 21.30: Jóni esetek. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

KISERLETI (2.) MŰSOR

20.00: A ciklus csillaga (SZINESI). Francia film. „Galanti”. (ism.). 20.30: Tv-híradó — 1. kiadás. (ism.). 21.20: Magyar tudósok. Fiedes Tóth Lászlós.

SZOMBAT

9.20: Iskola-TV: Kémia (középsz. I. oszt.). 9.40: Delta. Tudomány. Híradó (ism.). 10.10: Mindent George miatt. Magyarul beszélő NSZK film (ism.). 15.30: Hamu és gyémánt. Magyarul beszélő angol film. 17.30: Matematika (elt. isk. 2. oszt.). 18.05: Reklám. 18.10: Jugoszlávia—Magyarország válogatott labdarúgó-mérkőzés. Kérveités Belgrádból. A szünetben: Esti mese. 20.00: Tv-híradó. 20.30: A föld szíve. — Az Amazonas vidékéről észak-keletre. Olasz filmsorozat. III. rész: Az ember és a folyó. 21.20: Leonard Bernstein a muzsikáról. Hangverseny-feliról. Egy zenekar hangja. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

JUGOSZLAVIAI TELEVÍZIÓ

KEDD
17.15: Magyar nyelvű tv-napló. 17.45: Kis világ. 18.10: Harminc nap a tudományban. 19.15: Népi muzsika. 20.30: Nyitott képernyő. 21.15: Az Albatrosz utolsó repülése — szovjet filmsorozat.

SZERDA

16.45: Magyar nyelvű tv-napló. 17.45: Poli. a lovacsa. 18.30: Ragy. 19.15: Szoktatás. 19.00: Rajzfilm. 19.15: Szoktatás. zene. 19.45: Kor. metikai tükör. 20.30: Az ágonak az az égből — Jugoszláv játékfilm. 22.20: Előterben.

CSUTORTOK

16.15: Magyar nyelvű TV-napló. 17.15: Tv-telvény. 17.45: Adasszert. gyermekének. 18.00: Madár. és gy. 18.30: Mozik. 19.15: Rajz. film. 19.45: Kaszálódás Európa Baj. nokság: Jugoszlávia—Spanyolország. 21.30: Veszélyes találkozások — filmsorozat. 22.50: Látogatás az or. gonánál. 23.00: Golditz.

PENTEK

16.45: Magyar nyelvű TV-napló. 17.45: A nagy feladat. 18.00: Adás gyer. meknek. 18.30: A világ minden vá. 19.00: Rajzfilm. 20.30: Teletka 106. szemlélytel. humoros sorozatból. 21.40: Cannon — filmsorozat. 22.50: Olvasmány.

SZOMBAT

17.00: Partizán—Mladost — vízi. labda-mérkőzés. 18.00: Madár. 18.15: Egy gyermekrendezvény közvetítése. A színes és a színes. 20.30: A belgrádi népdalfesztivál. (Középsz. és) — Amerikai játékfilm.

Következik

Labdarúgás
NB I.: Videoton—Pécsi MSC, MTK—VM Egyetértés, Bp. Honvéd—Rába ETO, Vasas—Salgótarján, Csepel—Tatabánya, Dorog—Szombathely, Zalaegerszeg—Ferencváros, Szeged—Újpest.

MECESEKI BANYASZ
A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja
Felülső szerkesztő: VIZHANYO IMRE
Szerkesztőség: 7621 Pécs, Deym utca 9. szám
Tel.: 10-10-10
11-337 (vörösi), 13-40 (üremi)
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó V 7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Felülső kiadó: BRAUN Károly
Készült: a Pécsi Szikra Nyomdában
Felülső vezető: ELLES REZSŐ
Tartalmaz: a Magyar Posta
Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozóinak részére: Pécssett, a Mecseki Szénbányák központjában.
Pécs, Kömlői utca 8.
Indev: 25-912.